

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**ON SEKİZİNCİ
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTISI**

**22 KASIM 2009
ANKARA**

ON SEKİZİNCİ
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTISI

22 Kasım 2009
ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 169

On Sekizinci Baro Başkanları Toplantısı

ISBN: 978-605-5614-17-1

© Türkiye Barolar Birliği

Birinci Baskı: Ocak 2010, Ankara

Türkiye Barolar Birliği

Ođuzlar Mahallesi

Barış Manço Caddesi, 1366. Sokak No: 3

06520 Balgat - ANKARA

Tel: (312) 292 59 00 (pbx)

Faks: (312) 286 55 65

web: www.barobirlik.org.tr

e-posta: yayin@barobilik.org.tr

Sayfa Tasarımı ve Ofset Hazırlık

Düş Atelyesi (0312.215 70 37)

www.dusatelyesi.com

Baskı

Şen Matbaa

Özveren Sokađı 25/B

Demirtepe-Ankara

(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

**ON SEKİZİNCİ
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTISI**

**22 Kasım 2009
ANKARA**

On Sekizinci
Baro Başkanları Toplantısı

Birinci Oturum

Oturum Başkanı
Av. Berra Besler
(Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı)

Av. Berra BESLER (Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı): Türkiye Barolar Birliği'nin önceki dönem baro başkanlarım, önceki dönem Disiplin Kurulu üyelerim, Disiplin Kurulu sayın başkanlarım, değerli baro başkanlarım, sayın meslektaşlarım; 18. Baro Başkanları Toplantısı için yaptığımız çağrıya duyarlılık göstererek buraya geldiğiniz için sizlere teşekkür ederek sözlerime başlıyorum. Bizleri onurlandırdınız, hoş geldiniz; ancak buraya gelemeyen çok değerli baro başkanlarım var.

Gelemeyen baro başkanlarımızın gelemeyiş sebepleri, maalesef önüne geçilmeyen bir sebep, hava muhalefeti. Dün İzmir ve İstanbul seferleri, hepimizin bildiği gibi, maalesef sis yüzünden buraya değerli başkanlarımızın gelmelerine engel oldu. Çok uzaktan gelen başkanlarım, bu hava muhalefeti ve şartlar nedeniyle, katılamadı, ama her birinin telefonla bu toplantıya başarı dileklerini iletmemizi istediler. Biz de iletiyoruz. Mazeretleri kendilerinden kaynaklanan bir mazeret değil, bir dahaki toplantıda, onlarla da birlikte olacağımızı umuyorum.

Değerli başkanlarım, bugün hep birlikte, çok önemli, verimli çalışmalar yapacağımıza içtenlikle inanıyorum. Çalışmalarımıza başlamadan önce barolarımızda Ekim ayı içerisinde Bilecik, Kırklareli, Mardin, Muş ve Hakkari'de yapılan seçimler sonucu baro başkanlıklarına, yönetim kurulu üye-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

BERRA
BESLER'İN
KONUŞMASI

liklerine ve diğer organlara seçilen çok değerli meslektaşlarımı kutluyor, hukuk adına, mesleğimiz adına, etkin çalışmalar yapacaklarına inanarak kendilerine başarılar ve başarılarının devamını diliyorum. Yeni seçilenlere hoş geldiniz, göreve devam edenlere de yolları başarılı ve açık olsun diyorum.

Sizlere yapılan çağrı yazımızda, bugünkü toplantı gündemimiz, her ne kadar ülkemizde son gelişen olaylarla ilgili çalışma olarak belirlenmişse de, kuşkusuz görüşlerin toplanacağı ve üzerinde çalışılacak olan önemli ve öncelikli konular hukuk devletinin en önemli özelliği olan yargı bağımsızlığının siyasi iktidarın keyfi uygulamalarıyla aldığı onarılmaz yaralarla, Anayasa ve insan hakları ihlali niteliği taşıyan gizli telefon dinlemeleri ve konuyla ilgili hukuka aykırılıklardır.

Değerli başkanlarım, toplumdaki düzenin vazgeçilmez kaynağı hukuktur. Hukukun olmadığı, hukuk kurallarının doğru ve dürüstçe uygulanmadığı bir toplumda, düzen olmaz. Bu nedenledir ki, Cumhuriyetimizin temel organlarından yargı erkinin kurucu unsuru savunmanın temsilcisi olan biz avukatlar ve meslek örgütlerimiz, Türkiye Barolar Birliği ve barolarımız, Cumhuriyetimizin niteliklerinden olan hukuk devletine çok çok önem veririz.

Ülkemizde hukuk devletinin işlerlik kazanması ve yaşaması için her türlü mücadeleyi yapmaktan ve devam ettirmek kararlılığımızdan vazgeçemeyiz. Hukuk devletinin en önemli özelliği olan yargı bağımsızlığının özenle, dikkatle korunmasını isteriz. Örselenmesine de müsamaha gösteremeyiz, çünkü savunmanın temsilcisi olan bizler, yargı bağımsızlığının olmazsa olmazı, temel taşıyız.

Bu anlayışla, ülkemizde hukukun doğru ve dürüstçe uygulanmasına katkı sağlarız. Bu anlayışla hukuka aykırılıkları izleriz, bu anlayışla hukuk sistemimizdeki eksiklikleri tespit ederiz ve hiçbir önyargıya kapılmadan, ne kabul ederiz, ne de reddederiz.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda belirlenen görev ve sorumluluk anlayışımızda ülkemizde bu hukuk bilincinin yerleşmesini sağlamaya ve hukuka aykırılıklar karşısında kamuoyunu bilgilendirmeye çalışır ve hukuk tanımayanları da hukuk zeminine gelmeye davet ederiz.

Sayın başkanlarım, konuşmamın başında da belirttiğim ve hep birlikte üzüntüyle izlediğimiz son olaylar, yargı bağımsızlığını yok etmeye yönelik uygulamalar, Anayasa ve insan hakları ihlali niteliğini taşıyan eylemler, parlamenter demokratik sisteme dayalı devlet yapımızda, yürütme lehine erkler arası bozulan dengeler, toplumda huzur bırakmamış, halkın yargıya güven duygularını temelinden sarsan boyutlara ulaşmıştır.

Türkiye Barolar Birliği bu durum karşısında, hepinizin bildiği gibi, 16 Kasım 2009 tarihinde kamuoyuna bir açıklama yapmıştır. Türkiye Barolar Birliği gazetelerde ilan yoluyla yaptığı bu duyuruda yer alan her kelimenin arkasında durmaya ve gerekeni de yapmaya karardır.

Gelişen olaylar karşısında Ankara ve Çorum barolarımız basın açıklamalarıyla tepkilerini göstermişlerdir. Bursa, Antalya baroları kendi illerinde, İstanbul Barosu da 46 baromuzun katılımıyla İstanbul'da yapılan yürüyüş ve basın açıklamalarıyla görüşlerini kamuoyuyla paylaşmışlardır.

Türkiye Barolar Birliği yaşanan bu olaylar ve devam edeceği de açıkça görülen hukuka aykırılıklar ve hak ihlalleri karşısında barolarımızla dayanışma ve birlik içinde, nasıl bir ortak tavır alınması gerekeceği konusunda bu toplantıda görüşlerinizin alınmasının doğru olacağını düşünmektedir. Barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği bağımsızlıklarının gereği olarak, elbette gerekli gördükleri çalışmalarını yaparlar. Ancak barolarımız arzu ettiği takdirde, Türkiye Barolar Birliği'nin evvelce olduğu gibi, bundan sonra da birlikte harekete hazır olduğunu bir defa daha bilgilerinize sunmak isterim.

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

BERRA
BESLER'İN
KONUŞMASI

Değerli başkanlarım, ülke gündeminde yer alan, toplumu korkuya sevk eden, huzuru bozan, gizli telefon dinlemeleri, yüksek yargı makamlarına, Cumhuriyetin başsavcılarına, iktidarın hoşuna gitmeyen kararlar alan yargıçlara, yargı alanındaki meslek örgütlerinin yöneticilerine ve halkın hak arama özgürlüğünün sesi ve Avukatlık Kanunu'nda belirlendiği üzere, sır saklama yükümlülüğü içinde bulunan avukatlara kadar ulaşmıştır.

Anayasamızın 22. maddesinde yer alan ve gizliliği esas olan haberleşme özgürlüğü, tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesinde korunan hak ve özgürlükler elbette sınırsız değildir. Hangi hallerde telefon dinlemeleri yapılabileceği bellidir. Şayet bu dinlemeler, Cumhuriyetin üniter yapısını ve insan haklarına dayanan laik, demokratik ve sosyal hukuk devleti niteliklerini koruma amacıyla yapılıyorsa, bu durumda söylenecek herhangi bir şey olamaz. Ancak, bu dinlemeler Cumhuriyetin temel organlarında görev yapanlara yönelik ve hukuk düzenimizde belli usul ve esaslara uyulmadan ve hukuk kuralları göz ardı edilerek yapılıyorsa, o zaman durum çok ciddidir, vahimdir ve üzerinde mutlaka durulmalıdır.

Değerli başkanlarım, bugünkü toplantımıza konu olan olaylar hakkında gerek iç hukukumuzda, gerekse evrensel hukukta yer alan hukuki düzenlemeler hakkında siz değerli başkanlarımın bilgi birikimlerinin oldukça zengin olduğunu biliyorum. Bu nedenle, o konulara ilişkin hatırlatma yapmayı da gerekli bulmuyorum.

Türkiye Barolar Birliği ve barolarımız, Cumhuriyetin kazanımlarının ve hukuk devletinin sarsılmaz tarafı ve bekçisidir. Ülkemizde her şeyin hukuk düzeni içinde ve hukuk kurallarına uygun olarak yaşama geçirilmesini ve yürütmenin yargıya müdahalelerinin artık son bulmasını bir defa daha vurgulayarak, beni dinlediğiniz için sizlere teşekkür ediyor ve saygılarımı sunuyorum.

Değerli basın mensupları, toplantımıza ilgi gösterdiniz, hoş geldiniz. Bundan sonra gündemimizle ilgili olarak çalışmalarımız başlayacaktır. Ben sizleri teşekkür ederek uğurlamak istiyorum. Bu toplantının sonucunda alınacak ortak kararlarla ilgili, herhangi bir gelişme olur ve Başkanlar Kurulumuz bunun sizlere iletilmesini isterse, anında sizlere haber vereceğimizi de söz vererek, teşekkür ediyorum ve sizleri geçirmek üzere ayağa kalkıyorum.

BERRA
BESLER'İN
KONUŞMASI

Av. Berra BESLER: Değerli başkanlarım, demin bir dil sürçmesine maruz kalmışım, özür diliyorum. Tabii ki, Kırıkkale Baro Başkanımızı ve yönetimimizi kutlamıştım. Ben Kırklareli demişim, onun da şu anda uyarıldığım zaman farkına vardım. Bu hatamı düzeltiyorum ve Kırıkkale Baro Başkanımıza ve değerli çalışma arkadaşlarına bir defa daha kutlayarak başarılar diliyorum.

Değerli başkanlarım, bu toplantılarda her zaman olduğu gibi, siz değerli başkanlarımızın görüşleri belirlenecek ve daha sonra bir ortak irade belirlenebilir, istekleriniz olabilir. Bunun doğrultusunda çalışmalarımız yürüyecektir. Gündemle ilgili söz almak isteyen değerli başkanlarımız isimlerini bildirirlerse, sayın genel sekreterimiz sıraya alacaklar, ondan sonra konuşmalara, çalışmalara, görüşmelere başlayacağız.

Efendim, söz almak isteyen değerli başkanlarımızın notları ulaşırken, zamanı iyi kullanmak bakımından biz görüşmelere başlayalım ve Kars Barosu sayın Başkanı Av. Cevdet Ucungan, buyurun efendim.

Av. Cevdet UCUNGAN (Kars Barosu Başkanı): Efendim, teşekkür ederim. Sayın Türkiye Barolar Birliği yönetimi, değerli baro başkanı arkadaşlarım; dinleme olayları, özellikle Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcımın da belirt-

CEVDET
UCUNGAN'IN
KONUŞMASI

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

CEVDET
UCUNGAN'IN
KONUŞMASI

tiği gibi, gizli telefon dinlemeleri yeni değildir. Bunlar bizim işimizden dolayı hepimizin malumu, birçoğu şimdiye kadar defalarca mahkeme ilamlarına, hükümlerine gerekçe olmuşlardır. Elbette ki, bugün geldiğimiz durum, yargının, yargı mensuplarının dinlenmesi, hoş bir durum değildir. Bağımsız ve tarafsız yargıya her zaman, herkesin ihtiyacı vardır.

Ancak, gizli telefon dinlemelerinin, yasaya aykırı telefon dinlemelerinin sadece yargı mensuplarına yönelik olduğunda bu denli gündeme gelmesi kanaatimizce yanlış. Hukuk herkes açısından hukuk olmalı, vatandaş açısından da gizli telefon dinlemeleri veya yasal telefon dinlemeleri. Bir kısım medyada da yer aldı, iktidara mensup kişiler de beyanda bulundu, dinleme kararlarını verenler de yargı mensupları. Hepimizin malumu, birçok yargı mensubu kendi hakkındaki dinleme kararını da kendisi verdi. Kanaatimizce, bu konuda CMK m. 135'te yeni bir düzenlemenin getirilmesi gerekiyor, yapılması gerekiyor. Anayasa Mahkemesi'nin esastan görmeye aldığı CMK m. 135 konusunda gerek baroların olsun, gerekse Barolar Birliğinin olsun, yasal düzenlemenin değiştirilmesi yönünde bir çalışma yapması gerektiği kanaatindeyiz.

Bu aşamada söyleyeceklerim bu kadar. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Sadece bir sonuç bildirisi falan yayınlanacaksa, yargıçlara yönelik dinlemeler gündeme getirilmesin, ülke genelinde yapılan ve birçok yargıcın hatayla vermiş olduğu, mevcut yasal düzenlemeye bile aykırı dinleme kararları veriliyor ve bunun adı yargıçların verdiği dinleme kararı oluyor. Bunlar da sonuç bildirisinde açıklansın, hepimize teşekkür ederim.

Av. Berra BESLER: Teşekkür ediyoruz efendim. İkinci sırada Bingöl Barosunun Sayın Başkanı Avukat Erdal Aydemir var. Buyursunlar efendim.

Av. Erdal AYDEMİR (Bingöl Barosu Başkanı): Efendim ben özellikle tüm Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve hazırda bulunan bütün baro başkanlarını saygıyla selamlayarak konuşmama girmek istiyorum.

ERDAL
AYDEMİR'İN
KONUŞMASI

Sanırım dinlenmelerle ilgili bir gündem belirlendi. Bizce ve birçok baroca veya bölge barolarınca, elzem, öncelikli bir şekilde, henüz Türkiye gündeminden düşmemiş, tüm Türkiye'nin kurum, kuruluş, kişilerle birlikte tartışma gündemine giren Kürt sorunuyla ilgili, Kürt çözümüyle ilgili bir gündemin oluşturulması gereğini burada ısrarla belirtiyorum. İsterdik ki, gerek Türkiye Barolar Birliği, gerekse diğer barolar ülkemizin tarihsel ve olmazsa olmaz, şu anda da gündemine girmiş, birincil derecede demokratikleşme ve hukuk problemi halini almış, siyasal niteliği olan Kürt sorunu da bir gündemle Türkiye Barolar Birliği'nin alması ve ilgili tüm baroların da bu konuyla ilgili görüşlerini belirtmeleri idi. Maalesef bu hususu da bir eleştiri olarak Türkiye Barolar Birliği'ne sunma gereği zaruri olmuştur.

Yine Türkiye Barolar Birliği ve bazı barolar son yüksek yargı, yargıç ve savcılar dinlenmesiyle ilgili, dinlenme vakasıyla ilgili acil bir şekilde bir toplantı tertip edildi. Bazı barolar yürüyüşlerle, basın bildirimleriyle tepkilerini dile getirdiler, ortaya koydular. Benim sorum şu olacak: Elbette ki hukuka aykırı bir dinlenme varsa, yargıçlar ve savcılar kendi haklarını arayabilecek vasıf ve donanımlardadır. Ondan daha önemlisi, biz meslek kuruluşu olarak avukatlar kuruluşuyuz. Ülkemizde binlerce, hukuka aykırı şekilde avukat arkadaşlarımız dinlenmekte.

Yine çok yakın tarihte Elazığ Barosu'na mensup Av. Metin Can, faili meçhul bir şekilde öldürüldü. Yine, çok yakın bir zamanda İstanbul Barosuna bağlı Av. Medet Serhat faili meçhul bir şekilde öldürüldü ve yine geçen hafta ve geçen ay içerisinde Ankara Barosu'na mensup Av. Filiz Koşlan şu anda Ankara Cezaevi'nde tutuklu bulunmakta, yargılaması sürmekte. Örnekler binlerce çoğaltılabilir.

ERDAL
AYDEMİR'İN
KONUŞMASI

Yine binlerce avukat hakkında ipe sapa gelmez şekilde, basit isnatlarla Adalet Bakanlığı'ndan soruşturma izni istenilmekte ve bunlar bizim meslektaşlarımız, bu birliğin üyeleri. Biz isterdik ki, Türkiye Barolar Birliği öncelikle kendi üyeleriyle ilgili, kendi meslektaşlarıyla ilgili bu duyarlılığı ortaya koysun. Yoksa hakim ve savcılar ve yüksek yargıçların dinlenmesiyle ilgili bu kadar duyarlı olmayı ben hala anlamış değilim ve anlamakta da zorlanıyorum ki, dinlenme talebinde bulunan kişilerin listesine ve isimlerine bakıldığı zaman, bir şekilde haklarında bazı soru işaretlerinin olduğu kişiler.

Nasıl? Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'nun yönetiminde olan bazı yüksek yargıçlar, adeta bazı suçların işlenmesi için azmettirici ve ortamı hazırlayıcı rol oynamışlardır. Bu da zaten gündeme, kamuoyuna yansımıştır, yani dönemsel yüksek bürokratik görevlerini ifa ederken yapmış oldukları, cezaevi aralarındaki nakillerden bu açıkça ortadadır. Bu konuda olan insanların Türkiye Barolar Birliği ve muhtelif barolar tarafından korunması ve bu konuyla ilgili basın açıklamaları yapılması, bizce ne hukuki, ne adildir, ne de demokratiktir.

Bu başlıklar altında, gerek Anayasa Mahkemesi, gerek Yargıtay, gerek Danıştay, gerek Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu, yani çağın gereklerine, çağcıl, demokratik, hukukun ortaya koymuş olduğu çağımızdaki evrensel ilkelere uygun bir şekilde yeniden yapılandırılmalı, seçim ve seçilme biçimleri yeniden gözden geçirilmeli ve bu zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır ki, bu bizce kesinlikle çözüme bağlanmalıdır.

Ben bilmiyorum, kaç tane baroya gönderildi, Muğla Barosu'nun yayınlamış olduğu bir bildiri şu anda elimde, bu metinden bir parça okumak isterim değerli başkanlara: Yine sorun Kürt sorununun güncellenmesiyle ilgili Muğla Barosu'nun yaptığı bir değerlendirme:

"Sosyal barış istiyoruz deniliyor, herkes istiyor. Toplumsal katman, tabaka, sınıf, her türlü sosyal kategoriyi, her türlü siyasal eğilimi Kürt etnik kimliği ortak paydasında faaliyete geçireceksiniz, son-

ra da sosyal barış istiyoruz diyeceksiniz. Bu durumda ortada sosyal ne kalır? Türkiye'nin bütün güçlerinin buna karşı Türk ortak paydasında karşınıza dikildiğini bir hayal edin. Vatanımıza, Kürtlere ve insanlığa ne büyük zararlar içinde olduğunuzu görün. Böyle bir zihniyet olabilir mi arkadaşlar?" Yani diyor ki, "Aman ha Kürtler, hak talebinde bulunmayın, kimliğinizi ifade etmeyin. Bunu yaparsanız," devamında diyor ki, bu casusbeli, bunu savaş nedeni sayarız, sizi toptan imha ederiz. Çıkan sonuç bu arkadaşlar.

ERDAL
AYDEMİR'İN
KONUŞMASI

Böyle bir hukukçuluk olur mu? Bu mu hukuk? Metin burada, tam barolarda da var. Bilmiyorum buradalar mı kendileri? Bu kabul edilebilir bir durum mudur ve bunu yapanlar hukuk adına yapıyor arkadaşlar.

Ben ve barom ve bazı barolar adına isterdim ki, Türkiye Barolar Birliği, tüm barolar, 28 Şubat'ta, 27 Nisan'da ve yakın tarihimizdeki tüm demokrasi ve hukuka müdahalelerde de böyle duyarlı, tepkici ve örgütlü bir şekilde durabilsinler. Herkese teşekkür ederim.

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Evet, Bolu Barosunun Sayın Başkanı Gazanfer Günler. Sıra sizde efendim, buyurun.

Av. Gazanfer GÜNLER (Bolu Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, sayın Türkiye Barolar Birliği Yönetimi, sayın baro başkanlarım; hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunma yasal mükellefiyeti altında bulunan barolarımızın değerli başkanlarını bir arada görmekten mutluluk duyduğumu ifade ediyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

GAZANFER
GÜNLER'İN
KONUŞMASI

Ülkelerin tarihinde pek ender rastlanan ekonomik, siyasi, sosyal krizler sürecinden geçiyoruz. Bu süreç, iyi kontrol edilmezse, iyi yönetilmezse, bir milli felakete karşı karşıya kalmamız kaçınılmazdır. Çok aceleye getirilen, ön planlaması,

GAZANFER
GÜNLERİN
KONUŞMASI

hedefleri, komplikasyonları, riskleri ve yararları, toplumun reaksiyonları hesaplanmamış ve doğru ekiplerce yönetilmeyen açılımların başarısızlığa uğrama ihtimali çok yüksektir.

Süreçteki yanlış uygulamalar, bin yıllık kardeşler arasında etnik ve mezhepsel bazda ayrışmalara yol açabilir. Devletlerin stratejik güçleri, ekonomilerinin güçleriyle doğru orantılıdır. İçinde bulunduğumuz ağır dış ve iç borç yükü, giderek artan işsizlik, ekonomik durgunluk ve giderek büyüyen gelir dağılım adaletsizliği, sosyal barışı tehdit etmektedir. Böyle bir ekonomiyle içte ve dışta manevra kabiliyetimiz giderek kısıtlanmaktadır. Ermeni ve Kıbrıs açılımları, patrikhane açılımı, zaaf olarak yorumlanmakta, orantısız, devletimizin çıkarlarıyla bağdaşmayan talepleri cesaretlendirmektedir. Siyasi iktidar bunca sorunla baş etmek yerine, kendi kurumlarıyla ve rejimle kavgayı tercih etmektedir.

Cumhuriyetin ilanından bu yana 86 yıl geçti, çok partili sisteme geçişimizden bu yana 63 yıl geçti. Üç darbe, iki müdahale yaşadık. Daha çok demokrasi için mücadele verdik, çile çektik. Geldiğimiz noktada hala adil yargılanma hakkının ihlali, yargı bağımsızlığı, masumiyet karinesi, yargının siyasallaştırılması, yargıya siyasi baskı, kişilerin korkusuz yaşama hürriyetinin ortadan kaldırılmasını, delilsiz suçlama ve tutuklamaları, haberleşme ve özel hayatın gizliliğinin ağır biçimde ihlalini konuşuyor ve tartışıyorsak, Allah yardımcımız olsun.

Bin türlü iddia ve ithama rağmen, Türk Silahlı Kuvvetleri, son anketlere göre güvenilirlik sıralamasında yüzde 85'le en güvenilir kurum olurken, siyaset yüzde 17'lerle en son sıralarda yer alıyorsa, siyasetçilerin başlarına ellerinin arasına alıp, bir değil bin düşünceleri lazımdır. Demokrasiler fazilet rejimidir, dürüstlük rejimidir, ahlak rejimidir, güven rejimidir. Yönetenlerin güvenmeleri ve güven vermeleri şarttır. 70 milyon yurttaşı dinleyerek, avukatları, savcılarını ve hakimlerini dinleyerek boşa vakit kaybediliyor, ülkenin ve yönetenlerin enerjisi boşa harcanıyor.

Bırakınız farklı düşünenler olsun. Mao rejimi tekdüzeliğe kaç yıl dayanabildi ve sonuçta ne elde edildi. Farklı düşünenlerin dinlenerek, korkularak önlenmesi mümkün müdür? Yönetenler için, demokrasiler için en büyük tehlike, tek sesli meclis, tek sesli basın, tek sesli yayın ve farklı sesi bastırılmış toplumdur. İktidar, toplumun tüm kesimlerini etnik, mezhep, siyasi görüş ayrımı yapmadan kucakladığı, halkına güvendiği ve güven verdiği ölçüde hukukun üstünlüğüne riayet ettiği ölçüde, birçok sıkıntı çözülecektir. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

GAZANFER
GÜNLERİN
KONUŞMASI

Av. Berra BESLER: Teşekkür ederim sayın Başkanım. Efendim, dördüncü sırada Bartın Baro Başkanımız sayın Av. Şeref Yıldız var. Buyursunlar, söz sizin efendim.

Av. Şeref YILDIZ (Bartın Baro Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, sayın yöneticilerim, sevgili baro başkanlarım; Bolu Barosu Başkanımızın bu veciz konuşmasından sonra, pek ilave edecek bir konu yok, aynen onun konuşmalarına katılıyorum.

ŞEREF
YILDIZ'IN
KONUŞMASI

Ancak Bolu Barosu Başkanımızın değinmediği, Bingöl Barosu Başkanımızın Kürt sorunu dediği, ama son günlerde hükümetimizin demokratik açılım dediği konu üzerinde gerek ben Bartın yöresinde, gerekse yazılı ve görsel basında birçok endişe ve insanlarımızı huzursuz eden sözcükler duy-maktayız, tavırlar görmekteyiz.

Öncelikle, üç aydır devam eden çeşitli konulardaki açılımlar, değerli başkanlar maalesef halkımıza yeteri kadar izah edilmediği, açıklanmadığı için, içi boş açılımlar veya teklifler olarak yorumlanmakta. Bingöl Başkanımızın Kürt sorunu dediği olay, geçenlerde 34 PKK mensubunun ülkeye girişi sırasında meydana gelen olaylarla karşılaştırıldığında Kürt sorunu mudur, PKK sorunu mudur şeklindeki anlayışımızı bir türlü çözümlemedi, biz çözemedik.

ŞEREF
YILDIZ'IN
KONUŞMASI

Bingöl Barosu Başkanımızın Kürt sorunu sözcüğü, elbette ki, insanlarımızın tabii haklarının devamını özleme biçimindedir ve kabul ediyorum. Ancak, PKK nedir? PKK'nın başında olduğunu söyleyen Apo kimdir? Bugün kimdir? Apo bugün ağırlaştırılmış müebbet hapse mahkum edilmiş birisidir. Dolayısıyla bugün itibarıyla kişi değildir, vesayet altında bir mahcurdur. Bu mahcurla nasıl oluyor da yol haritası konusunu konuşuyoruz? Nasıl oluyor da bizim hükümetimize bu mahcurun sözleri bir teklifmiş gibi geliyor, değerlendiriliyor? Neden hukukumuzu, hukuk düzenimizi bu kadar hiçe sayıyoruz ve değerli başkanlarım, bir mahcurun sözleriyle mi hareket edecek bu ülke?

PKK mensuplarının bugün suç işlemediğini mi bize söylemeye çalışıyorlar, açılımdan maksat bu mu? Kürt arkadaşlarımın, Kürt kardeşlerimin, benim dostlarım olanları, okulda arkadaşım olanları ve bir tane Kürt gelinim var Bartın'da, huzursuz olduğunu görüyor, biliyorum, ağlıyor kadıncağız. PKK'yla hiç ilgisi olmadığını söylüyor bu bacım. PKK kendi bildiğine dağa çıktıysa, suç işlemişse, hiç suç işlememişçesine, hatta basında geçenlerde de çıktı, ayrıca hakkında tutuklama kararı olan birisi de o arada salıverilmiş. Bu ülkeyi ne hale sokar, hukuk düzenini ne hale sokar, bunu bizler, baro başkanları, Türkiye baroları, avukatlar, bu konunun üzerinde durmayacaksak, kim duracak, yani suç işleyenleri, gel affettik, beraber yaşayalım diyebilmemiz için, bunun içinin doldurulması gerekirdi sevgili baro başkanlarım. Bu insanlar şu nedenlerle suç işlemişlerdir, şu nedenlerle bunlar dağa çıkmışlardır. Biz çıkartmışız gibi bir ikrarda bulunmalıyız ki, ikna etmeliyiz halkımızı.

Değerli başkanlarım, ben telefon dinlemeleriyle ilgili konularda diğer arkadaşlarımın sözlerine katılıyorum. Diğer açıklamada bulunacak olan arkadaşlarım da vardır. Bu duygularla hepinize saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum.

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ederiz efendim ve hemen söz sırası Kocaeli Barosu Başkanımız, Sayın Avukat Cumhur Arıkan'da, buyursunlar.

Av. Cumhur ARIKAN (Kocaeli Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, Türkiye Barolar Birliği'nin değerli yöneticileri, baro başkanlarımız ve barolarımızın temsilcileri; Kocaeli Barosu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum ve bu toplantıdan çıkacak sonucun Türkiye'deki diğer kurul ve kuruluşlar tarafından dikkate alınmasını diliyorum.

CUMHUR
ARIKAN'IN
KONUŞMASI

Toplantı gündemimizi ağırlıklı olarak kamuoyunda "*Telekulak*" ya da "*Haksız Dinlemeler*" diye adlandırılan, yargının ve yüksek yargının telefonlarının dinlenmesi oluşturacak gibi gözüküyor. Gerçekten çok önemli bir konu ve üzerinde hassasiyetle durulması gereken konu ve bu konu üzerinde hassasiyetle dururken, öncelikle kendimizi eleştirmeliyiz diyorum. Tabii kendi eleştirimizi yapalım derken, ben baroları veya barolar birliğini kastetmiyorum. Ben yargıyı kastediyorum.

Acaba yargı savunmanın sesini ve sözünü şimdiye kadar ne kadar dinledi? Hangi koşullarda dinledi? Bunun da bir muhasebesinin yapılması gerekir diye düşünüyorum. Biz yıllardır yargıya, hukuka uygun ve adil yargılamadan, yargı bağımsızlığından, yargıç güvencesinden ödün vermemesi gerektiğini, her koşulda hatırlatır dururuz. Bunun için yazılı basın açıklamalarının yanında, binlerce meslektaşım görevini yaparken, yani yargılama içinde savunma yaparken veya iddiada bulunurken CMK ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine uygun yargılama yapılmasını hatırlatmışlardır.

Özellikle Türkiye'nin gündeminde olan ve bazen bir kısım çevrelere bu dava gündemde olmasaydı, sanki başka davalarda haksız uygulamalar yokmuş gibi olacaktı dedirten Ergenekon davasında hukuka uygun olmayan, koşulları ger-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

CUMHUR
ARIKAN'IN
KONUŞMASI

çekleşmemiş olan dinlemelere, aramalara, el koymalara, ifade almalara dayalı yargılama yapılmaması da gerek kamuya, gerekse yargıya hatırlatılmıştı, ama ne yazık ki, sözlerimiz yargı tarafından ya dikkate alınmadı, ya da dikkate alınmadı. Yalnız bu iki söz arasında fark var, yani alınmamakla, alınmamakla. Bu fark ne? Sadece yargı bağımsızlığı kadar bir fark diye düşünüyorum.

Bu bazıları için önemli değil ki, tilke yargısı kendi kendisini dinleyebiliyor. Kendi kendini dinleme kararı verebiliyor, verilen bu kararın da çok rahat yasaya uygun olduğunu söyleyebiliyor.

Sayın meslektaşlarım, hukuk salt yasaya uygunluksa, öncelikle hukukun tanımında anlaşıyor demektir. Yapılan dinlemelerin şeklen yasaya uygunluğu, o dinlemenin hukuka uygunluğu anlamına gelmiyor. Dinlendiğini düşünen veya zanneden bir hakim ya da savcı veya avukat nasıl görev yapacak? Dinlendiğini düşünen veya zanneden bir vatandaş nasıl huzur içerisinde yaşayacak?

Bu tüm soruşturmaları olumsuz yönde etkiler ve bundan gerçekten demokrasi zarar görür. Memleket yönetimi, adalet, hukuk, insan haklarına saygı, demokrasi çocuk oyuncağı değildir. Bu kurumlar ve fonksiyonlar, ciddi ve önem verilmesi gereken kurum ve fonksiyonlardır. Diyolar ki, biz önleme dinlemesi yapamayacak mıyız? Neyin önlemesini yapacaksınız, hangi koşullarda yapacaksınız, öncelikle bunu biliyor musunuz diye sorarım ben de bu soruyu sorarlara.

Mevzuatımızda haberleşmenin dinlenmesi de aynen arama ve el koyma gibi ikiye ayrılmış ve en genel anlamıyla birincisi önleme dinlenmesi, ikincisi de delil elde etme dinlemesidir. Önleme dinlemeleri, Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu, Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu, yine Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Kanununda düzenlenmiş. Amaç ne? Amaç bazı tipteki suçların işlenmeden önce tespiti ve işlenmesinin engellenmesi. Nasıl karar verilecek? Öncelikle yargı tarafından karar verilecek ve bu su-

retle elde edilen kayıtlar suçun önlenmesi amacıyla kullanılacak. Önleme dinlemelerinde işlenecek bir suçun önlenmesinin amaçlanması ve öncelikle acele yapılması gereken işler olduğundan, koşullar biraz daha esnek gibi görünüyor. Tabii bu esneklik de ne derece doğru, bu da tartışılır.

Diğer dinlemeninse koşulları ve suç tipleri CMK'nın 135. maddesinde sayılmış olup en belirgin koşul da, kuvvetli suç şüphesi ve başkaca delil elde etme olanağının olmaması olarak tespit edilmiş. Yapılan dinlemelerde ve özellikle verilen dinleme kararlarında bu gerekliliklere uyulmuş mudur? Bunun da tespitini yine yargının yapacağını söylüyorlar. Umarım yargı bu tespiti yaparken, bağımsız olduğu bilincine uygun davranır, bağımsız olduğunu hatırlar.

Tartışmanın en yoğun yaşandığı bir diğer husus, Adalet Bakanlığı müfettişleri tarafından yapılan yargıçlar hakkındaki dinleme talepleri. Bakanlıktan gelen dinleme talebini değerlendiren bir yargıç, nasıl bağımsız karar verecektir. Biraz tersini düşünelim, diyelim ki gerçekten dinlemeyi gerektirecek bir durum var ve Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulundan bu tür bir talep geldi, yani bu talep yerinde. Bu talep yerinde dahi olsa, öncelikle yürütmenin yargıya baskısı gibi değerlendirilecektir. Kaldı ki inceleyecek olursa, CMK ya da başka bir yasayla değil, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu yönetmeliğiyle verilmiş bir karar, bir yetki bu. Yasada yer almayan, ama yönetmelikte yer alan bir durum, yani yine bir hukuk garipliği.

Acaba yönetmelikleri çıkartırken hiç mi bakmazlar ve ne kadar yasaya uygun, ne kadar aykırı, bunu hiç mi değerlendirmezler? Normlar hiyerarşisinden bihaberler mi, yoksa buna dikkat mi etmezler bilemiyorum, yani yasanın uygulanmasına yardımcı olan yönetmelikler öncelikle yasaya aykırı, uygun olması gerekirken.

Danıştay'da bu konuda açılmış bir dava olduğunu öğrendim. Umarım Danıştay bu iptal davasını bir an önce sonuçlandırır, biz de neyin doğru neyin yanlış olduğunu daha iyi algılarız.

CUMHUR
ARIKAN'IN
KONUŞMASI

Bu yüzden Adalet Bakanlığı'nın yargıya karışması doğru değil. Hakimler Savcılar Yüksek Kurulunda bakan ve müstesharın yer alması sakıncalı. Gerçekten karışmasalar dahi şeklen sakıncalı, bu nedenle bu konudaki yasal düzenlemelerin derhal yapılması ve doğru yapılması gerekiyor.

Değerli meslektaşlarım, kısaca hukukun üstünlüğüne inanıyor muyuz, inanmıyor muyuz? Özel hayatın gizliliğine, haberleşme hürriyetine saygı gösterecek miyiz, göstermeyecek miyiz? İnsan haklarına saygılı mıyız, değil miyiz? Anayasa'ya, uluslararası sözleşmelere, yasalara uyacak mıyız, uymayacak mıyız? Adil yargılanma hakkına saygı gösterecek miyiz, yoksa ihlal edip Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nden mahkumiyet kararı almaya devam mı edeceğiz? Yargının bağımsızlığını, yargıç teminatını sağlayacak mıyız, yoksa yargıyı politikanın içine mi atacağız? Kısaca hukuk devleti mi olmak istiyoruz, polis devleti mi olmak istiyoruz? Buna tüm kişi ve kurumların bir karar verip, şapkalarını önlerine koyup, iyice düşünmeleri ve ona göre davranmaları gerekir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, sözümü uzatırsam, affınıza sığınıyorum. Saygılar sunuyorum.

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ediyorum, Çanakkale Baro Başkanımız bir öneride bulundu. Bu önerisine başkanlarımız ne derler acaba? Böyle bir komisyonu şimdiden teşkil etmenin çalışmalar açısından yararlı olduğunu ifade ediyorlar. Sizler de yararlı görüyorsanız...

Av. Tülay ÖMERCİOĞLU (Çanakkale Barosu Başkanı): Birçok arkadaşımız biraz önce de dile getirdi dışarıda, hepimiz biliyorsunuz, 15.00'te ayrılacak var, 16.00'da ayrılacak var, salon boşaldıktan sonra bir bildiriye sunmanın veyahut da onayını almanın güçlüklerini yaşamamak açısından ben bu öneride bulundum, kendim de konuşma hakkını almadan daha.

Av. Berra BESLER: Efendim öneri kabul edildi gibi geliyor bana. O zaman böyle bir komisyon...

Av. Cevdet UCUNGAN (Kars Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, efendim, eğer komisyon oluşur, oluştuktan sonra ortak bir bildiri bence tüm barolara fakslanmalı, barolar incelemesini yaptıktan sonra imzacı olup olmadıklarını belirlemeliler.

Av. Berra BESLER: Tabii ki bilgi dışında herhangi bir şey söz konusu olamaz.

Av. Cevdet UCUNGAN (Kars Barosu Başkanı): Şu anda hemen bir komisyon oluşturup bildiriye basına duyurmak doğru bir usul değil.

Av. Berra BESLER: Hayır, efendim, olur mu öyle şey? Gıyapta ben sizin yerinize, siz benim yerime birbirimize sormadan bir beyanda bulunabilir miyiz? Bu en basit bir nezaket kuralıdır, bundan hiç endişe etmeyin, ama bir çalışmanın yapılmasına başlanması açısından bir komisyonun belirlenmesinde ben de yarar görürüm. O çalışmalarını yapar, burada olan değerli başkanlarımız, okuma fırsatını bulan değerli başkanlarımız okur, onay verirse, onayları alınır. Daha evvel toplantıdan ayrılmak durumunda kalan başkanlarımızın da elbette görüşlerine sunulur ve imzaladıkları takdirde görüşü ortaya çıkar veya "Hayır, ben katılmıyorum." der. Böyle bir haberleşme olmadan, biz haberleşmeyle ilgili konuşuyoruz, kendimizi bunu ihlal eder miyiz, böyle bir şey söz konusu değil.

Evet, buyurun efendim.

H. HULKİ
ÖZEL'İN
KONUŞMASI

Av. H. Hulki ÖZEL (Mersin Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, öncelikle bu toplantıda mutlaka bildiri açıklamak durumunda mıyız? Bize, davetiye-de şu vardı: Son gelişmeler üzerine baro başkanlarının görüşlerini açıklaması.

Son gelişmeler içerisinde şüphesiz gündeme bomba gibi düşen dinlemeler vardı, ama başka şeyler de var. Ben başka şeylerin konuşulacağını da düşündüm. Borçlar Kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde tartışılıyor, Hukuk Muhakeme Usul Kanunu tartışılıyor, Ticaret Kanunu tartışılıyor, Tebligat Kanunu tartışılıyor. Bizim sadece sorunumuz dinlemeler değil.

Bakın, öncelikle bir konuyu belirleyelim, yani biz kardeşimin açıkladığı gibi Kürt açılımını da tartışacağız veya başka konularda mı tartışacağız veya bildirimiz hangi konuyu içerecek? Öncelikle bunu bir bilmek gerekiyor.

Av. Berra BESLER: Efendim konuşmanın başında ben öncelikli konular olarak bir çerçeve çizmeye çalışmışım. Tabii ki konular çok. Bugün konularımızın tamamını görüşmek için zamanın elvermesi mümkün değil, ama bu bir zincirdir, devam edecektir elbette. Böyle bir bildiri mecburiyeti de yok, arzu edilirse yapılır, arzu edilmezse yapılmaz. Buna karar verecek olanlar da siz değerli başkanlarımızınız.

Av. H. Hulki ÖZEL: Ben şöyle düşünmüştüm: Buraya geleceğiz, herkes dardını, herkes eteğindeki taşı dökcek ve Türkiye Barolar Birliği yöneticilerimize bu konuda bir görüş açıklama ve bir program oluşturma fırsatı vereceğiz diye düşündüm. Mutlaka ve mutlaka bir araya geldiğimizde bir bildiriye imza atmak, hele konuların bu kadar yoğun ve çeşitli olduğu bir şeyde çok gerekli olduğunu da düşünmüyorum açıkçası.

Av. Berra BESLER: Sayın Başkanım, böyle bir mecburiyet söz konusu değil, ama Çanakkale Barosu Başkanımızın böyle bir görüşü oldu. Bu görüşü ortaya koyduk, sizin de bu konuda çok değerli bir görüşünüz belirdi. Sayın başkanlarımız neye karar verirse onu yaparız.

Av. M. Emin AKTAR (Diyarbakır Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, ben de Hulki bey gibi düşünüyorum. Geciktiğim için de özür diliyorum, biraz trafikte bir karışıklık yaşadık. Evet, yani gelen yazıda bize son günlerdeki ülke gündemini tartışmak üzere toplantıya çağırılmıştık. Eğer salt dinlemeler üzerine olsaydı, ben, yani program da yoğundu, gelmeyebilirdim aslında, yani herkes kendince öncelikleri, ülke gündemindeki öncelikler farklı olabilir her baromuzun. Bu açıdan da Hulki Beyin söylediği şekilde, biz aslında burada Türkiye Barolar Birliği yönetimimizin hangi alanda ne tür girişimlerde bulunacağına ilişkin bir perspektif kazandırmak, ülke gündeminde neler yoğunlaşmış bunu tartışmak ve görüşlerimizi sunmak üzere geldik. Bu açıdan ben de Hulki Bey gibi düşünüyorum, yani bir sonuç bildirisi-ne gerek olmadığını düşünüyorum.

Av. Berra BESLER: Peki, efendim bu konuyu ilerleyen saatlerde de istekleriniz doğrultusunda...

Av. H. Hulki ÖZEL: Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, 78 baro başkanının 34'ü geldi. Türkiye Barolar Birliği başkanlar açıklaması 35 kişinin geri kalanının iradesi üzerinde veya bir gölge oluşturacak diye düşünüyorum. Katılımımız çok az, bence gerekli değil.

Av. Berra BESLER: Peki, efendim. Böyle bir görüş de var değerli arkadaşlarım, yani böyle bir şey şart değil. İsterseniz,

oluşursa böyle bir şey, zaten sayın başkanlarım, sırada İstanbul Barosu sayın Başkanı Muammer Aydın'ın konuşması var, altıncı sırada.

Av. Nuşirevan ELÇİ (Şırnak Barosu Başkanı): Bir şey söylemek istiyorum sayın Başkanım... Oylamaya getirmekle, biz çoğunlukta'yız, şöyle yaparız, istediğimiz bildiri yayınlar şeklinde bir yaklaşım varsa, orada birliğin ve altında imzası olan baroların ismi açıklansın, çünkü aldığımız duyumlara göre, şu an örneğin, en basiti İstanbul Barosu'nun yayınladığı bildiride, dünya kadar baromuz "*Bizim imzamız yok, bizim talebimiz yok, katılımımız yok*" diyorlar; ona rağmen yazılmış.

Eğer öyle bir şey olursa, bir bildiri yayınlanacaksa, lütfen imza koyan, özellikle Türkiye Barolar Birliği ve altında imzası bulunan baroların isimleri zikredilerek yayınlansın.

Av. Berra BESLER: Efendim, ben o zaman bir pratik çözüm getireyim: Hakikaten haklı başkanlarımız. Böyle bir bildiri yayınlanması hususunda çoğunluk görüşü olmadığını hissediyorum ben. Böyle bir mecburiyet de yok. Hakikaten konularımız bir hayli fazla. Dolayısıyla sayın Çanakkale Barosu Başkanımız müsaade ederseniz bu toplantının sonunda bildiri yayınlanmamasına, konuların çok geniş olması itibarıyla ve sayımızın da az olması dolayısıyla böyle bir istek var. Bu şekilde hareket edelim mi diye soruyorum. Siz ısrar ediyor musunuz?

Av. Tülay ÖMERCİOĞLU: Yok sayın Başkanım, biz zaten illerimizde kendimiz aslında yayınladık. Fakat burada ortak bir fikrin yayınlanması amacıyla bu öneride bulunmuş-tuk.

Av. Berra BESLER: Peki, o zaman hakikaten gündemimiz çok geniş. Bu itibarla bunu daha sonraki çalışmalarımızda, istediğiniz takdirde, gerekli gördüğünüz takdirde yapabiliriz. Bu konuyu izninizle kapatıyorum. Teşekkür ediyorum ve sıradaki baro başkanımız Sayın Muammer Aydın'a söz veriyorum. Buyurun efendim.

Av. Muammer AYDIN (İstanbul Barosu Başkanı): Teşekkür ediyorum.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkan Vekilim, değerli Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım ve sayın baro başkanı arkadaşlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bu son dönemde yeni seçilen baro başkanı arkadaşlarımı da seçimlerinden dolayı ve seçildiklerinden dolayı kutluyorum, bundan sonraki dönemde çalışmalarında başarılar diliyorum.

Evet, ülke son dönemlerde önemli süreçlerden geçiyor. Siyasi iktidar, açılım üstüne açılım getiriyor. Bir taraftan açıyor, bir taraftan dinliyor, açarken de ne söylediğini biz henüz anlayamadık. Sadece biz değil, ülkede birçok kesim, açılımlarla ilgili sadece adının konulduğu, ama içinin boş olduğunu ve net bir ifadeyle açılımların neyi ifade ettiğini henüz anlayamadı. Ülkede "Komşularla sıfır sorun" iddiasıyla ortaya çıkan siyasi iktidar, henüz onu da sağlayamadığı gibi, ülkenin içerisinde yeni yeni sorunlara neden olmaktadır.

Bu ülkede sosyal eşitliği sağlayamadığımız müddetçe ve hukukçular dahi bir araya geldiklerinde birbirlerini anlayamadıkları, aynı sesle konuşamadıkları takdirde, bunun adına ne dersiniz deyin, birlikte hareket etme imkanımızın olduğunu düşünmüyorum. Çokseslilik mutlaka zenginlik getirir, bundan hiç kuşku yok. Ancak, çoksesliliğin varacağı bir ortak mutabakat noktasını bulamadığımızda, bunun da ortaya bir sürtüşme getireceğinden hiç kuşku yok.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum ki, biz bu ülkede, ülkenin her karış toprağında yaşayan her insan için mutlak suretle barış, akıl ve özgürlüklerin sonuna kadar yaşanması noktasında dilekte bulunduğumuzu ve bunu da sağlamak için birincil görevin de hukukçular olarak bizlere düştüğünü, savunmaya düştüğünü, çünkü avukatların tarih boyunca ve bu ülkede daima ve özellikle İstanbul Barosu'nun da her zaman demokrasinin, demokratik hakların, insan temel hak ve özgürlüklerinin koruyucusu ve savunucusu olduğunu bir kez daha hatırlatıyorum. Ama içinden geçtiğimiz süreçte, bu ülkede cumhuriyeti savunanların, ortak akılla ortak hareket edilmesi gerektiğini söyleyenlerin, birtakım soruşturmalarda bir araya gelmeleri mümkün olmayan diğer bazı insanlarla bile yargılamaya tabi tutulmaları ve haklarında ucu açık soruşturmalara devam edilmesini hukukçu olarak kabul edebilmek mümkün değil. Hele son geldiğimiz dinlemelerle ilgili olayda hukukçuların mutlaka ama mutlaka tepki vermeleri gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Zira dinlemeler bugüne kadar özellikle avukatlarla ilgili ve vatandaşlarla ilgili olarak daima gündeme gelmişti ve hukukçular, barolar olarak bunlara tepki göstermiştik. Ama son gelinen noktada, yargıdaki hakim ve savcılar dinleniyor olmaları ve artık Yargıtay gibi bir yüksek mahkemenin santrali üzerinden 250 hakim ve savcının dinleniyor olmasını bir hukukçunun içine sindirebilmesinin mümkün olmadığını düşünüyorum.

İstanbul'da bir başsavcının, Adalet Bakanı'nın açıklamalarından anlaşıldığına göre 56 hakim ve savcının dinleniyor olması, ortaya bir suç şüphesi gelmeksizin yapılıyorsa, ne yasa uygundur, ne de hukuka uygundur. Özellikle müdafilerin görevlerini yaptıkları sırada hangi insanı savunuyor olurlarsa olsunlar, görüşü değil, temel hak ve hürriyeti savunduğunu dikkate aldığımızda, savunduğu insanla özdeşleştirilmesi ve hakkında suç şüphesi olmaksızın yasal işlem yapılmasını kabul etmediğimizi ve edemeyeceğimizi defalarca söyledik. Bu ülkenin üstündeki her insan için, her meslekte

şım için düşüncemiz aynı. Ancak, gelinen noktada yargının içine düşürüldüğü bu pozisyonu tepkisel olarak ortaya koymadığımız takdirde, yargının kurucu unsurlarından olan savunmanın da bir öneminin kalmayacağını bir kez daha ifade etmek istiyorum.

İddianın ve hükmün olmadığı yerde, tek başına savunma olamaz. İddia, hüküm, savunmanın birlikte yargılamayı gerçekleştiremediği, hukuka uygun, ulusal ve uluslararası her türlü norma uygun olarak yargılama yapılmadığı takdirde, bir ülkede hukuka uygunluktan bahsedebilmek, temel hak ve özgürlüklerin korunmasını ve kollanmasını sağlayabilmek mümkün değildir. Ne savcılar, ne hakimler, bu ülkede kamu otoritesini korumak için görevlendirilmemişlerdir. Savcı da soruşturmasını yürütürken, lehe ve aleyhe delil toplamak zorundadır. Ama, bugüne kadarki meslek hayatımda böyle davranan savcuyu birkaç taneden öteye görmedik.

Hakimlerimizin de kararlarında el yordamıyla karar verdikleri ve birçok olayda klişe gerekçelerle gerek tutuklama, gerekse ret taleplerinde bulduklarını hepimiz biliyoruz. Bunların hukuka uygun olmadığını hep seslendirdik, bundan sonra da seslendireceğiz. Verdikleri kararlarda gerekli özeni göstermediklerini hep ifade ettik, bundan sonra da ifade edeceğiz. Bütün bunlar olurken, hakim ve savcının elindeki işe iş anlamında baktıklarını hep ifade ettik. Oysa altındaki insanı görmeleri gerektiğini de defalarca söyledik. Evet, önümüzdeki dosya, hiçbirimiz için genel anlamda iş değil. Adına iş diyebilirsiniz, ama altındaki insanı gözden kaçırdığınız müddetçe, bu toplum üstünde, bu topraklar üstünde yaşayan toplumun birlikte hareket edebilmesine, özgürlükleri bütün vatan sathına yaymaya imkan bulunmadığını düşünüyorum. O nedenle de, hakimlerin kararlarını verirken ellerindeki dosyaların altında yatan insanı ve hakları görmesini bir kez daha söylüyorum ve seslendiriyorum. Ama bütün bunlar, bizim yargıya sahip çıkmamız için neden değildir. Çünkü yargı, bu ülkedeki anayasal erklerden biriye, o da çökerse ya da yargı, yasama ve yürütmenin müdahaleleriyle kendi görev alanla-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

rını kaybederse, o ülkede demokrasiden, hukuk devletinden bahsedebilmek mümkün değildir.

Yanlışlar olabilir, ama önemli olan, yanlışları düzeltme konusundaki iradenizdir. Kafamızın arkasında başka düşünüyor, ağızımızdan farklı sözler çıkıyorsa, o takdirde ne söylediklerimize inanıyor, ne de söylediklerimizi gerçekleştirme konusunda hareket kabiliyetimiz olduğunu düşünmüyorum. En önemli şey, ne düşünüyorsak onu ifade etmemizdir, ifade ettiklerimizin de arkasında durmamızdır ve ortak mücadele alanlarını birlikte yaratabilmemizdir. Eğer bu ülkede yasa ve yürütme, yargının görev alanına müdahale ediyor ve hukukçular sessiz kalıyorsa, rahibin söylediği gibi, sıra bir gün bize geldiğinde de etrafımızda hiç kimse kalmamış olacak. O nedenle, ben özellikle söylüyorum ki, bu ülkede yasalara uygun davranmayanlar, hukuka uygun davranmayanlar, eğer tepkilerini görmezlerse, özellikle hukukçular bu tepkileri vermezlerse, biliyorum ki önümüzdeki süreç bu ülke için daha karanlık olacak. O yüzden, bu sürecin değerlendirilmesinde hepimizin ortak akılla hareket etmemizde fayda olduğunu düşünüyorum.

Ben, İstanbul'da yapılan eylemle ilgili olarak somut bilgi vermek istiyorum. Geçtiğimiz hafta Cuma, Perşembe günü alınan karar doğrultusunda ben, Başkan Yardımcım ve iki Yönetim Kurulu üyesi, baro başkanlarımıza ilişkin listeyi bölüştük, çabuk ulaşmak adına bölüştük. Hiç kimseye, kişiliğine ya da kurumsal kimliğine saygısızlık anlamında değil ve tüm barolarımızı aradık. Bunların içerisinde bir tek Kahramanmaraş Barosu'nu atladığımızı ifade ediyorum, çünkü, bana Yönetim Kurulu üyesi arkadaşım, Kahramanmaraş'ın onay verdiğini söylediği için yazdım. Çankırı Baro Başkanımızla bizzat Başkan Yardımcımız görüştü ve onayı olduğunu ifade etti. Ancak, daha sonra yerine atılan bir imzayla "*Bizim onayımız olmadığını ifade ediyoruz*" dedi. Kendisiyle bizzat görüştüm; "*Benim onayım var, ama kendi adıma*" diyerek düzeltti. O nedenle, Kahramanmaraş'ın dışında hiçbir baro başkanımızda hataya düşmedik. Yapılan etkinliği küçük görmek ya da

küçük düşürmek adına ise, bunu kabul edebilmek mümkün değil. Kaldı ki etkinliğin küçük olması, büyük olması önemli değil. Önemli olan, bu gelinen durumda mutlaka ve mutlaka tepki verebilmektir. Çünkü yapılan hukuka uygun olmayan, yasaya uygun olmayan bu davranışlar ve bu eylemler nedeniyle az evvel de ifade ettiğim gibi, biz hukukçular sessiz kalırsak, sıra bir gün bize de gelecek. Evet, yargının içerisindeki en önemli unsurlardan biri olan sıra bir gün bize de gelecek, o zaman da tepki gösterecek hiç kimse bulamayacağız.

Biz İstanbul'da bu eylemi koyduğumuzda, birçok meslektaşımız karşı görüşte, farklı görüşte olabilir, ama ben inanıyorum ki destek vermeliydi. Nitekim belki son 15 yılda İstanbul'da konulan, baro olarak İstanbul Barosu'nun koyduğu ve diğer meslektaşlarımızın, diğer baroların da katkı verdiği en etkili eylemlerden birisi olmuştur. İstanbul'da 5.000 kişi buna destek vererek basın toplantısındaki açıklama ve yürüyüş sonucunda gerçekten önemli ses getirilmiştir ve ilk defa İstanbul'da başsavcılar, hakimler arayarak, katılmamış olsalar dahi, -ki katılmalarını tercih ederdim, göğüslerini gere gere katılarak buna tepki göstermelerini tercih ederdim- teşekkür etmişlerdir. Herkes ses çıkartmak istiyor, ama çıkaramıyor, sorun burada, bunu görmek lazım. Eğer bunu göremiyorsak, ileride sıra bize gelecek, mutlaka gelecektir.

Yasal süreçle ilgili olarak, özellikle Kocaeli Barosu Başkanımız yasal düzenlemeleri anlattı. Bugün ülkede önleme dinlemeleri ve CMK'daki dinlemeyle ilgili değişik farklı düzenlemeler var, ama CMK m. 135'teki düzenlemenin nasıl olduğunu hepimiz biliyoruz. Önce bir suç şüphesi olacak, kuvvetli suç şüphesi, sonra da başka türlü delil elde etme imkanı olmayacak ve katalog suçlardan birisi olacak. Kaldı ki bütün bunların varlığı halinde dahi, başka delillerle desteklenmediği takdirde, dinlemeler tek başına delil olarak işe de yaramıyor. Ama, gerek Ergenekon soruşturmasında, gerek öncesinde, gerek sonrasında bu ülkede insanları dinleyerek, son geldiğimiz noktada yargıyı dinleyerek, hele ki hakim ve savcılarının üzerinde idari soruşturmalarda kanundan almadığı bir

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

yetkiyle yaptığı yasal düzenlemeyle, yönetmelikle hakim ve savcüyı dinlemeye alan, dinleme talebinde bulunan, mahkeme kararıyla dinleyen anlayışı hukukçu olarak kabul edebilmek mümkün değildir.

Hepimiz biliyoruz ki, hakim ve savcılarımız, Adalet Bakanlığı müfettişlerinden ürküyorlar, tavsiyelerini dahi Anayasa'nın 138. maddesindeki hükme rağmen dikkate alıyolar. Buradan çıkan sonuç şudur ki, tavsiyeyi dahi dikkate alma anlayışında olan Adalet Bakanlığı müfettişinin soruşturmasından tabii ürkecektir, istendiğinde gerekli özeni göstermeden tabii ki karar verecektir. Önemli olan, dik duran, bu ülkenin değerlerini, insan haklarına ve temel hak ve özgürlüklere dayalı olarak önündeki insanı görerek karar vermektir. Hepimizin ortak isteği budur. Ancak, bunu verebilecek insan sayısı maalesef gün geçtikçe azalmaktadır. O nedenle, eğer biz destek vermezsek, eğer biz tepkilerimizi onlar adına da, ülke adına da, kendi adımıza da göstermezsek, ortaya gelecek önümüzdeki süreçteki tablo, bundan daha da vahim olacaktır. O yüzden, benim somut önerilerim var.

Bugüne kadar yapılanlarla ilgili herkese yaptıklarından dolayı teşekkür ediyorum. Ancak, Yargıtay, Danıştay ve tüm hakim ve savcılara, barolara ortak açıklamayı yapmak üzere, ortak hareket etmek üzere bir eylem konulmasını teklif ediyorum. Yargıtay, Danıştay, tüm hakim ve savcılar ve tüm barolarla ortak bir eylem öneriyorum. Bunun yapılması halinde, hiç olmazsa siyasi iktidarın bu ülkede "Ben yaptım oldu" anlayışıyla bundan sonraki yapacaklarına gerekli tepkiyi daha da sert vermiş oluruz, daha da demokratik olarak vermiş oluruz. Çünkü biz kavga istemiyoruz, bunun üstüne basa basa söylüyorum. Fikri kabul ettirmek için ya da dediğimi kabul ettirmek için değil, biz ilkedan hareket ederek, hukuktan hareket ederek kavgamızı vermek zorundayız. Kişisel kavgamız hiç kimseyle yoktur, siyasi iktidarla hiçbir kavgamız yoktur, ama yapılanları da hiç kimse bize kabul ettiremez. Hukukçu anlayışımızla bu ülkenin her tarafında meydana gelen hukuka aykırılıkları ve insan haklarını sonuna kadar telin ediyorum.

Bir de bu sabah gelişen çalışma ortamımızla bir görüşümü paylaşmak istiyorum.

Değerli baro başkanlarım; hepimizin kişisel olarak farklı görüşleri olabilir. Ancak, bunları biz kendi barolarımızda ya da kendi özel alanlarımızda seslendirebiliriz. Bugüne kadar benim Türkiye Barolar Birliği'nde bulunduğum süreç içerisinde genel anlamda bu toplantılar, önce Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın açıklamasıyla başlar ve basın dışarı davet edilir, ondan sonra çalışma başlar. Daha önce de ifade etmiştim; kol kırılır, yen içinde kalır. Biz burada birbirimize her şeyi ama her şeyi söyleyebiliriz ve söylemeliyiz de, tartışarak doğruyu bulacağız. Ancak, basının önünde bu tür söylemleri kabul edebilmem mümkün değildir. Kim olursa olsun, böyle bir söylem, Türkiye Barolar Birliği'ne, barolara ve genel anlamda da hukuka zarar verir. Bunu özellikle belirtiyorum, bundan özenle kaçmak gerektiğini ifade ediyorum. Bunu sağlayamadığımız müddetçe, kendi kişisel görüşlerimizi kabul ettirme anlayışımızla hareket ettiğimiz takdirde, bundan tüm kurum olarak zarar göreceğimizi ve en çok da hukukun zarar göreceğini bir kez daha ifade etmek istiyorum. O nedenle, herkes söylemlerini bir kez daha gözden geçirsin, herkes yaptığını bir kez daha gözden geçirsin.

Hiçbirimiz, kişilerimiz adına hareket etmiyoruz. Ben Muammer Aydın olarak hareket edebilirim, ama İstanbul Barosu Başkanı olarak hareket ediyorsam, beni seçen anlayışa, bana oy veren-oy vermeyen herkese değer vermek zorundayım. O nedenle de herkesin her yere aday olması mümkündür. Ama seçim bitti, artık el ele vermek zamanımızdır. Bugün yapacağımız eleştirileri basından sonra herkes sonuna kadar acımasız yapabilir, buna herkesin hakkı var, ama basının önünde bu toplantıyı sıkıntıya sokacak bir açıklamaya benim tahammülüm yoktur. O nedenle, özellikle rica ediyorum; lütfen mesleki dayanışmaya, hukuka ve hukukçu olarak bu duyarlılıkla birlikte hareket etme özenine uyarsak, ortaya gelecek tablo hepimizi daha memnun eder diye düşünüyorum.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Son olarak da şu ana kadar görüşünü açıklayan baro başkanlarıma bu görüşlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Özellikle Bolu Barosu Başkanı'nun açıklamalarının altına imza atıyorum, sonuna kadar altına imza atıyorum. Bu ülkenin Kürt sorunu bana göre yoktur; Kürt sorunu değil, insan sorunu vardır. Bu ülkenin her karış toprağındaki insanın hakkı vardır. Ben Karadeniz Bölgesindenim, Karadeniz'in üzerindeki Allah'ın verdiği yeşili kaldırım, hiçbir şeyi yok; ne sanayisi var, ne de başka bir şeyi var, ne de ticareti var. Tabiat verirse, bir fındığı olur, bir de çayı, başka da hiçbir şeyi yok, ama orada da sorun var, oradaki insanın da sorunu var, Ege'nin dağ köyünün de sorunu var, ülkemin herhangi bir yerinde de sorun var, ama hiçbirisi "*Farklı bir yapı kuralım*" demiyor. Eğer böyle bir yapı içindeyse talep, bunu kabul edebilmek mümkün değildir. Toprak talebi ise, bunu kabul edebilmek mümkün değildir. Ama feodal yapının bozulması ise, sonuna kadar arkanuzdayım ve yanunuzdayım, çünkü asıl sorun buradan gelmektedir. Asıl sorun, bu ülkede yaratılan her adaletsizliğin sonuçta bir toplumsal sıkıntıya neden olacaktır, bunu kabul ederek söylüyorum.

Ancak, yine açıklamada bulunan Bartın Barosu Başkanı'nun açıklamalarının da altına imza atıyorum. Bu iş, PKK ile özdeşleşme sorunu değildir. Bu iş, PKK'nun ya da başındaki bugün cezaevinde olan ve cezasını çekmekte olan insandan gelecek olan akılla yapılacak bir şey değildir. Hele onun muhatap alınmasını önermek ya da kabul edebilmek hiçbir türlü mümkün değildir. Dünyada birçok örneği var, bu tür ceza alanların hemen hemen hepsi tecrittedir. Tersini bir tanesini gösterirseniz hukukçu olarak, ben de başımı önüme eğirim. O nedenle, tabii ki insan haklarına aykırılığı anlarım, ama bir ceza verilmişse, o cezanın da uygulanma şekline İnfaz Kanunu gereğince, bugünkü meri yasa gereğince herkes elinden geldiği kadar hukukçu duyarlılığıyla saygı göstermelidir. Kaldı ki, bugün gelinen noktada da orada tecrit olmadığını, televizyonuyla dahil olmak üzere, sağlığıyla dahil olmak üzere, bugün bu ülkede hangi görüşte olursa olsun, sağlığını

Yitiren, yaşamını yitiren insanlardan çok daha iyi koşullarda olduğunu hepimiz biliyoruz.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Biz İstanbul Barosu olarak Güler Zere'nin de arkasında durduk. Biz İstanbul barosu olarak kişilerin değil, hakkın ve anlayışın arkasında durduk. O nedenle, bu söylediklerime bir kez daha dikkat çekiyorum, dinlediğiniz için hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Av. Berra BESLER: İstanbul Barosu'nun değerli başkanı sayın Muammer Aydın'a teşekkür ediyorum. Efendim, Ağrı Barosu Başkanı Av. Timur Demir, buyurun.

Av. Timur DEMİR (Ağrı Barosu Başkanı): Sayın yönetim, değerli arkadaşlar; burada çok hızlı bir davet usulüyle geldik, yani üç-dört gün kala bir davet aldık. Herkes öyle mi bilmiyorum, ama bize öyle geldi. O yüzden biraz apar topar oldu, konuyu anlayıp, üzerinde kendi baromuzda bir görüşme açıp böyle bir şey değerlendirip dolu gelmek gibi bir imkânımız olmadı, ama tabii ülkenin gündemini meşgul eden bir sorunla ilgili olarak biz geldik sanıyorum. Bize o şekilde bildirildi, yani ülkenin sorunu sadece birilerinin dinlenmesi falan sorunu değil.

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Biz eğer demokrasi hukuku, insan haklarını baz alırsak ve bu noktada hareket edersek ki, bu ortak nokta olmalıdır, zaten bunlar olmayacaktı bugün. Herkes kendine Müslüman olduğu için, herkes kendi demokrat olduğu için ve birilerine dokunduğu zaman sadece ses çıkarıldığı için tabii ki böyle bölük pörçük karşı duruşlar sergileniyor. O anlamda doğru olmamakla birlikte, herkes benim için önemli bir konuda siz seyirci kaldınız, dolayısıyla benim böyle bir şeyden taraf olmam ki, doğru gelmeseyse bile mümkün değildir anlayışıyla hareket ediyor.

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Tabii bu çok doğaldır, ülkemiz gibi demokrasi geleneği olmayan, gerçekten temelden bir halk demokrasisiyle gelmeyen bir ülke olduğumuz için bu sorunları yaşıyoruz, çünkü bütün memleketlerde demokrasi gerçekten halkın büyük mücadelesi sonucunda kurulmuştur, ama ülkemizde böyle bir şey yok zaten, yani biz bir örnek olarak, şekil olarak koyuyoruz ve herkes buna uymaya çalışıyor. Dolayısıyla halkın demokrasisi anlayışının bile oluşmadığı bir ülkede tabii ki, gerçekten biz birbirimize laf anlatmakta zorluk çekiyoruz.

Ben gerçekten bu toplantının daha önceden yapılmasını isterdim. "Demokratik açılım" veya "Kürt açılımı", neyse adı, ne söylerseniz söyleyin adına, bu bağlamda bir toplantının olması gerektiğine inanıyorum. Çok önemli bir konu, ülkemizin geleceğini ilgilendiren bir konu. Bana göre o konuda biz hemfikir olabilseydik, sağlıklı bir duruş sergileyebilseydik, zaten bugün bu sorunu da konuşmuyor olacaktık.

O açıdan bizce biz tartışırken görüşlerimizde çok samimi değiliz. Gerçekten demokrat değiliz, çünkü az önce sayın baro başkanının dediği gibi, eğer biz Kürt sorunu yoktur dersek, o zaman bu ülkede gerçekten demokratlık yok demektir. Ona geleceğim.

Bu bağlamda şöyle bir giriş yapayım: Baro başkanı çok önemli bir sıfattır bana göre, çok büyük sorumluluklar gerektiren bir sıfattır. Dolayısıyla ne konuşmak gerektiği konusunda da üç düşünüp, beş düşünüp öyle konuşmamız gerektiğine inanıyorum. İstanbul Barosu'nun tertiplemiş olduğu yürüyüş diyelim, etkinlik diyelim, tepki diyelim, eylem diyelim, bu noktada çok önemli değil tanımlaması, orada bir baro başkanımıza uzatılan bir mikrofon vardı muhabir tarafından. Aydın Baro Başkanımız, kendisi şu anda burada mı bilmiyorum, ama ben göremedim. Sümer beye "Dikkatimizi çekiyor, Doğu ve Güneydoğu'dan hiçbir baro katılmadı bu etkinliğe. Bunun sebebini söyleyebilir misiniz?" diye soruldu. Aynen cevap şu, yani fazla, az varsa bilemiyorum ama: "Bu barolar ülkenin bütünlüğünden bahsediyorlar, ülkenin bütünlüğünden yana oldukla-

rını söylüyorlar, bölücü olmadıklarını söylüyorlar, ama bugün burada yoklar. Bu çok anlamlıdır." dedi.

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Biz anladık ne demek istediğini aslında, herkes de anlamıştır. Bu sözleri söyledi, ben kendim izledim televizyonda. Çok büyük tepki alırdı aslında, ama çoğu arkadaşımız izleyememiş, daha doğrusu bir kişi dışında kimse izleyememiş. Bu çok ciddi bir olumsuz bakış açısı. Biz kimseye kendimizi anlatmak zorunda değiliz. O yüzden meslektaşım olmakla birlikte biz hakkında bir basın açıklaması da yapmadan, aslında yasal yollara da başvurmadan ki, bize göre bu hakkımız da var, ben burada gündeme getirmek istedim. Diğer arkadaşlarımla gerçekten özel anlamda paylaşmadım. Bunu burada sizlerle paylaşmak istedim, belki birçok insan bunu bilmiyor.

Bir baro başkanının diğer barolara bakış açısı çok üzücü. Biz kimseye kendimizi kanıtlamak zorunda değiliz. Hiç kimsenin vatanseverliğinin bu ülkenin bütünlüğünden yana olmasının ölçüsü yoktur. Bunu adamın koltukaltına derece sokarak anlayamazsınız. Gerçekten anlayamazsınız, bunun bir ölçüsü yoktur. Bunun ölçüsü Sümer bey hiç olamaz, yani biz de çok farklı suçlamada bulunabiliriz, çok sert konuşabiliriz, ama bu da bir nezaket kuralıdır. Onur Öymen'in yaptığına rağmen, yine nezaket içerisinde, olumlu anlamda tepkimizi ortaya koyuyoruz. Bunu burada kınıyorum, açık ve net söyleyeyim.

Bakın, bu bakış açısıyla ki, hepimizin kafasının arkasında bir şey var, dürüst olmamız gerekiyor, bu bakış açısıyla çok şey paylaşamazsınız bizimle, çünkü bu ülkenin bütünlüğünden yana ne kadar olduğumuzu herkes çok çok iyi biliyor, dürüstçe bakan için söylüyorum. Onu da savunmuyorum. Ben burada bölücü değilim, ülkemden yanayım falan gibi, böyle bir şey söyleme gibi bir şeyim yok, savunmam yok, yani öyle bir şey olamaz zaten. Eğer öyle olmasaydı burada olmazdık zaten.

Bunu neden söyledim? Bir hukuk adamının bu şekilde konuşması gerçekten üzücü olduğu için bunu belirtmek iste-

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

dim. O noktada bu bakış açısıyla, ya da Onur Öymen'in bakış açısı, çünkü bu bir zihniyet ve anlayış sorunudur, tabii ki Kürt sorunu, tabii ki ülkemizde yaşanan bunca ölümlere rağmen, 30.000 fazla insanın ölümüne rağmen ki, bütünü de bizim insanımızdır. Hala biz fındıkla fıstıkla bu sorunu karıştırırsak, gerçekten idealimizdeki demokratik ülkeyi yakalayamayız. Çok zor olur, paylaşmamız da çok zor olur. Bu anlayışla, bu zihniyetle biz birbirimize bakarsak, bu ülkeyi o zaman gerçekten çok kötü günler bekliyor.

Ben ilk baro başkanlığına başladığım zaman şunu düşündüm: Baro başkanları toplanır, sadece mesleki konuları konuşurlar ve ilk *"Ülke genelini ilgilendiren bir konuda da böyle bir konuşma yapmak ne kadar gerekli?"* diye düşündüm ve şu sonuca vardım: Çok gerekli. Çünkü bu ülkede yaşadığımız mesleki sorunlar tamamen insan hakları, tamamen hukuk devleti anlayışıyla ilgili sorunlardır. Bir avukatımızın bir ifadeye katılırken, ifadesi alınan şahsın siyasi düşüncesiyle özdeşleştirilmesi noktasında sıkıntı yaşadığımız zaman böyle bir bağlantı kurdum, çünkü siz avukat olarak o şahsın ifadesine giriyorsanız, ya da o hukuki adımda buluyorsanız, siz de onlardasınız. Bu yaşadığımız bir şeydi. AKP yönetiminde olan bir arkadaşımız, meslektaşımız, DTP ilçe başkanının duruşmasına katıldığı için aynen şöyle söyledim kendisine: *"Siz de mi, o zaman biz size nasıl inanacağız?"* Bu nedir, çok birebir yaşadığımız sorunlar bunlar, yani Ankara'dan, İstanbul'dan ve tabii ki plazalardan bu soruna bakış açısı bu çözümü yaratamaz, bu çok zor bir olaydır.

Bu bağlamda demokratik açılımı, içeriğini tartışabiliriz. Doğru gelir, bize eksik gelir, fazla gelir, o çok önemli bir konu değil, ama insanların daha fazla ölmemesi için, daha fazla kanın dökülmemesi için bir insan, kim olursa olsun, bir şey yapma çabasıdaysa eğer, peşinen, kerhen destek vermek gerekiyor diye düşünüyorum, çünkü insanlar ölmesin, bu ülkede barış olsun demenin neresi kötü? Ben bunda bir şey göremiyorum, yani içerik olarak bu açılımın içeriği tartışılabilir enine boyuna.

Dolayısıyla, eğer biz demokratik açılım konusunda ki, bunun öncesi de var, tavrımızı gerçekten ortaya koyup, bir şeyler tartışabilseydik, bugün bu olanlar olmayacaktı. Bu ülkede ilk defa birileri dinleniyormuş gibi tepki gösterilmesi bana çok abes geliyor açıkçası. Bu ilk defa olan bir şey değil. “Siyasal iktidar” diye tutturmuş bazı arkadaşlarımız, siyasi iktidarı hedef haline getirip oradan başladığımız zaman biz yanlış sonuca varırız. Hukuk anlamında bugün o siyasi partinin men-subu olup birçok şikayeti olan insanlar var, ama siz o hedef tahtasını yanlış seçtiğiniz zaman, etrafınızda çok kişi bulamayabilirsiniz. Açık konuşayım, avukatlara ilişkin en büyük kısıtlamalar bu süreçte geldi. 2001 sürecini de biliyoruz, ama siz sadece siyasi iktidar bu konuda yanlış yaptı deyip, başka amaçları da bu şekilde davranırsanız, tabii ki etrafınızda çok az insan bulursunuz. Ben onun için, orada yanlış bile birilerinin etrafında yer alırlar.

Dolayısıyla, gerçekten İstanbul Barosu'nun dediği gibi, sıra bize gelecek değil, sıra bize gelmiş zaten, sıra bizi de geçmiş, biz farkında değiliz. Sıra bizi çoktan geçmiş, biz başkalarını savunuyoruz. Avukatlara yapılmayan kalmadı bu noktada. Bana söylenen şeylerin biri buydu. Biz sizin kaç nefes aldığınızı biliyoruz, yani bir baro başkanı olarak benim kaç nefes aldığım biliniyorsa, o zaman bu sıra ne zaman bize gelecek diye bir şey yok, Başkanım da dinleniyordur muhtemelen, sıra kendisini çoktan geçmiştir.

Dolayısıyla, bu ilginçtir, bizim şu anda tepki gösterdiğimiz kişiler, şahıslar bu sistemin, bu anlayışın bir temsilcisi olarak bizi de dinletmişlerdir. Hatta farkında olmadan kendilerini de dinletmişlerdir, çünkü ezbere bir siyasi yönetime, ya da bu ülkedeki sisteme tapınma hukukudur bu. Bu başka bir şey değil, yani tapınmadır bu. Hatta birçoğu önüne gelen evrakı okumadan imzalamış, düşünebiliyor musunuz, böyle bir şey olabilir mi? Bakın Başkanım, bu zihniyette olanlar, eğer bir gün sıra bana gelir diye düşünebilmiş olsalardı, sıra bize de gelmeyecekti, onlara da geçmeyecekti sıra, ama onlara gelince bir velvele koparıyorlar, ondan sonra hadi avukatlar, ba-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

roler bizi savunsun falan. Çok da kimsenin o noktada onlardan bir beklentisi de yok. Yarın öbür gün bu sorun giderildiği zaman, ilk tepemize binecek gene onlardır, biz birbirimizi iyi biliriz. Bakış açısını da çok iyi biliyoruz, yani herkes kendi hukukunu korumaya kalkışırsa çok zor bir olay olur. Bu anlamda, tabii ki bu dinlemeyi hiç kimse tasvip etmiyor, herkes aynı görüştedir, bu salonda ben görüşü ne olursa olsun, çok farklı bir şey çıkacağına inanmıyorum zaten. Her şeyden önce biz hukukçuyuz, hukukçuluk zor bir meslektir ve olumlu anlamda bakış açısını gerektirir.

Biz sorunları çok ortaya koyarız ve çok sorun söyleriz. Aslında bize mikrofon uzatıldığında, bu sevdiğimiz huylarımızdan biridir, ama hiç kimse çözümü söylemiyor. Çözüm, gerçekten bize, bize derken tüm halkı kastediyorum, yargıçları kastediyorum, bizi kastediyorum, bütün bunları dayatan bir sisteme karşı, bu mevcut statükoya karşı, gerçekten samimice, dürüstçe, demokratça bir karşı duruşun olması gerekiyor, yani hem sistemden yana olup, hem bu eleştirileri yapmak çok doğru değil. Bizim bu sistemdir zaten, sistemin ta kendisidir. Bir sistem demokratik değilse, bir Cumhuriyet demokratik değilse, o zaman önce buradan başlamamız gerekiyor. Tek tek sorunları tuttuğumuz zaman, bu ülkede sorun bitmez, size 100 tane sorun sayayım. Bir karakolda vatandaşın yerde sürüklenmesi, Engin Ceber Kürt olduğu için falan öldürülmedi, yani çok da önemli bir konu değil bu, insan olduğu için öldürüldü.

Dolayısıyla, bir insan cezaevinde öldürülüyor, biz hiç bahsetmedik. İlginçtir Sivas'taki toplantıda 1 Mayıs olaylarını eleştiriyorum, bir meslektaşımın dediği şu, çok üzüldüm, hiçbir zaman unutmayacağım, bu şahıs hukukçu ve baro başkanı: "O zaman onlar da gösteri yapmasaydı." Böyle bir bakış açısı olabilir mi, bizim insanlarımız niye tepki göstermesin, niye bir şey kutlamasın kendince? İki tane slogan atmakla bu devlet hiçbir yere gitmez, kimsenin devletin bir parçasını sırtına alabileceği de yok. Artı o 1 Mayıs'ta sürüklenenler Kürt falan da değildiler. Siz, yani sırf Kürt olabilir, bir şey olmaz fa-

lan hesabıyla ülke bölünüyor, biraz da sürüklesinler bunları mantığıyla biz karşı çıkmazsak, bilmiyorum biz nasıl anlaşacağız, nasıl paylaşacağız bunu. Bu ülkeyi çok zor günler bekliyor gerçekten, ama biz demokratça davranmadığımız sürece, kendi insanımızı sahiplenmediğimiz sürece gerçekten çok büyük sıkıntılar yaşayacağız. Cumhurbaşkanı Gül herkesi eleştirebilir, ama "Biz bu sorunu çözemezsek, birileri çözecek" diyor; biz çözemezsek birileri çözecek.

O yüzden bu ülkenin halkları arasında ben hiçbir sorun olduğunu görmedim. Bütün halkların sorunu, bu ülkede yaşayan herkesin sorunu ciddi anlamda bu sistemdir. Bu sistem herkesi eziyor. Bakın, bir savcı ve hakimimiz sonuna kadar bu sistemi savunuyor, ama sistemin mağduru olduğu zaman da böyle şey olur mu, biz nasıl dinleniriz falan. İyi de bunun sözcülüğünü sen yapıyorsun, yani sapına kadar destekliyorsun tabiri caizse, özür dilerim ama. Sana dokununca niye rahatsız oluyorsun, kendin dinleniyorsun haberin yok, ama başkalarını dinletince, başkalarının kaç nefes aldığını söyleyince de, bir şey olmaz falan veya neyse, ona göre doğrudur, çünkü ezilen halkların niteliğinde bu vardır. Bir koltuk verirsiniz kendisini devlet zanneder... Kendisini her şey zanneder. Hakim, savcılarımızın bize o koltuklardan bakışını çok iyi biliyoruz. Niye bu amaçlara sahipler, çünkü sistem onları öyle eğitiyor, diyor ki böyle yapın, çünkü bu ülkede hukukun, demokrasinin, insan haklarının en büyük güvencesi avukatlardır. Doğal bir insan hakları savunucusu, hukukçu olan bir insan tabii ki bu sistemin baskısına maruz kalacaktır. Ben sırf avukat olduğum için polisler bana tepki gösterdi, misalen söylüyorum. Sırf avukat olduğum için, görüntü falan, bir şey gerekmiyor, çünkü siz orada birilerinin hakkını savunuyorsunuz, insan olan birisinin hakkını savunuyorsunuz, bunun adı da insan hakları oluyor.

Dolayısıyla, biz ortak noktalarda, gerçekten bu ülkenin geleceği adına ortak şeyleri paylaşamazsak, çok samimi olmazsak, birbirimize fındık fıstık bakış açısıyla bakarsak, eğer insanları kamyondaki fındıklara benzetirsek, bu iş daha çok

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

ceset götürür tabiri caizse. O yüzden sadece belli konular-
da değil, gerçekten mesleki sorunlar önde olmak koşuluyla,
hepsini oturup bir şekilde konuşmamız gerekiyor, birbirimizi
dinlememiz gerekiyor.

Bartın Baro Başkanımız da öyle bir tablo çizdi ki, gerçek-
ten Sümer bey mantığı ortaya çıktı, bakış açısı ortaya çıktı,
yani bir şeyler paylaşmak, sadece beraber bir çay içmek veya
burada bir kurabiye falan yemek değildir. Bizim birbirimizin
sorunlarını da paylaşmamız gerekiyor. Bu ülkede 30.000 in-
san ölmüş, ama Türkiye Barolar Birliği'nin bu konuda hiçbir
fikri yok, hiçbir şey söylenmemiş.

Demokratik açılımla ilgili herkes görüş belirtiyor, Türki-
ye Barolar Birliği'yle İçişleri Bakanımız görüşüyor, sayın Ata-
lay buraya kadar gelip görüşüyor, sayın Ahmet Türk buraya
kadar gelip görüşüyor, ama bir açıklama yok, yani iki satırlık
bir şey. Bunun içinde ne var, ne oluyoruz, mademki bir karşı-
yız, hani ben karşıyım, sen bölücüsün, sen bu ülkeyi aldın git-
tin demek çok basit bir saldırıdır, ama bir görüşünüzü ortaya
koymanız gerekiyor. Bu klasik muhalefet mantığıdır. Bu ül-
kede birileri ölüyor, bu işi çözelim diyen birileri, siz vatan ha-
rinisiniz, zaten çekin gidin hesabı bir bakış açısı, ama varsa bu
konuda bir görüşün, bir fikrin, çünkü medeni toplumlarda fi-
kirler paylaşılır. Varsa alternatif bir fikriniz, bunu ortaya ko-
yarsınız, bu tartışılır, tartışa tartışa doğru bulunur.

Şunu da çok açık ve net söyleyeyim: Değişimin karşısın-
da hiç kimse duramaz, çünkü değişim öyle bir şey ki, önüne
gelen her şeyi katıp götürür, sel gibidir. O yüzden, statüko-
dan yana tavırları ben bir çırpınış olarak görüyorum ve tüke-
necektir de, yenilecektir de, açık ve net söyleyeyim. Bu ülke-
de birilerine rağmen, bir şeylere rağmen, belirli anlayış, zih-
niyete rağmen, biz bu ülkede kardeşçe yaşamasını öğrenece-
ğiz. Bunun bedeli de ödenmiştir, bundan sonra da ödenecek-
tir diye düşünüyorum. Faturası belki daha çok bize çıkıyor,
ama ne yapalım, bu ülkenin geleceği adına birilerinin fatu-
ra ödemesi gerekiyorsa, bedel ödemesi gerekiyorsa, daha çok
biz olacaksak, onu da biz öderiz.

Dediğim gibi, biz bu bakış açısıyla çok fazla şey paylaşacağımıza, çok fazla bir çözüm bulacağımıza da inanmıyorum. Bu noktada yadırgadım İstanbul Barosu Başkanımızın Kürt meselesini, 30.000 insanın öldüğü bir olayı diyelim, Kürt de önemli değil, adının Kürt veya Türk olması çok önemli bir şey de değil, ülkemizin sorunudur bu. Karadeniz'deki yeşilliklerle, fındık fıstık olayıyla karıştırmasıyla Bartın Baro Başkanımızın kısmen yapmış olduğu değerlendirmeler olduğu sürece de biz fındık fıstık yemekle kalırız, çok fazla şey paylaşamayız diye düşünüyorum. Hepinize teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Av. Berra BESLER: Teşekkür ederiz sayın Başkan. Efendim sekizinci sırada Yalova Başkanımız sayın Cemal İnci var. Kendilerini dinleyelim, ondan sonra şu ana kadar elimize gelen konuşma talebinde bulunan değerli başkanlarımızın sayısı 18. böylelikle 8. başkanımızı dinledikten sonra yemek için ara verebiliriz. Öğleden sonra da diğer başkanlarımızı dinlemeye devam ederiz. Buyurun efendim.

Av. Cemal İNCİ (Yalova Barosu Başkanı): Efendim hepinize saygılar sunuyorum. Çok başarılı konuşmalar izliyoruz, ancak ben başkanımın bir şey rica etmiştim, bir ara verin de sonra konuşalım, ama yine de saygılar sunuyorum.

CEMAL
İNCİ'NİN
KONUŞMASI

Saygıdeğer başkanlarım, toplantımızın başında bana göre çok demokratik ve doğru bir tavırm, az da olsa tepkiyle karşılandı. Bir kusurum varsa özür dilerim, ama ben o duruşumun doğru olduğuna inanıyorum, öyle olması gerektiğine inanıyorum. Bir birliğin basın açıklaması, basın toplantısı veya basına vereceği bilgiler, eğer bir başkanlar toplantısıysa, hazırlanmış bir konuşma varsa, Türkiye Barolar Birliği Başkanımız veya onun yetkili kıldığı birisi tarafından bizlere fakslanmalı veya dağıtılmalı, değilse, sonucunda bir açıklama yapılması, toplantının genel gidişine yönelik bir açıklama yapılması

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

CEMAL
İNCİ'NİN
KONUŞMASI

daha doğrudur. Artı basından da gizlenmenin hiçbir sakınca-
sı yoktur. Çarpık insanları çarpıtır, kendine güvenen hiç kim-
se, basının çarpıtmasından korkmaz. Böylece konuşmama
başlıyorum değerli arkadaşlarım.

Tabii ki çok ciddi bir sorun, yargının yargıyı dinlemesi,
dinletmesi, özel hayata müdahale, yargının ihlali, çok geniş
kapsamlı bir konu. Gündeme düştüğü için dikkatimizi çeki-
yor.

Saygıdeğer başkanlarım, her şeyden önce biz hukukçu-
yuz. Hepimizin de ayrı ayrı dünya görüşleri olabilir, ama biz
ortak bir paydada buluşmuş, savunma örgütünün üyeleri ve
avukatlarıyız. Hukukçu gibi durmak, hukukçu gibi konu-
şmak, evrensel hukukun savunuculuğunu yapmaktan başka
bir yolumuz yoktur. Sayın İstanbul Başkanımızın siyasi parti
kürsülerindeki konuşmasının çok çok daha güzelini yapma-
yı biliyoruz, ama biz burada bir yerlere mesaj değil, biz huku-
kun uğradığı erozyonun ihlalini, yine hukukçu duruşumuz-
la, hukukçu birliğimizle nasıl ortadan kaldıracabiliriz, onun çö-
zümlemlerini aramak zorundayız.

Bölgede yapılan bir sürü toplantılara gidiyorum değerli
arkadaşlarım. Beni biliyorsunuz, koşullarım elverdiği ölçüde
hep katılırım, giderim, hiçbir baro başkanı arkadaşımı yaptı-
ğı etkinlikte, eylemde, söylemde yalnız bırakmamaya çalışı-
rım. Bunlardan biri de İstanbul'da katıldığımız yürüyüş ey-
lemiydi.

Değerli arkadaşlarım, 25.000 yakın üyesi olan bir barodur
İstanbul... Yani Türkiye Cumhuriyeti'nin avukatlarının yüz-
de 50'ye yakını oradadır. Böyle olunca, o baronun eylemine,
söylemine gitmek, müdahale etmek, müdahil olmak hakkı-
mız vardır. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti savunma örgütünü
bir yerde temsil ediyor o, ama hiçbir boşluk birilerinin Tür-
kiye Barolar Birliği'ni bypass edip kendisi o ... görme hak
ve yetkisini kimseye vermez. Bizim başından beri izlediğimiz
olayda, bizi rahatsız eden konu, böyle bir hareketin yansıması
olmasıdır. Bizim Türkiye Barolar Birliğimiz vardır.

Tabii ki seçim bitmiştir, o laf hiç hoşuma gitmemiştir değerli arkadaşlarım. Beni tarırsınız, 7 ay geçmiştir, ne Türkiye Barolar Birliği Yönetimine, ne diğer arkadaşlarıma, oy versin vermesin, herhangi bir eylem, herhangi bir sitem yapmamışımıdır, yapmam... Benim kişisel ahlakım, hukukçu yapıma hiç uygun düşmez. Ancak, Türkiye Barolar Birliğimizde bir pasiflik vardır. Ben geçen 10 Ekim toplantısında da dile getirdim. Dedim ki, bizi harekete geçirin, yani biz sizin yanınızdayız, bütün eylemlerinizin yanında olacağız, çünkü bizim Birliğimizsiniz. Sizi seçmişiz, yürü deyin yürüyelim, amiyane tabirle öl deyin ölelim. Sizin yapacağınız eylem ve söylemleri, görevleri bir başka baro üstlenemez. O kişiseldir, yöreseldir, o bizim birlik anlayışımıza büyük zede getirecektir ve onun sonucu olarak da bakıyorum, barolar arası bildiri savaşı başlamış. Herkes bir bildiri çıkarıyor bir olay sonunda, birbirine fakslıyor, o onu eleştiriyor, bu bunu eleştiriyor.

Değerli Türkiye Barolar Birliği Yöneticisi arkadaşlarım, ben tekrar istirham ediyorum: Bu birliği bir arada tutmanın, bir arada eyleme götürmenin tek yolu, hukukçu ortak paydayı çok sıkı geliştirmektir, yani Ağrı Baro Başkanı böyle bir bölgeden geliyor diye, bu söylemi yaptı diye ona karşı durmak değildir işimiz. Biz hukukçuyuz, avukatız. Bu toplantıda dinleme olayından memnun olan bir tane avukat olabilir mi değerli arkadaşlarım? *"Oh ne güzel, beni dinliyorlar. Aman seni dinliyorlar, beni dinlemiyorlar."* diyen bir hukukçu olabilir mi? Nedir, evrensel konuda, evrensel hukukta bütün avukatlar o paydada birleşecektir.

Arkamızda avukat sayısının ne kadar az olduğunu bana göre hiçbir baro başkanı arkadaşım açıklamıyor. İstanbul yürüyüşüne gittik, burada bir sürü arkadaşım vardı. 25.000 avukatı olan İstanbul Barosu, 300-500 kişiyle İstanbul'da yürüyüş yaptı. Bu yapılır mı? Akşam televizyonlarda Baro Başkanımızın yorumuna karşılık, başka bir muhalif grubun yorumları doğru mudur yani? Kendi illerimize bakıyoruz, başkanlık kadrosunun arkasındaki avukat ordusu, hiç de sizin düşündüğünüz gibi, yürü dediğiniz zaman, sizinle gelmeyecektir,

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

CEMAL
İNCİ'NİN
KONUŞMASI

gelmiyor, çünkü diyalog yoktur, çünkü hukuksal duruş yoktur, çünkü onların sorunlarıyla doğrudan doğruya ilgilenip, onların sorunlarına çözüm götüren bir tavır sergilemiyoruz. Biz belli siyasi görüşlerin kuyrukçuluğunu yapmaya kalkıyoruz. İstanbul da bunlardan biridir. Ben orada cüppe giymeye rahatsız oldum değerli arkadaşlarım.

Ben de o partinin üyesiyim. Bir kolumda il başkanı, bir kolumda milletvekili olursa, bir baro başkanının o eylemin inandırıcılığı olur mu değerli arkadaşlarım? O eylemin hukukçuluğu olur mu? Bunun için avukat arkadaşlarımız da bize küskün. Barolarımızda biz yönetim olarak bir sürü fiziksel eylem yapmaya çalışıyoruz. İnanın, çıkın kamuoyunu yoklayın, avukat arkadaşlar umutlarını kesmişler.

Ben tekrar istirham ediyorum, sayın Türkiye Barolar Birliği yöneticilerim, sizin başarısız olmanıza yönelik hiçbir ahlakdışı çalışma yapmam ben, ama siz proje üretin, bizden proje isteyin, siz dik durun, avukatlarımızın sorunlarına yönelik çözümler getirin, bizleri harekete geçirin. Biz sizin yanınızdayız, biz sizinle beraberiz. Bir sürü olay oluyor, olayların sonucunda birilerinin uyarısı, birtakım baroların harekete geçmesinden sonra Birliğimiz bir harekete geçiyor.

Geç kalıyorsunuz. Geç kalınca da kendisinde o yetkiyi gören birtakım baro ve kuruluşlar orayı doldurmaya kalkıyorlar. O da Birlik anlayışını bozuyor. Türkiye'deki en güçlü baskı grubuyuz biz, en saygın baskı grubuyuz biz. Farklı düşünebiliriz, farklı konuşabiliriz, farklı söyleyebiliriz, ama hukuksal eylemde, siyasete kaymadan, hukukçu duruşumuzu, hukuk ihlalini düzgün savunup, meydanlara çıksak, eylemlere gitsek, tekliflere gitsek, TBMM'ye gitsek, bütün avukatlar da bizim yanımızda olacaktır, bütün baro başkanları da bizim yanımızda olacaktır. Yoksa ben seçim kaybettim diye ağlayıp sızlamıyorum, sizinle de gurur duyuyorum. Her arkadaşım da gurur duyuyorum. Bir demokratik yarışır, olmuştur bitmiştir.

Bölgelerden haberimiz yoktur, biz Marmara baroları olarak bir araya geldik, dedik ki, proje üretelim, buralar daha olanaklı barolardır. Anadolu'ya gidelim, arkadaşlarımıza destek olalım, onların etkinliklerine katılalım, yardımcı olalım, ama sadece bu tarafta etkinlik, eylem, dayanışma, kırmaz mı bizim Orta Anadolu'yu, Doğu'yu, Güneydoğu'yu, Karadeniz'i üzmez mi, yalnız bırakmaz mı? Onları sahipsiz bırakmaz mı, onları bu ülkeyi her türlü uçuruma sevk edecek siyasilerin kışkacına itmez mi değerli arkadaşlarım?

Birileri geliyor teslim oluyor. Biz de buradan birlik olarak, 30 baro başkanı olarak, Diyarbakır Baro Başkanı'nun, Mardin Baro Başkanı'nun yanına gidip, orada dikilsek, hukukçu gibi duracaksın, biz senin yanındayız, hukukçu gibi savunacaksın, biz senin yanındayız dersek, o arkadaşım, hukukçu duruşunu sergilemekten geri kalır mı? O arkadaşım bu gücü görünce, bir başkasının baskısına boyun eğer mi? Niçin gidilmedi oraya, niçin o destek verilmedi?

Çok acı bir şey söyleyeyim: Nisan ayında Şırnak yöresinde insanlık ayıbı işlenmişti. Bir baro başkanı ve bir savcının gayretiyle faili meçhuller ortaya çıkarılıyor. İnsan kemikleri torbalanıp çıkarılıyordu. Ben soruyorum: Bir gün o baro başkanının yanında oldu mu benim Türkiye Barolar Birliği Yönetimim veya kendisinde duyarlılık hissedenden bir avukat veya bir baro başkanı? O insanlık ihlali değil midir, o insanlık suçu değil midir? Hukuksal dayanışma böyle olur. Nerede insan hakları ihlal ediliyorsa, nerede hukuk ayıbı işleniyorsa, nerede hak gasp ediliyorsa, barolar, Türkiye Barolar Birliği, baro başkanları, avukatlar orada olmalı.

Sayın Türkiye Barolar Birliği yöneticilerim, ben tekrar sözlerimi size yönelik söyleyip konuşmamı bitirmek istiyorum: Biz sizinle çalışmak istiyoruz, sizin önderliğinizde çalışmak istiyoruz. Proje istiyorsanız üretelim, destek istiyorsanız hep yanınızda olacağız. Bu birlik ancak böyle dirliğe ulaşır. Eğer bu aktivite geç kalırsa, herkes kendisine bir bölge oluşturacak, herkes kendisine bir bildiri savaşı geliştirecek ve istenen odur, Türkiye barolarının gücünü kırmak, bölmek, pasif

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

CEMAL
İNCİ'NİN
KONUŞMASI

hale getirmektir. Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum değerli arkadaşlarım.

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ediyoruz sayın Yalova Baro Başkanımıza. Tabii ki projelerinizi de bekliyoruz. Buradaki konuşmanızı bir vaat olarak alıyorum, en kısa zamanda projelerinizi görmek ve değerlendirmek isteriz.

Değerli başkanlarım, saat 12.25, onun için bir yemek arası verelim ve saat 13.30'da görüşmelerimize devam edeceğiz. Buyurun efendim, afiyet olsun.

On Sekizinci
Baro Başkanları Toplantısı

İkinci Oturum

Oturum Başkanı
Av. Berra Besler
(Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı)

Av. Berra BESLER: Değerli başkanlarım, anlaşılıyor ki, bu toplantıları biz daha sık yapmalıyız, çünkü dışarıda izlediğim bir şey var: Gerçekten birbirimizi özlemişiz, sohbet de güzel, koyu. Onun için bu toplantıları daha sık yapacağız anlaşılır. Bir 15 dakika gecikmeyle mikrofonu açtık, ama haklı sebebimiz var, onun için özür diliyorum.

BERRA
BESLER'İN
KONUŞMASI

Efendim sekizinci konuşmayı Yalova Başkanımız Sayın İnci yapmıştı. Dokuzuncu sırada Niğde Başkanımız sayın Osman Çimen, salonda mı? Niğde Başkanımız geldiler mi?

Niğde'den sonra, Zonguldak Başkanımız, sonra Çanakale ve Hatay, Amasya, Batman, Samsun, Adana, Diyarbakır, Balıkesir ve Şırnak başkanlarımızı sırasıyla dinleyeceğiz. Buyurun sayın Niğde Başkanımız.

Av. Osman ÇİMEN (Niğde Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız ve çok saygıdeğer baro başkanlarım; gündemle ilgili birkaç şey söyleyeceğim, ama daha önce Ağrı Baro Başkanımızın bir konuşması oldu. Kendi görüşlerine fazla katılmamakla beraber yüreğine sağlık diyorum, güzel bir konuşmaydı.

OSMAN
ÇİMEN'İN
KONUŞMASI

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

OSMAN
ÇİMEN'İN
KONUŞMASI

Ancak kendisinden bu açılımla ilgili olarak birkaç cümle daha beklerdim. 34 tane teröristin Güneydoğu'da sınıra getirilip, oraya hakim, savcı gönderilip orada yargılandıklarını ve bu yargılamanın da ne kadar adil olduğu konusunda bir görüş beyan etmesini isterdim. Bir cümle söyledi, hep kendimiz tarafından bakıyoruz diye, bu da Ağrı Baro Başkanımızın kendi tarafından baktığını gösteriyor. O yüzden...

Av. Timur DEMİR: (Ağrı Barosu Başkanı): Başkanım, özür dilerim. Ben o konuda sizinle aynı fikirdeyim, onu söyleyeyim, atladım belki, yani oradaki hukukun işleyişi açısından aynı fikirdeyim.

Av. Osman ÇİMEN: (Niğde Barosu Başkanı): Peki, çok teşekkür ediyorum o zaman. Öncelikle bu konuya ben küçük bir değinme de gene yapacağım, çünkü Kürt açılımı, arkasından demokratik açılım, adını bir türlü koyamadığımız, içi boş ve doldurulması, daha sonradan doldurulduğuna inandığım, bu benim şahsi kanaatim, öncelikle hükümet Kürt açılımı yapacağız dedi. Tepkileri gördü, demokratik açılım yapacağım dedi. Tepkileri gördü, daha değişik bir isim koydular hatırlamıyorum, milli açılım dedi. Hep tepkilerle isim koydular.

En sonunda tepkilerle içini doldurdular ve tepkilerle açılımın adını ortaya koyup içini doldurarak bir mecliste 10 Kasım günü çok iğrenç bir günde, iğrenç dediğim yanlış anlaşılmasın gün olarak değil, maneviyatı olarak önemli olan bir günde açılım ortaya konuldu. Bir gün sonraya ya da bir önceye alamadılar ve bu gündemin içi bomboştu arkadaşlar. Adını koydular, içine bir şeyler, biz tepki gösterdik, değiştirdiler. Kürt kökenli arkadaşlarımız tepki gösterdiler, içini değiştirdiler ve sonradan kendileri bir açılım adı altında meclise bir gündem getirdiler.

Arkadaşlar, bu ülkede evet, bir şeyler yapılsın, bir şeyler söylensin, ama siz-biz değil, biz Türkiye Cumhuriyeti vatan-

daşlarıyız. Biz hepimiz yıllardır bu coğrafya içerisinde birlikte yaşıyoruz ve birlikte yaşamaya devam edeceğiz. Az önce fındık fıstıktan bahsedildi. Hayır, efendim öyle değil, ben Diyarbakır Bismil’de de yaşadım. Ben Diyarbakır Bismil’i de gördüm, ben Niğde’de Orhanlı Köyü’nü de gördüm. Evet, açlık, sefaletse aynı sefalet, aynı ekonomik kaygılar orada da var. Belki sosyal olarak baskı altında olunabilir, kabul ederim. Bunu hep beraber, evet, beraber olalım, birlikte çözelim.

PKK sorunuyla Kürt sorununu birbirinden mutlaka, ama mutlaka ayıralım. 34 tane PKK’lıyı getirip de, yüz binleri götürüp orada gövde gösterisi yapıp, *“Önderliğin ve Sayın Abdullah Öcalan’ın talimatlarıyla geldik.”* deyip, oradaki hâkim, savcının talimatlarıyla serbest bırakılmasına Kürt açılımı, demokratik açılım ya da milli açılım diyemezsiniz. Bunun adı PKK’yı temizleme, Abdullah Öcalan’a kimlik verme açılımıdır, bu böyle bilinsin. Bu konu hakkındaki bilgilerim bu kadar.

Diğer gündemle ilgili konuşmaya gelince, aslında çok önemli şeyler söylediler, ben birçoğuna da katılıyorum zaten. Dinlemelerle ilgili bir anekdot sadece, biriyle telefonda konuşuyordum, bir konu anlatıyordum, *“Ağabey yüz yüze konuşalım.”* dedi. *“Niye?”* *“Dinleniyor.”* dedi. Bırakın dinleyen dinlesin dedim ben de, çünkü söylediğim her şeyin arkasındayım. Hiç hata yapmadım, yapmıyorum da. O yüzden dinleyen dinlesin, umurumda da değil, ama demokratik olarak dinlenmesi gerekli açılımların hepsini açıkladıkları için ben tek tek açıklama yapmayacağım.

Sadece şunu istiyordum: Biz burada gündemlerle ilgili eylem planlarının yapılmasını, gerekirse eylemlerin ortaya konulmasını Türkiye Barolar Birliği’nden sürekli rica ettik. Barolar Birliği böyle bir eylem planı yapmadı, İstanbul Barosu yaptı. İstanbul Barosu bunu yaptığı günde bize telefon edildi. Ben de bu telefona karşılık olarak, evet, İstanbul Barosu’nun bu eylemine biz katılıyoruz. Ancak ben çok rahatsız olduğum için katılamayacağımı ve bildiriye imza atacağımı söyledim.

OSMAN
ÇİMEN'İN
KONUŞMASI

Bu şekilde olayla geliştikten sonra, sistematik olduğuna inandığım, bakın, ısrarla söylüyorum, sistematik olduğuna inandığım ve aynı anda bir medya kuruluşundan o gün gündemde imza atan arkadaşların bürolarına muhabir gönderildi. Yanılmıyorsam dört veya beş baro başkanı arkadaşımın bürosuna muhabir gönderildi. Bu olayın tamamen sistematik olduğuna inanıyorum, çünkü orada bizim tepkilerimizin ne olduğunu öğrenip, ona göre bir eylem, yazı yazacaklarını düşünüyordum ve bunun da birilerinin düğmeye basarak, hani şu meşhur düğme var ya, o düğmeye basarak yapıldığına inanıyorum. Geldiler oturdular, "Hoş geldiniz." "Hoş bulduk, şu gazeteden geliyoruz, biz buranın il temsilcisiyiz. Biz sohbet edeceğiz." dediler. Dedim ki, "Hay, hay, röportajsa ona göre konuşalım." "Yok, biz sadece sohbet edeceğiz, çayınızı içmeye geldik." dediler. Çay ısmarladık, beyefendiler oturdular. Bu bildiriye neden imza attığımı söylediler, ya da dinlemelerin ne olduğunu söylediler. Ben de dinlemelerle ilgili olarak aynı Muammer Başkanımın dediği gibi, kuvvetli suç şüphesinin bulunması, ön dinlemelerin yapılabileceğini, mahkeme kararının sınırlı süreyle yapılması gerektiğini ve ucunun açık olmaması gerektiğini, hukukta asla bir şeyin ucunun açık olmaması gerektiğini söyledim. Bu tür konuşmalar devam ederken, birkaç da örnek verdim. Dediler ki, "Bu cümle sizin cümleniz mi?" "Hayır, Niğde Barosu'nun, ama Niğde Barosu 80-85 kişiden oluşuyor. Belki 10-15 tane arkadaşımız bu bildiriye imza atmaz, ama büyük çoğunluk benimle beraber düşünüyor." dedim. "Tamam." dediler ve konu uzadı orada.

Konu uzayınca dedim ki, "Sizin bugün Deniz Feneri olayında acaba kaç kişinin telefonu dinlenip de orada delil olarak alındı?" "Siz biz yok." dediler. "Hayır efendim, sizin Deniz Feneriyle beraber olduğunuzu biz biliyoruz. Deniz Feneri, Zahit Akman denilen vatandaş yıllarca RTÜK başkanlığı yaptı. Acaba kaç telefon konuşmasına takılıp, teknik takiple bu adamın Almanya bağlantıları ortaya çıkartıldı?" diye sorduğumda, "Onlar bizi ilgilendirmiyor." dediler. Dedim ki, "Bir gün sizin de yargıya, sizin de avukata ihtiyacınız olacak ve o zaman siz benim ne demek istediğimi anlatacaksınız. Bugün hep tek taraftan baktığımızı ki, asla böyle tek taraf-

tan bakmam, iki taraflı bakarım, siz tek taraflı bakıyorsunuz. O yüzden bu cümlelerin, bu yazının altına biz Niğde Barosu olarak imza atıyoruz. Ancak herkesin adına benim imza koymam gibi bir yetkim yok."

OSMAN
ÇİMEN'İN
KONUŞMASI

Aradan birkaç gün geçti, bir telefon, telefonda bir bayan, Ray Sigorta'nın avukatı, "Başkanım, madem böyle bir şey yaptınız, niye arkasından kızdınız?" "Hayır efendim, ben kızmadım. Ne oldu?" "Açın gazeteyi okuyun." Gazeteyi okuyorum, Çankırı Baro Başkanı, Düzce Baro Başkanı, Niğde Baro Başkanı, yanılmıyorsam iki baro başkanı daha var, aynen başlık şu: "Baro başkanlarından yürüyüşe tepki" ya da "Kızdılar" Yoktu böyle bir şey. Biz bu yürüyüşe kızmadık, biz ülkemize ve yargımıza sahip çıkan baroyuz. Özellikle bunu söylemek istiyorum. Zaman gazetesindedir bu gelen muhabirler de ve eş zamanlı olarak yapılmış bir olaydır. Artık ülkemizde teknik takipleri falan bıraktım, her şey sistematik olarak bizim üzerimizden de oynanmaya çalışılıyor. Ben sadece şunu söylemek istiyorum:

Anladığım kadarıyla, biz birlik olmak zorundayız. Bunun Kürt'ü, bunun Türk'ü, bunun doğusu, bunun batısı yok. Biz birlik olmak zorundayız. Eğer biz bu birlik içerisinde çatışırsak ve birliğimizi çatırdatırsak, emin olun zaten bunu bekleyen çok büyük güçler var. Ben hepinize sabırla dinlediğinizi için teşekkür ediyorum, sağ olun.

Av. Berra BESLER: Teşekkür ederiz sayın Başkan, gerçekten de son cümlelerinize yürekten katılıyorum. Efendim sırada Zonguldak Baro Başkanımız sayın İbrahim Kerem Ertem, buyurun efendim.

Av. İbrahim Kerem ERTEM (Zonguldak Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcım, değerli Türkiye Barolar Birliği yöneticilerim, baro başkanlarım, meslektaşlarım; son günlerde, son aylarda ülkemizde hukuk sü-

İBRAHİM KEREM
ERTEM'İN
KONUŞMASI

İBRAHİM KEREM
ERTEM'İN
KONUŞMASI

rekli gündemde tutuluyor. Tabii ceza muhakeme hukukunun hemen hemen her kavramı tartışmalarla gündeme geliyor. "Açık Öğretim Hukuk Fakültesi"ne geçti memleket.

Tabii biz her gelişen olaya karşı bir basın bildirisi düzenlemek ve görüşümüzü ifade etmekten de uzak durmaya çalışıyoruz, çünkü hukukçuların, benim bu şahsi düşüncem, baro başkanlarının veya bu görevi yapmak üzere olanların sürekli gündemde belirli konularda açıklama yapmasının da zaman içerisinde bir yılgınlık, bir bıkkınlık olduğunu düşünüyorum. O halde bu basın açıklamaları, bildirimler konusundaki rahatsızlığımı da ifade edeyim:

Elbette hukuka, yargıya karşı girişilen ve hukuksuz olduğuna inandığımız, hukuken tespit ettiğimiz gelişmelere karşı sesimizi çıkartmak, düşüncemizi kamuoyuyla paylaşmak tabii ki mümkün ki, bu bizim avukatlık kanunu da gereği yapmamız gereken bir görev. Ancak her olaya ilişkin bildiri yayınlayacak mısınız, bir bildiri yayınlayalım mantığını da ben gerekli görmüyorum. Türkiye Barolar Birliği'nin çalışma raporunu dikkatle okumuştuk seçim döneminde ve Türkiye Barolar Birliği'ne yapılan birçok eleştirinin de haksız olduğunu veyahut da eksik olduğunu düşünenlerdenim. Gerçekten bazı şeyler yapıyorsunuz, ancak gerek ülke gündemi, gerekse yapılan işin zamanı neticeye ulaşmanıza engel oluyor.

Dolayısıyla Türkiye Barolar Birliği adı üzerinden hareket edersek, bir birliğin tesis edilmesi ve birliğin temel ilkeleri üzerinde artık tartışma yapılmaması gerektiğini düşünüyorum. Herhangi bir siyasi ve felsefi düşünceye sahip olmak tabii ki söz konusu, bu insanın tabiatı gereği ve bu ana kadar konuşan baro başkanları da bu konuya değindiler. Dolayısıyla üzerinde uzlaşmamız gereken zaten bir Anayasa var, kabul edilsin, edilmesin merhi olan bir Anayasa var, Avukatlık Kanunu var. Bütün bu eksiklikleri bunlar üzerinden hareket geçirerek, bir anlaşma zemini üzerinde yürütürüz diye düşünüyorum.

Son olarak da, bu tartışmalar ülkenin hukuki gelişimi açısından büyük sakatlıklar, eksiklikler, yanlışlıklar ortaya koysa da, belki de farklı bir bakış açısı geliştirebilir miyiz ve bu hak savunuculuğunu avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak önümüze katıp götürebilir miyiz diye düşünmekten de kendimi alamıyorum, yani bu gelinen noktada, bizim hukukun öncülüğünü üstlenme görevine katkı yapacak bir durum söz konusu olabilir mi, bu durumu biz kendi lehimize çevirebilir miyiz, bunun da düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Şu cümleyle sözümü bitiriyorum: Barolar olarak, avukatlar ve tabii ki üst kuruluşumuz Türkiye Barolar Birliği olarak bir yol haritasının kesinlikle yapılması gerektiğini düşünüyorum. Artık herhangi bir baro başkanının temel noktalarda farklı düşünmemesi gerektiğini düşünüyorum, mesleğe ilişkin olarak. Diğer konularda tabii ki bir sınırlama yok, ama mesleğin gidişatı, mesleğin ufku, mesleğin gelmesi gereken nokta konusunda da asgari müşterekleri ortaya koymamız ve bu yol haritasını gerçekleştirmemiz gerekir diye düşünüyorum. Hepinizi şahsım ve barom adına saygıyla selamlıyorum.

Av. Berra BESLER: Teşekkür ederiz sayın Başkanım. Efendim, Çanakkale Barosu Başkanımız, sayın Tülay Ömercioğlu sizi dinleyebilir miyiz?

Av. Tülay ÖMERCİOĞLU (Çanakkale Barosu Başkanı): Teşekkürler Başkanım. Çok değerli Başkanım ve Yönetim Kurulu üyelerimiz, buraya gelen tüm başkanlarımız; hepinize öncelikle böyle mücadeleli bir günde burada olduğunuzdan dolayı şahsım adına teşekkür ediyorum.

Var olan konuşmalarda bazı arkadaşlarımızın burada sizin, biz o fikre katılsak da, siz bizim fikrimize katılmadığınız takdirde, biz sizin fikrinize onay vermeyiz gibi görüşlerine sabahki oturumlarda, iki-üç baro başkanımızın görüşle-

İBRAHİM KEREM
ERTEMİN
KONUŞMASI

TÜLAY
ÖMERCİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

TÜLAY
ÖMERCİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

rinden dinlemiş bulunuyoruz. Bu dahi demokratik bir yaklaşım olmadığını ortaya koymaktadır. Açılım var, açılımla ilgili siz bize destek vermediniz. Biz de bu sorun hiç önemli değil, özellikle de Ağrı Başkanımız dedi ki, bu konuda oldukça yoğun bir şekilde bunu tanımladı. Bingöl Başkanımız da yargıyı boş verin gibisinden bir tanımlama kullandı.

Bu yargıyla ilgili sorun, hepimizin sorunu olmakta. Ben de ilk karşılaştığımda, ilk düşüncem aslında, bu işlerin yargıya dayanmadan önce, hepimizin bildiği gibi, daha önceki konuşmasında da Bolu Başkanımızın dediği gibi, adli yargının işlevi, siyasallaşmaması, özel hayatın ihlal edilmemesi hususunda baro başkanlarımız da, Birliğimiz de, yargıya ayağı dayanana kadar hepimiz çok bağırdık. Hiç kimse duymadı, umursamadı.

Ancak yargıya gelmesi, bir anlamda bu ülkede bunun tam su üzerine çıkması, alenileşmesi oldu. Belki biz sesimizi çıkarttığımız, o duyulmadı, ama şu anda hiç olmazsa ülke kapsamında bu işin alenileştiği ortaya çıktı. Biz hukuk devletine inanıyorsak, hukukun üstünlüğüne inanıyorsak, böyle alenileşen bir hususta, burada, hep birlikte, güç birliğiyle bir görüş sergilememek bence ayıptır.

Burada baştan beri açılıma destek olmadığımız, bir başkanımız da dedi ki, orada kemikler toplandı, arkasından gitmedik, ama kemikler toplandığında, basında da izlediniz, bununla ilgili tam insan kemiği olduğuna dair herhangi bir beyanat çıkmadı ve de açılımın asıl konusu PKK'nın gelip Türkiye'de gösteriler yapılması değildi. Açılımın konusu, Kürt halkının daha iyi koşullarda yaşamasının sağlanmasıydı. Hepimiz neden bu konuda arkasında durmadık? İşte şanlı şöhretli karşılamalar oldu. 30 binin insanın öldüğü bir ortamda, bir birlik PKK'ya karşı bir eylem olduğunda, ölü sayısı artık olduğunda, birliklerimizi, şanlı şerefli karşılamaya kalkarsak, kimin hoşuna gider veyahut da nerede bugüne kadar bu yapıldı?

Aynı şekilde bu ölümler neticesinde PKK'lı olarak bilinen kişilerinse Türkiye'ye gelişlerinde, İstanbul'da miting alanlarında toplanmalar gibi bir olayın hangimizin içine sineceğini ben sizlere soruyorum. Hukuka karşı olduğunu arkadaşımız, Ağrı Baro Başkanımız biraz önce söyledi. Kendisine bu hususta teşekkür ediyorum.

Diyoruz ki, asıl açılım nedir? Açılım PKK'yı kabullenme değil, Şeref ağabeyimizin de söylemiş olduğu gibi, aslında burada PKK ve Kürt sorununu birbirinden ayırt etmemizle oluşacaktır. Biz Kürt halkının daha iyi koşullarda yaşamasını hepimiz isteriz. Hepimiz isterken, sizlere 2005 yılında meydana gelen bir olayı hatırlatmak istiyorum ki, orada Diyarbakır'da fabrikalar kurmak üzere Fransa'dan heyet geldi. Devletle birlikte oraya geldi, hiç olmazsa bu bölgede biz fabrikaları kuralım, oradaki halka çalışma imkanı sağlayalım denildi, ama o gün Diyarbakır'da birçok bölgede patlama olduğunu, bir daha da o kişilerin Diyarbakır'a gelmesinin engellendiğini sizler benden daha iyi biliyorsunuzdur.

Hepimiz, biz yüzyıllardan beri Kürt'ü, Çerkez'i, Laz'ı birlikte yaşayan bir toplumuz. Benim üniversitede en yakın arkadaşım Adıyamanlı bir arkadaşımdaydı, halen de görüşürüm, kendisini severim, sayarım. Biz orada her zaman için, her şeyin en iyisinin olmasını istiyoruz. Ancak şunu da tekrar etmek istiyorum ki, benim Çanakkale'nin Lapseki Köyü'nde bir vatandaşımız elektriğini ödemediğinde anında elektrikleri kesilir ve gelmez, ama Güneydoğu'da elektrik kesilmesi diye bir olayın olmadığını bizler duyuyoruz ve yaşıyoruz. Olan yerlerde ödemenin de olmadığını, bunların batı tarafından ödettirildiği de söyleniyor aynı şekilde.

Fabrika kurulmak için çok çabalandı, fakat fabrikaların kurulması kimler tarafından engellendiyse, bugün aynı şekilde onlara sizlerin de tavır göstermesini bizler istiyoruz. Hukuka uygun olan davranışlar yanında, yanımızda olmanızı, aynı şekilde hukukun olduğu ortamda da sizlerin arkanızda olacağımızı her zaman için taahhütte bulunuruz, çünkü Türkiye'de Türk, Kürt, Laz, Çerkez diye bir insan grubu yok.

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TÜLAY
ÖMERCİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Bu etnik ayrışmaları yaptığımız takdirde, zaten Türk olmaz. Ya Kürt olacak, ya Laz olacak, ya Çerkez olacak. Bu şekilde bir ayrımcılık olduğunda da büyük merkezlerin "parçala-böl-yok et" ideolojisini hep beraber gerçekleştirmiş olacağız.

Bunun yanı sıra, ben bugün buradan ortak bir bildirininki çıkmasını, yargıyla ilgili olayın, hiç olmazsa ülke sorunu haline, Kars Barosu Başkanımızın da demiş olduğu gibi, bunun ülkenin sorunu olduğu vurgulanarak, ülke sorunu olduğu, dinlemelerle ilgili Türkiye Barolar Birliği'nin nezdinde bir açıklamanın yapılmasını gönltüm isterdi, ama gerçekleşmedi.

Ancak, bir tavsiye olarak bunu da söylemek istiyorum, biz bunu aslında burada 2008 yılının başında toplanan baro başkanlarımızdan bulunanlar hatırlarlar ki, bizler hepimiz burada bunu kınamıştık. İlk defa barolarda bir çatlak ses meydana gelmişti, 9 Ocak 2008 tarihinde burada toplantıda, Birlik Başkanımız bir açıklamada bulundu, açıklamanın arkasından anında veryansınla bazı arkadaşlarımız, biz bunu demeyecektik, bunun arkasında şöyleydi. Bunu bilen arkadaşlarımızın, bunu burada yapmamaları gerektiği inancıyla, bundan sonra hiç olmazsa hukuk üzerindeki birlik ve beraberliğimizi savunabilmek amacıyla, burada, basın karşısında ayrıcalıklı, ayrıkçı bir görüntü vermemeyi de hepinize temenni ediyorum. Hepinize teşekkür ederim.

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ederiz sayın Başkanım.

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Av. Timur DEMİR (Ağrı Barosu Başkanı): Çok özür diliyorum, bir konuda benim sözlerime sürekli vurgu yapılmıca, o konuda mümkünse eğer ufak bir açıklama yapmak istiyorum:

Bu son geçtiği yıl olarak benim söylediğim şey tamamen hukuki, objektif olarak, özellikle Silopi'deki yargılamanın normal yargılama şeklinin dışında bir şey olduğunu, ben o

anlamda söylemek istedim. Mevcut hukuk yapımıza uygun değildir, ama şu açıdan eleştiriyorum bunu: Gerçekten bu iş yapılmak isteniliyorsa bunun hukuki altyapısının hazırlanması ve ona göre yapılması gerekiyor her ne yapılacaksa. Onu kastettim sadece, yanlış anlaşılmaya meyil vermemek açısından. Bazı meslektaşlarımız şunu özellikle vurguluyor, Kürt kardeşim, Kürt gelinim, Kürt halam var, bunlar çok önemli şeyler değil, bunlar tamamen duygusal şeyler. Biraz daha mantıklı, çözüme yönelik şeyler söylersek iyi olur diye düşünüyorum. Yoksa ırk olarak Kürt olmamız, Türk olmamız, kendi açımdan söyleyeyim, çok önemli bir mevzu değil.

TİMUR
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Av. Berra BESLER: Peki, teşekkür ederim. Hatay Barosu Başkanı sayın Sinan Akgöl sırada. Buyurun.

Av. Nuşirevan ELÇİ (Şırnak Barosu Başkanı): Değerlendirmeye çalışıyoruz. Emin başkanım da oradaydı, ben de vardım, Ayhan bey de vardı. Bizim dışımızda da 85 baro başkanı vardı. Hatta demin Sinan Başkana da söyledim, Adalet Bakanlığı'ndan bir randevu talebim var, sebebi Silopi Adliyesi.

NUŞİREVAN
ELÇİ'NİN
KONUŞMASI

Silopi Adliyesi'nin iş yükü Türkiye'deki 50 ilden daha fazla olmasına rağmen, üç-dört odada yedi-sekiz savcısı, yedi-sekiz hakimi, iki tane asliye cezası var. Asliye cezaları da 1 bölü 2 şeklinde, yoğun şekilde çalışmasına rağmen, dört-beş odadan teşekkül bir adliye.

Bu şahısların adliyeye getirilip sorgularının yapılması mümkün değildi. Yıllardır Habur'da Kaçakçılık Büro Amirliği tarafından kolluk işlemlerinin yapıldığı bina, altyapısı falan da hazırlanarak, sorguları orada yapıldı. Onun dışında, söylenildiği gibi, "Önderliğin emriyle geldim, önderliğin şeyiyle geldim." şeklinde herhangi bir ifade söz konusu değil.

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

NUŞİREVAN
ELÇİ'NİN
KONUŞMASI

İfadeleri içerisinde şunu diyor var: "Ben ... bu konuda bir çağrısı vardı." Yani o çağrı üzerine geldim olayı yok. Onun dışında, Diyarbakır özel yetkili mahkemelerinin, Silopi'nin iki-üç yıldan beri, belki daha da fazla uygulamaları aynen bu 34 kişiye yapıldığı gibidir. Zaten muhtelif hocaların televizyonlarda açıklamaları da var. Fiili olarak, kendi iradesiyle gelmesi, zaten maddeden yararlanmasını sağlıyor. Onun dışında tek farkı, bu şahısların alıp Silopi'ye getirilememesi, hem maddi imkansızlık, hem binanın yetersiz olması, hem orada insanların heyecana gelip, yüz bin insanın orada toplanması, vesaire, güvenlik sebebiyle, benzeri sebeplerle. Artı serbest bırakılmaları da söylediğim gibi hem geçmişteki uygulamanın aynısıdır. Daha sonra da basına yansıdı, 8 kişi daha geldi teslim oldu, aynı uygulamaya tabi tutuldu ve ben bir hukukçu olarak da çatışma ortamının eminim ki hepimizde bitmesini ister, o şahısların geri gelmesini ister. O gelenlerin büyük kısmı da zaten "Mahmur Kampı" dediğimiz, Birleşmiş Milletler'in denetimindeki sivil vatandaşların kaldığı ve o sivil vatandaşlardan ibarettir, yani 8 kişi militan şeklinde olan, dağdan gelen insanlardır.

Onun dışında da ben şahsen biraz da hayret ediyorum, yani özellikle hukukçular açısından, hangimize sorsak, çatışma ortamının bitmesini isteriz deriz, ama buna bir adım atıldığı zaman da panikleniyor, yani gerçekten bu biter mi? Çünkü şöyle bir gerçek var: Belki bu çatışma ortamı çok uzun sürelidir, 25 yıldır, belki bizde alışkanlık yaptı, belki biterse kendimizi bir bunalımda, bir boşlukta hissederiz diye düşünüyorum. Onun için samimiyetimle söylüyorum, ben herkesten çok çatışma ortamının bitmesini isterim. Niye isterim? Çünkü ben gündüz saat 14.00'lerde eve kaçıp bodrumda saatlerce, günlerce mahsur kaldığımı bilirim, canımdan çok sevdiğim arkadaşlarım bir hiç uğruna, bir sokak çatışmasında vurulduğunu görmüşüm, ya da üniversitede okulunu terk etmiş, sınıfımızın en çalışkanı olan öğrenciler, hukuk fakültesinde, lisede değil, okulunu bırakıp, bir ay sonra dağda öldüğünü duymuşuz, günlerce bunalımını yaşamışız.

Bir ara şey de söyledim, Ankara'da "Eksiksiz Demokrasi" diye bir seminerimiz ve sempozyumumuz vardı, her partiden milletvekili vardı orada ve bir öneride bulundum. Siz bu kadar samimiyseniz, böyle tuzu kuru olarak konuşmak kolay. Bir öneri verin meclise kabul görmesin, bu ülkede müsteşarlık, genel müdürlük, milletvekilliği, bakan, albay ve ötesi, serveti 100 trilyonun üzerinde olan şahsiyetlerin çocukları Dersim'de, Hakkari'de, Şırnak'ta askerlik yapma mecburiyetini getirin, çünkü şöyle bir şey var: Canı yanan çözüm ister. Allah etmesin 25 yıl değil, 250 yıl bu sorun devam etse, 40 bin değil, 40 milyon insan ölse, hiç kimse kusura bakmasın, ne buradakilerin ne ülkeyi yönetenin, hiç birinin çocuğu, hiç birinin kardeşi ölmeyecek. Mademki bu kadar iyi niyetliyiz, biz Türkiye Barolar Birliği olarak, 78 baro başkanının önerisi, mesela bir teklifte bulunalım, o söylediğim şahıslara baro başkanlarını da katalım. Bu saydığım şahıslar ve baro başkanları, dernek başkanlarının çocukları bu saydığım üç ilde askerlik yapma mecburiyetini getirelim, bakalım çözümü var mı, yok mu? Çünkü ateş düştüğü yeri yakıyor maalesef.

Demın arkadaşlar anlatıyorlar, çözüm, açılım, açılımın içi bomboştur, ben de boş diyorum, ama adımın atılması önemli ve hepimizi de kırıyor. Ben çocukluğumdan beri sosyal demokrat biriyim, sosyal demokrasinin de evrensel ilkeleri vardır. Ezilenin vesaire kitlenin yanında olması gerekiyor ve bence şu an CHP, yani kimseyi suçlamak falan değil, kimse CHP'li anlamında falan da söylemiyorum, AK Parti'nin beş adım ilerisinde olması gerekiyordu. AK parti boş mu açtı, içini doldur, biz Türkiye Barolar Birliği olarak dolduralım.

Yok saymakla, inkar etmekle sorun çözülüyor, yani hepimiz görüyoruz. Ben kendim için diyeyim, 80 öncesinde, çocukluğumda hatırlarım, PKK'nın başladığı 1984'ten günümüze kadar da hatırlıyorum. Bunun yanında bununla çözülemeyeceğine göre, bu bir de sadece Türkiye'nin sorunu da değil. İngiltere de çözdü, Fransa da çözdü. Biz İngiltere'den daha güçlü değiliz ve gurur meselesi de değil, yani 40.000 kişi ölmüş de, 40.000 daha ölsün diye direktmenin de bir anlamı yok.

NUŞİREVAN
ELÇİ'NİN
KONUŞMASI

Biz Türkiye Barolar Birliği olarak, tamam Güneydoğu Raporu, güzel, ama çözüme ilişkin bir şey görmedim içinde. Oysa çok güzel bir şeyi söylüyor, Genelkurmay'ın verdiği ayaklanmalar 17.

Şundan emin olalım, yarın PKK'yı yok ettik, Onur Öymen'in dediği gibi, herkesi biçelim, keselim, yok ettik. 20 yıl sonra CCK çıkacak, 30 yıl sonra DDK çıkacak, yani bu şekilde çözüm mümkün değil. Dediğim gibi, dünyada canlı örnekleri var, yakın tarihte çözümü getiren ülkeler var.

Bir de dış mihrak, doğrudur dış mihrak var. Bir aileyi düşünelim: Karı koca kavgalı. Bu iki şahsın ana babaları ailelerine müdahil olur mu olur, kardeşleri de olur, komşuları da olur, dostları da olur. Türkiye sorunu kendi içerisinde çözmediği sürece herkes müdahil olacak, ama demin ailede örnek verdiğim gibi, karı koca hoşbeş olsa, sorunları olmasın ikisinin babası bile müdahil olamaz. Ben öyle düşünüyorum.

Onun dışında, dinlenmeye ilişkin, ben hukukçu olarak hiçbir şekilde, yasal olarak da dinlenmeye karşıyım. Ben birinin benim telefonumu dinlemesini istemem, hoşuma gitmez. Başka delillerle tespit etsin benim suçum varsa. Buna temelden karşı çıkmak doğru bir şeydir, ama dinleme yeni olan bir şey değil. Sevgili Timur Başkanımın da dediği gibi, bu sistem sorundur, yani bu AK Parti döneminde de dinlenmiş, CHP döneminde de dinlenmiş, SHP döneminde de, Doğru Yol döneminde de, ANAP döneminde de. Yarın AKP gidecek, herhangi bir parti gelecek yine dinlenecek.

Biz Türkiye Barolar Birliği olarak bu yasal düzenlemeler için bir şeyler yapmamız gerekiyor. Biz buna çözüm üretebilmek için, yasal mevzuatı değiştirmek için önerilerde bulunalım. Yargıyı korumak tabii ki hepimizin görevi... Bizde Kürtçe bir söz var, "*Tuz her şeyin ilacıdır, tuzun kendisi bozulursa ilacı yoktur.*" Sağlıklı bir yargı varsa Türkiye'de ordu da bozulursa yargı düzeltebilir, banka sistemi de, tapu sistemi de, ama kendisi bozulursa onu düzelterek bir kurum yok. Buna

inanıyorum, ama bunun yanında da üç tane avukatımız şu an içeride, tek delil dinlenme, ona ses çıkarmayacağız. Şu anda hepimiz fiili olarak dinleniyoruz, buna ses çıkarmayacağız, bir savcı, bir hakim dinlenmiş, dinlenmeleri de mahkeme kararıdır, yani hakimin yanlış bir kararıyla dinlenmiş, bunu bu şekilde kabul etmek gerekiyor.

Onun dışında ben kendimce şunu da düşündüm, isimlerini zikretmeyeyim, gerçi hepimiz isimlerini de biliyoruz, yani bu hakimimiz de, savcımız da zaten hakimlik savcılık dışında her şeyi yapıyorlar. Avukatlık da yapıyorlar, siyaset de yapıyorlar, her şeyi de yapıyorlar. O bizi ilgilendiren husus değil. Mademki yargıyı çok düşünüyoruz, yargıyı en çok zedeleyen yargı kararları vardır, Anayasa Mahkemesi'nin verdiği, HSYK'nun ilişkileri var hepimizi rencide eden. Yargılanmakta olan bir adamla gizli toplantılarda ve yarın o adamın dosyası da önüne gidecek. Bir kere bu hukuki olarak yapıyor. O zaman niye tepki göstermedik? O zaman tepkimizi gösterseydik, sayın yargıçım, çok önemli bir mevkidesin, ülkenin geleceği senin elindedir. O zaman tepkimizi gösterseydik.

Onun dışında, Muammer Başkanımın bir önerisi vardı, "Yargıtay'la, Danıştay'la, Türkiye Barolar Birliği olarak meydana inelim", ben onu hiç de tasvip etmiyorum. O 27 Mayıs'taki ortamın yaratılmasıdır... Onun dışında da hakimi, savcının sokakta tepki göstermesi gibi bir durum söz konusu olursa, farklı mecraların çekmesi durumu söz konusu olabilir. Demin söylediğim gibi, 27 Mayıs'ta yapılanların bir fotokopisi olur. Belli çevrelerin yapmaya çalıştığı ve yarıda kalan işin tamamlanması olur. Biz hukukçuların tasvip edeceğimiz, talep edeceğimiz, sunacağımız bir öneri olmamalı. Ben şahsen Türkiye Barolar Birliği'nden şunu temenni ederim: Hukuki olarak bu mevzuatın değişikliği için oturup Birlik olarak, baro başkanları olarak hükümete, TBMM'ye bir öneri götürüp yasal düzenlemenin hukuki olarak yapılması.

Kürt sorunu konusunda da, PKK'yı ayıralım, Kürtleri ayıralım, ayırdık. Kürtler için neyi getiriyoruz? Kürtler için

NUŞİREVAN
ELÇİ'NİN
KONUŞMASI

içini doldurmamız gerekiyor. Yıllarca efendim dili yasakla-
yın bölünecek. Vallahi ben kendim için diyeyim, ben üniver-
sitedeyken, kıt imkanım olmasına rağmen ve yasak olmasına
rağmen, yeminle söylüyorum, 300-400 kasetten aşağı kasetim
yoktu, hepsi Kürtçe. Şu an istesem Allah'a şükür belki 5 mil-
yon tane kaset alabilirim. Şu an bende 9-10 tane CD vardır,
yoktur, 4-5 tanesi Kürtçe, 5-6 tanesi halk müziği, özgün mü-
zik, Türkçe, Rumca, vesaire.

Gazı da aldırıyor o yasağın kalkması. TRT ŞEŞ denildi,
sanki ülkenin yarısı bölünecek. Kuruldu, yani şimdi ülkenin
neresi gitti, kim sırtına aldı. Onun dışında, paravanlar oluşturu-
larak soruna yaklaşmak da çözüm getirmez. Hepimiz Sevr'i
biliyoruz. Sevr döneminde Kürtler isteseydi su içer gibi dev-
letini kurardı. Yunan'ı Bulgar'ı, Irak'ı, Suriye'si, Yemen'i, kim
nasıl kurmuşsa, hiç kimsenin müdahalesiyle karşı karşıya
kalmadan, uluslararası sözleşme gereği devleti çok rahat bir
şekilde kurardı, hepimiz bunu biliyoruz. Kendileri bunu iste-
medi. Kendileri şunu istedi, ben Türklerle bu ülkeyi kurmu-
şum, her ne kadar bugünkü tarihçilerimiz kabul etmese, ben
olmasaydım Malazgirt'e Türkler Anadolu'ya giremezdi. Hı-
ristiyan Türkler Türklere karşı savaştı Bizanslıların yanında,
Kürtler Müslüman olduğu için ona destek verdi. Kendisini bu
ülkenin asli unsuru olarak kabul etti ve Mustafa Kemal'in bu
konuda açıklamaları ve konuşmaları vardır Mecliste, yani bu
ülkenin Kürtler ve Türkler tarafından asli unsurlar olarak ku-
rulduğu yönünde.

PKK, PKK bir sonuçtur, demin söylediğimiz gibi, tekrar
etmeme gerek yok. PKK'yı Onur Öymen'in dediği gibi kılıçla
yok edelim. Size garanti, notere gider senet veririm, yarın baş-
ka bir örgüt çıkacak. Belki daha güçlü, teknolojiden yararlan-
mış, daha farklı, çünkü şöyle bir gerçek de var: PKK'da da bir
olgunlaşma var. PKK'yı savunmak için demiyorum, öyle bir
derdim de yok, PKK'lı da değilim, yani muhtelif toplantılarda
da söylüyorum, ama böyle bir gerçeklik varken, olay hepimi-
zin arzulanabileceği, kabul görebileceği bir zemine gelmişse,

bunu elimizin tersiyle itmenin, sorunu daha çok kangrenleş-tirmenin, daha fazla girift hale getirmenin hiçbir anlamı yok.

Çok fazla zamanınızı aldım, söylediğimi de gerçekten inanarak söylüyorum ve tüm başkanların da, özellikle hukuk-çulardan, çünkü biz hukukçuların konumu çok daha farklı, baro başkanı olan olmayan, yani her zaman toplumun birkaç adım önünde olmamız gerekiyor ve toplumu da yönlendir-mek için de, tarafsızlığımızı korumamız gerekiyor. Biz taraf olduğumuzda, emin olun gerçekliğimiz kalmıyor. Ben ken-dim için diyeyim, ben Şırnak'ta çalışıyorum, vallahi hiçbir si-yasi hareketle yakın temasım olmuyor. Niye, yani belki siyasi gelecek olarak kendime olumsuzluk da yaratıyorum, ama ol-sun. Toplumun her kesimine hitap etmek istiyorsak, herkesin bize inanmasını sağlamak istiyorsak, böyle bir çizgi çizmemiz gerekiyor, çünkü ne CHP'yi korumak bize düşen bir görev-dir, ne AKP'ye saldırmak bizim görevimizdir. Geçmişte Bir-lik olarak da bu hatayı yaptık, yani AKP'yi beğenmeyiz, ola-bilir. Beğenen de olabilir. Bunu işimize karıştırmamanın bir an-lamı yok.

Hayvan kemikleri konusunda da sayın Çanakkale Baro Başkanı'na şunu söyleyeyim: Türkiye'de maalesef insan ke-miği de hayvan kemiği olabilir, insan da geçmişte gözaltında olmasına rağmen, almamış denilmiştir, bu ülkemizin gerçeği-dir. Ben Türkiye'nin hiçbir yerinde hayvan mezarlığı olduğuna inanmıyorum, çünkü hayvan denilen kemiklerden birinin, yani özellikle Cemal Temizöz hakkında dava açılmasına se-bep olan Nuri Binzet yer gösterdi, 2 m. derinlikte köyde çıkarılan kemiklerdi ve hala da sonuçları gelmeyen kemikler var-dı, onlar ceset olarak çıkmıştı. Burada maalesef bizim bir ka-dersizliğimiz, ülkenin bir gerçekliğidir öyle kabul etmek ge-rekıyor, çünkü Hüseyin Üzmez'in raporunu kabul etmemek, öbürünü etmek falan, bu bir şey olmaz cidden. Ya Adli Tıp ra-porunun kararları hepimizin bildiği gibi şaibelidir, öyle kabul etmek lazım, ya da verdiği tüm kararlar doğrudur öyle yak-laşmak gerekiyor. Herkese saygılarımı sunuyorum.

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

Av. Berra BESLER: Efendim çok teşekkür ederiz sayın Başkanım. Söz sırası Hatay Başkanımızdaydı, ama sizin sözünüzü bölmedik, konuşmanızı da böylelikle dinlemiş olduk. Sinan Başkanım buyurun.

SINAN
AKGÖL'ÜN
KONUŞMASI

Av. Sinan AKGÖL (Hatay Barosu Başkanı): Sayın Başkanvekilim, Yönetim Kurulumuzun çok değerli üyeleri, saygıdeğer baro başkanlarım; öncelikle burada bu konuşmaların bir arada yapmaktan duyduğum mutluluğu, bunları duymaktan duyduğum mutluluğu ifade ederek başlamak istiyorum. Aynı zamanda illerinde yapılan seçimleri kazanmak suretiyle bugün baro başkanı olarak aramıza katılan arkadaşlarımıza da hoş geldiniz diyorum.

Bir önceki, Ekim ayında yaptığımız toplantıda, baro başkanlarının sık sık bir araya gelmek suretiyle hem Türkiye'nin, hem hukukun güncel sorunlarını aralarında konuşup tartışmaları gerektiği ve bu nedenle bizi sık sık toplayın şeklinde bir arzumuz olmuştu. Bu arzum, bugün bu şekliyle gerçekleştirilmesinden duyduğum mutluluğu da ifade etmek istiyorum.

Yalnız gündemle ilgili ufak bir notum olacak: Tabii Türkiye'nin güncel konuları deyince, benim aklıma da bir, kamuoyunda "Telekulak" diye adlandırılan, iki, "Açılım" olarak Türkiye'nin gündeminde yer alan iki farklı konu gündeme geldi.

Telekulak konusunda aşağı yukarı burada bulunan tüm baro başkanlarımız benzer görüşleri paylaşıyor. 16 Kasım 2009 tarihinde ulusal basında yer alan Barolar Birliği Yönetim Kurulunun yapmış olduğu ilana zannediyorum burada bulunan bütün arkadaşlarım iştirak eder. Gerçekten sorunu iyi özetleyen, buna karşı hukuki tavrını açıkça ifade eden bir metindi. Bu çalışmanızdan dolayı sizi kutluyorum. Ancak keşke bu çalışma yayınlanmadan bir-iki gün evvel bize gönderilseydi, biz de Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun yanı

sıra baro başkanları olarak da bu bildiride veya bu ilanda yer alsaydık diye düşünüyorum.

Ben dinlemeyle ilgili, arkadaşlarımın burada genel olarak ifade ettiği, hukuka uygunluk ötesinde gerek iletişim özgürlüğü anlamında büyük sakıncaları olduğunu ifade ediyorum. Daha önce avukatların dinlenmesi, bizim bu konuda tepkilerimizin yetersiz kaldığı, şimdi sadece hakim ve savcı dinleniyor diye ayrıca tepki göstermemizin doğru olup olmadığı konusundaki eleştirilere katılmıyorum. Hukuksuzluk nerede varsa ve ne zaman yapılmışsa bizim bunun karşısında olmamız lazım. Dolayısıyla, eskiden buna yeteri kadar tepki gösterilip gösterilmemesini hiç düşünmeden bu hukuksuz dinlemeler konusunda bugün burada toplanan baro başkanlarımızın kamuoyuna sadece bu konuyla ilgili bir açıklama yapmasında da fayda olduğunu düşünüyorum. Bu benim tamamen kişisel bir fikrim.

Demokratik açılım, Kürt açılımı veya en sonunda hükümetimizin "*Milli Birlik Projesi*" diye nitelendirdiği açılım konusunda da, ben de bu açılımın içinin boş olduğu düşüncesindeyim. Değişik baro başkanları toplantısına katıldım, bu benim ikinci dönemim. Bu toplantıların birçoğunda gerek ülke sorunları, gerekse hukuksal sorunlarda bir kısım baro başkanını arkadaşlarımızın Türkiye'deki sorunların Kürt sorunu çözülmeyen çözülemeyeceği şeklinde bir görüşleri var. Bu görüşleri ben dinlemek istiyorum, bu görüşlere karşı kendilerinin önerileri nedir, çözümleri nedir, ne gibi yasal düzenlemeler yapılırsa, bu konuda bu sorun aşılabılır, bunları duymak istiyorum. Biz bunları hep konuşuyoruz, ama içi hükümet tarafından doldurulmadığı gibi, burada bulunan arkadaşlarımız da gündem konusunun bu olmaması veya gündemin sınırlı ve süreli olması nedeniyle bu konudaki görüşlerini almaya şansımız hiç olmadı. Ben bilmiyorum, siz de iştirak ederseniz, yakın bir gelecekte sadece bu konuyla ilgili, gündemi sadece bu olan, siyasi partilerin zaman zaman yaptığı veya bir kısım kamu kurum kuruluşları, özel kuruluşların yaptığı gibi, iki-üç günlük bir kampa girelim. Konumuz bu açılım olsun,

SINAN
AKGÖL'ÜN
KONUŞMASI

SINAN
AKGÖL'ÜN
KONUŞMASI

konumuz Kürt sorunu olsun, bu konuyla ilgili görüşleri, bu konuyla ilgili çözüm önerileri nedir bunu bilelim. Biz de arkadaşlarımızın iyi niyetli ve samimi olduklarına inanıyoruz. Ben öyle inanıyorum. Ancak burada neler yapılması gerektiğini hiç duymadım kendilerinden. Duymak istiyorum, yani nedir, ne yapılırsa, Türkiye Barolar Birliği ve başkanlar toplantısında ne tür kararlar alınabilir veya ne tür önerilerde bulunulabilir, bunları aramızda konuşup, tartışmak istiyorum. Bunu bir eksiklik görüyorum, bu hususu da bir öneri olarak sunuyorum.

Ben konuşmamı bitirirken bir hususu ilave etmek istiyorum: Bu benim katıldığım 10 veya 15. başkanlar toplantısı. Bu toplantıların üç-beş tanesinde gündemin dışında, toplantının usulüyle ilgili sorunlar yaşandı. Ben de burada İstanbul Barosu Başkanımızın görüşlerine katılıyorum. Bu toplantılar çalışma toplantıları. Dolayısıyla bunların basın huzurunda yapılması doğru değil, bu bir mutfak çalışması. Burada farklı düşünceler ortaya çıkıyor, burada ham düşünceler var. Bu ham düşünceler aramızda tartışılıyor ve netice itibarıyla, bir ortak karar oluyor veya olmuyor, ama ham bir düşünceyle ilgili, daha hiçbir çalışma yapmadan bunun açık olarak tartışılması ben de uygun bulmuyorum ve ben bir kısım baro başkanlarımızın bu toplantıların öncesinde veya sonrasında kişisel olarak fikirlerini açıklamalarını tamamen kendi ihtiyarlarında olmasına rağmen, çalışma düzenimiz anlamında bu mekanda değil, farklı bir mekanda diledikleri gibi yapabileceklerine inanıyorum. Ancak burada, başkanlar toplantısında çalışma usulümüz anlamında bu tür konuşmaları doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Hepinize teşekkür ediyorum.

Av. Berra BESLER: Başkanım çok teşekkür ederiz, sizi biraz geç başlattık söze, ama onu da hoş görüyle karşılıyoruz. Ona da teşekkür ederiz. Efendim, sırada Amasya Barosunun Sayın Başkanı Adnan Hasip Yalçın var, buyursunlar.

Av. Adnan Hasip YALÇIN (Amasya Barosu Başkanı): Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilim, değerli Yönetim Kurulu üyeleri ve çok değerli baro başkanlarım; hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

ADNAN
HASİP
YALÇIN'IN
KONUŞMASI

Değerli arkadaşlar, epeyden beri tüm arkadaşları dinliyoruz, ama dikkat ediyorsanız, hemen hemen herkeste bazı konularda bir görüş ayrılığı, bazı konularda görüş birliği var. Bu meseleyi eğer hepimiz demiri bir tavda dövmek istiyorsak, -bana göre bu baroların yapısına da uygun değildir- yani biz baroların önce bir yapısına bakmalıyız. Bu ülkeyi de sadece biz idare etmiyoruz, ama bazen öyle oluyoruz ki, sanki bir yasa organının mensubu gibi konuşuyoruz, bazen yürütme organının mensubu gibi konuşuyoruz, bazen bir yargı organı gibi konuşuyoruz. Aslında bizim yetkimiz, konumumuz, söylemek istediğimizin kalıpları neler olmalıdır, biz onların içerisinde konuşmalıyız, yani avukatlık mesleğinin vakarı, avukatlık mesleğinin ağırlığı, bir hukukçu kimliği ve bir hukukçu söylemiyle ortaya konulabilir. Eğer biz bu kimliği bir tarafa bırakıp da, normal bir vatandaş gibi veyahut da normal bir politikacı gibi konuşursak, deminden beri ifade edilen veya kısmen üstü örtülü eleştiriler gibi, belki bir kısmımız diyelim ki bir CHP'li gibi konuşur, bir kısmımız bir AK Partili gibi konuşur, bir kısmımız başka bir partili gibi konuşuruz. Zaten o zaman da kamplara ayrılmış oluruz.

Eğer dikkat ederseniz zaten Türkiye Barolar Birliği aşağı yukarı artık bu çizgiye gelmiştir arkadaşlar, yani bir şeyi kabul etmek gerekli ki, artık hepimiz aynı şekilde düşünmeyeceğiz, ama bunun çaresi vardır. Bunun çaresi nedir? Bunun çaresi, bizim Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesinde barolara verilen bir şey var, yani hukukun üstünlüğünü savunmak, insan haklarını savunmak. Eğer bu perspektiften ele alırsak meseleyi, o zaman biz bize düşen görevi yapmış oluruz.

Aksi halde bunun dışına çıktığımız zaman, bizim herhangi bir parti gibi, grup gibi veya kahvede konuşan bir vatandaş gibi, bundan bir farkımız olmayacak ve bir ağırlığımız da olmayacak.

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ADNAN
HASİP
YALÇIN'IN
KONUŞMASI

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz Türkiye Barolar Birliği'nin çok öteden beri ve bunu çok samimiyetimle söylüyorum, ben eski de bir baro başkanıyım, yıllardan beri biz yargı bağımsızlığını, hakimın teminatını savunduk. Doğru mu, doğrudur. Hatta bazen kendimizi ihmal ettik, yani avukatın hak ve menfaatlerini ihmal ettik, daha doğrusu kendi hak ve menfaatlerini ikinci plana düşürdük. Ne zaman böyle bir toplantı olsa, yargının bağımsızlığını vurguladık.

Bu yanlış değil tabii, yüreğten katıldığım, çünkü yargı bağımsızlığının olmadığı yerde, savunmanın da bağımsızlığı olmayacak, vatandaşın da özgürlüğü, o ifade özgürlüğü, iletişim özgürlüğü veya avukatın bu tür şeye maruz kalarak sır saklama hürriyetin mahrum kalması gibi birçok şeyler karşımıza çıkacaktır, ama doğrusu ben Türkiye Barolar Birliği'nin bu açılım konusu tartışılmayacak, belki gündemimizde olan bu telekulak meselesiyle ilgili, öyle algıladım. İşin doğrusu bu açılım olayına geleceğim, ama pek fazla düşünmedim gibi, yani düşündüm de, yani buraya aktaracağım düşünceleri getirmedim, ama bu telekulak işini biraz düşündüm.

Bakın, en son Yargıtay'ın dinlenmesi olayıyla ilgili son tutuklanma, çok doğrudur ki, Türkiye'de belki en son dinlenmesi gereken kurum, tabii hepsi de kutsaldır, dinlenmemesi gerekir, ama Yargıtay'ın dinlenmesi en son olması gereken bir şeydi, meğer o da karşımıza gelince son damla ortaya çıktı ve İstanbul Barosu bir bildiri koydu. Ona biz telefonla, faksla katıldığımızı söyledik, fakat şeye katılamadım.

Arkadaşlar, biraz da sığ düşünmek istiyorum, yani o eleştirilere de muhatap kalacağım, gerçi bir kısım arkadaşlar da onu dediler, ona muhatap kalacağımı düşünerek, ona da değineceğim. Dikkat edin, yargı organı dinleniyor, Yargıtay dinleniyor, inanın en başta biz tepki gösteriyoruz. Yanlış anlamayın, hakimler, savcılarımız hiç yok.

Arkadaşlar hatırlar mısınız, Danıştay saldırısı olmuştu o gün biz Anıtkabir'e falan gittik, hatta Danıştay'a kadar falan gittik. Bakıyorsunuz Türkiye Barolar Birliği'nden za-

man zaman sitesinden öğreniyorum. 286-300'e yakın avukat saldırıya uğramış, 30-40'ı ölmüş, bir kısmı yaralanmış, ama yanlış anlamayın, savunmayalım diye demiyorum, hiç Yargıtay Başkanlığı'ndan veya Yüksek İdare Mahkemesi Başkanlığı'ndan acaba Türkiye Barolar Birliği aranıp da "Geçmiş olsun, Samsun'da bir arkadaş saldırıya uğramış veya ölümle sonuçlanmış." diyen var mı? Yok, ama devamlı biz sahip çıkıyoruz.

Bakın, onun üzerinde duruyorum, sahip çıkacağız, ama YARSAV diyoruz, kaç tane üyesi var, 400 tane. 1.300 tane olsun... Kaç tane hakim var? 10.000 tane. Niye kendileri de biraz haklarına sahip çıkmıyorlar yani? Uygulamaya gelince yine yanlış anlamayın, protokol için dava açıyoruz, baro başkanı savcının yanındadır diyor yasa, efendim aynı hizada olmasın, 30. 40. sırada, olur diyor. Yargı buna karar veriyor veya bir kanuna aykırı yönetmeliği Adalet Bakanlığı çıkarıyor, dava açıyoruz, tamamı reddoluyor. Belediye harç alındı, dava açalım, ret çıkıyor. Yani hukuksal boyutta dahi, avukat yargı organından dışlanıyor. Bunu biliyorsunuz, zorluyoruz. "Üç sacayağından biri biziz" diyoruz. Ama yine hakim savcı "beş dakika müsaade, biz savcı beyle bir mütalaa edelim, ondan sonra sizi çağıralım, bu ara kararı yerine getirelim." diyor.

Bakın devamlı dışlanmışız. Bu tür kabul edilir bu sığ düşünmeden başlayarak yargının bağımsızlığından herhangi bir şekilde prim vermek istemiyorum. O ayrı bir konu, o hepimizin konusu, o Türkiye'nin konusu, ona sahip çıkacağız, ama diyorum ki, yargı organı da, yani bizim dışımızdaki yargı organı da, biraz onlar da kendisine sahip çıksın.

Değerli İstanbul Baro Başkanımız sıra bize de gelecek dedi. Yine Ağrı Baro Başkanım, geldi de geçti de. Sırf geldi geçtiydi; telekulak dinlemesi değil, bizi hiçe sayarak, avukatlık stajını, sınavını kaldırıyor. 2001 yılında kanunla verilen haklarımızın büyük bir kısmını yönetmelikle geri alıyorsunuz. Uygulamada belki bizim gibi az çok temayül etmiş avukatlar belki zorluk çekmiyor, ama gidin bakın gerçek-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ADNAN
HASIP
YALÇIN'IN
KONUŞMASI

ten bir yıllık, beş yıllık avukatlara, yani tabiri caizse adam yerine konulmuyorlar.

Burada o halde bizim gerçekten o sıra bize geldi diyoruz ya, bizden sıra çoktan geçti arkadaşlar. Siz isterseniz avukatlık stajını, sınavını koyun, isterseniz sınavınızı istediğiniz şekilde koyun, eğer bu meslek 20 seneye kadar düzelirse ben hiçbir şey bilmiyorum. Düzelmeyecektir bu meslek, o hale getirilmiştir, çok uzun bir sürece zaten olacak kadar olmuştur.

Bunun için ben diyorum ki, bir hukukçu olarak, kusura bakmayın sözümü uzattım, hukukçu kimliğinin dışında başka bir eylem ve tasarruf burada olmaz. Türkiye Barolar Birliği Türkiye'nin en büyük hukuk kurumudur. O halde Türkiye Barolar Birliği bir bildiri, basın açıklaması yaptığı zaman, o hukukçu kimliğiyle ağırbaşlı, mesleğin vakarına uygun bir şekilde meseleyi ortaya koymalıdır.

Dikkat edin arkadaşlar, eksikliğimiz de var. Bakın, sabahdan beri konuşuyoruz, ama ciddi bir şekilde, örneğin CMK m. 135'i tartışmadık, Anayasa'daki maddeyi tartışmadık. Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'ndaki, Planlama Teşkilat Kanunu'ndaki hükümleri tartışmadık da, onların nasıl olması gerektiğini, mademki Türkiye'de böyle bir hastalık var, bunun nasıl düzeltilmesi gerektiğini de hiç tartışmadık. O halde bizim bunun üzerinde, yani pozitif hukuku düzgün bir çizgiye getirmek gerekir diye düşünüyorum. Bunun için de şunu diyorum değerli arkadaşlar: Ben doğudaki bir baro başkanı gibi düşünmeyebilirim, o benim gibi düşünmeyebilir veya belli bir çizgiye kadar birbirimize ulaşmayabiliriz, ama birbirimizi anlayışla karşılayacağız, ama hukukun emrettiği çağdaş hukuk, hukukun üstünlüğü ilkesi ve yine insan hakları, bunlar bizim ölçütlerimizdir. Bu ölçüde gelin uzman akademisyenlerle de görüşerek m. 135, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu ve Planlama Teşkilat Kanunu'ndaki bu kuralları nasıl düzenlemek gerekir bu hususta görüşlerinizi pekiştirip o şekilde bir açıklama yaparsak, sanırım ki birbirimize de düşmeyiz, birbirimizi eleştirmeyiz, aramızdaki görüş ayrılıklarını derinleştirmeyiz diyorum. Bu duygu ve düşüncelerle ara-

mızdaki görüş ayrılığının bu şekilde giderilmesini ve bütün barolarımızın birlikte hareket etmesini ve herkesin birbirini anlayışla, bir hukukçu kimliğiyle, bir hukukçu olgunluğuyla kucaklamasını diliyor, hepinize selam ve saygılarımı sunuyorum arkadaşlar.

ADNAN
HASİP
YALÇIN'IN
KONUŞMASI

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ederiz sayın Başkanım. Efendim 14. konuşmacımız Batman Barosu'nun sayın Başkanını Yusuf Tanrısever, buyurun efendim. Dışarıdalar mı, gitti mi acaba? Peki, eğer Yusuf Başkanımız buradaysa, bir sonraya alalım ve Samsın Başkanımız Necat Anıl, buradalar. Buyurun.

Av. Necat ANIL (Samsun Barosu Başkanı): Değerli Başkanım, değerli Yönetim Kurulu üyeleri ve çok değerli baro başkanları ve yine son seçimle aramıza katılan baro başkanlarına hoş geldin der, bu toplantının hepinize hayırlı uğurlu olmasını temenni ederim.

NECAT
ANIL'IN
KONUŞMASI

Konuşmamın başında şunu belirtmek isterim ki, sabah-tan beri yazıldıktan sonra birçok hazırlıklar yaptım kafama göre, ancak tabii birçok arkadaşlarımız bunu tekrar söyledikleri için bunları dahil etmeyeceğim, kısaca söyleyeceğim. Ayrıca şu anda aklıma bir konu geldi: Doğu Karadeniz'deki çığ felaketinden dolayı oradaki sıkıntı çeken kardeşlerimize de geçmiş olsun diyorum. Zannediyorum ki, oradan da buraya gelemedi bazı baro başkanlarımız, mazeretli kabul edilmesini de tabii diliyorum.

Efendim dinleme ve dinlemenin güzel ve iyi olduğunu söylemek mümkün değildir, çünkü bu birebir insanın şahsiyetiyle ilgili, kişiyle ilgili, kendisine özel konuların açığa vurulmasıdır ki, hiç kimse bunu istemez. Anlaşılabildiği kadarıyla söylüyorum, dinlemelerin yasa gereği yapıldığını, bazılarında acele memattan olduğundan dolayı, önce dinlenili-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

NECAT
ANIL'IN
KONUŞMASI

yor, önceki yasa gereği olduğu gibi, onlardan da bilahare hakimden karar alınarak dinlemeler yapıldığını anlamaktayız.

Fakat ben şunu açık seçik olarak söylemekteyim: Bu dinlemenin yasası, tüzüğü, yönetmeliğinin ne şekilde olduğunu kesin olarak bilmiyorum. Dinlemenin ne şekilde yapıldığını da bilmiyorum, ama yapıldığı belli. Yüce makamdan, yüce Türkiye Barolar Birliği'nden bu konunun bir incelemesinin, bir altyapısının araştırılma imkanı varsa araştırılması, hele hele bu dinlemelerin usul ve yasaya uygun olmasının sağlanması için baromuzun noksanlığı varsa, yasa veya yok, Türkiye Barolar Birliği'nin bu konuda bir hazırlık yaparak gerek TBMM'de, gerekse hükümete biz Türkiye Barolar Birliği'nin adaletin tecellisi, uygun adaletin yerine getirilmesi ve adil bir yargılamada bulunması için bir görüş olarak sunmasında fayda görüyorum ben.

Efendim, tabii kısa kesmek istiyorum. Avukatlar birlikte varsa avukatlardır. Bu konuda tefrikaya bölünmenin, parçalara ayrılmanın bir gereği yok. Zaten onda görmüyorum, bizim mabet gibi gördüğümüz, ulvi gördüğümüz bir makamımız barolardır. Onun üst kuruluşu Türkiye Barolar Birliği'dir. Türkiye Barolar Birliği bizim gözümüz, kulağımız, dilimiz. Tabii bizden gelecek olan bilgileri ve donanımları onlar daha etrafa yayacaklar, bizi en geniş manada temsil edeceklerdir. Bu dinleme konusunda Barolar Birliğinin basında çıkan hiçbir barodan daha çıkmadan bildirisini okudum, önce okudum ve çok mutlu oldum, yani Türkiye Barolar Birliği bu konuda yapılması gerekeni basiretli, dirayetli bir şekilde yerine getirmiştir. Ben kendilerini ayrıca bundan dolayı kutluyorum ve son derece aydınlatıcı, bilgilendirici toplantı yapmışlardır. Baromuzu sevelim, Türkiye Barolar Birliği'ni sevelim, bütün baroların isteklerine yardımlarına koşalım.

Ben herkesi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Son derece faydalı bir toplantı geçmekte, ama bu toplantı dışında bir şey daha söylemek isterdim, o da şu olmalı: 10-11 Aralık günlerinde Erzurum'da yapılacak olan çalıştayın hazırlıklarını inşallah bize daha önce, Türkiye Barolar Birliği çıkan sonucu

bildirirse, toplu olarak, yekvücut halinde orada avukatların isteklerini, fakültedeki, okullardaki durumun ne olacağını, ne olması gerektiğini daha kuvvetli seslendirebiliriz. Teşekkür ederim, sağ olun, var olun.

NECAT
ANIL'IN
KONUŞMASI

Av. Berra BESLER: Efendim, sayın Başkanımıza çok teşekkür ederim. Hemen sıcağı sıcağına ben size bir cümleyle cevaplayayım. Az önce bahsettiğiniz Erzurum toplantısına konu olan, tartışılacak olan konu hepimizce malum. Bu konuda barolarımızın görüşlerinin toplanması için bütün barolarımıza yazı yazdık. Zannediyorum, 8 veya 9 baromuzdan görüş geldi. Bunları bekleyerek, ortak noktaları tespit edip sizleri bilgilendirmeyi istemiştik. Onlar geldi ve arkadaşlarımız yeni toparlandı. Tabii ki, bizler de birer çalışma yaptık. Bu bayram tatilinde bir değerlendirme yapılacak ve inşallah yetiştirebiliriz, hiç olmazsa e-mail ortamında sizlere ulaştırmaya gayret göstereceğiz. Bu konuda da bilgilendirmiş oldum. Buna sebep olduğunuz için de size teşekkür ediyorum ayrıca.

Efendim, Batman Baromuz Yusuf Tanrıseven, gelmedi. Adana Baro Başkanımız Aziz Erbek'te sıra o zaman. Buyurun Aziz Başkanım.

Av. Aziz ERBEK (Adana Barosu Başkanı): Ben de sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilimize saygılar sunuyorum, baro başkanlarımıza saygılar sunuyorum. Böyle bir toplantının yapılmasını biz önceki hafta Birliğimize gönderdiğimiz faksla talep etmiştik. Bu toplantının yapılmasından dolayı da Türkiye Barolar Birliği'ne teşekkür ediyorum.

AZİZ
ERBEK'İN
KONUŞMASI

Fakat gündemi belirlerken, Türkiye Barolar Birliği'nin çok geniş tuttuğu kanaatindeyim. Ülke gündemindeki son gelişen olayların değerlendirilmesine yönelik çalışma doğal olarak bu toplantının çok geniş boyutlu bir tartışmaya sebep olmasına yol açtı. Buradaki konuşmalar özellikle iki konuda odaklandı. Biri telekulak, diğeri de Güneydoğu sorunu, ya da

AZİZ
ERBEK'İN
KONUŞMASI

demokratik açılımın konuşulması, ya da Kürt sorunu olarak ifade edilen konunun konuşulması. Dilerim ki, Birliğimiz ile riki zamanlarda gerçekten bu açılımla ilgili hukuki boyuttan çıkmamak üzere, olayın siyasetini siyasilere bırakmak üzere hukukçu çerçevede kalarak özel bir toplantı yapalım. Zaten Birliğimizin önceki yıllarda konuyla ilgili gerçekten çok ciddi ve tutarlı bir çalışması var, az önce de dağıttılar. Dağıtılmasaydı da ben söyleyecektim bunu, böyle bir çalışma olduğunu biliyorum.

Dolayısıyla, özellikle Doğu ve Güneydoğu'dan gelen meslektaşlarımız, baro başkanlarımız, doğal olarak çokça yaşadıkları için belki de bu konuyu, bizden daha, Anadolu'nun diğer kesimlerinde kalan barolardan daha yoğun yaşadıkları için bu konuya özel bir önem ve hassasiyet gösteriyorlar. Bunu özel bir toplantıyla paylaşmakta, beraber değerlendirmekte, hem hukukumuz, hem de ülkemiz açısından fayda olabileceğini düşünüyorum.

Bu toplantının esas konusu olduğunu tahmin ettiğim tekelulak meselesinde ve yargı bağımsızlığıyla ilgili konunun konuşulmasında, arkadaşlar, demokrasinin gelişmesi önce o gelişmeyi savunan insanların demokratik duruşundan geçer. İktidar bugün o parti, yarın başka bir parti, ama fark etmez. Eğer kendi bütün bir siyasal yaklaşımında demokratik davranmıyor, demokrasiyi sindirmemişse, o asla, hiçbir şekilde demokratik açılımı da beceremez ve hukukun bütün, hem evrensel, hem yerel koşullarını çiğner. Geline nokta mesele sadece hakim, savcının, avukatın telefonlarının dinlenmesi meselesi değil. Sayın Başbakan'ın yanı başında uzun yıllar çalışmış, onu herkesten daha iyi tanıyan, eski devlet bakanlarımızdan bir şahsın iki gün önce söylediği laf bütün olayı özetliyor. Diyor ki, *"Telekomünikasyon İdaresi Başkanlığı birebir, bizzat Sayın Başbakanın kurduğu, personelini çaycısına kadar kendisinin belirlediği bir örgüt."* Bu örgüt gelinen son olayla kendini deşifre etti, yani Başbakan hepimizi, herkesi, her yurttaşı dinliyor, ama bardak şeyde taşı. Ülkenin en saygın, en seçkin kurumu olması gereken Yargıtay'ın dünyanın gözbebeği bir

kentin, İstanbul'un başsavcısının telefonunun dinlenmesi nasıl bir korku toplumuna gittiğimizi gösteriyor.

AZİZ
ERBEK'İN
KONUŞMASI

O bakımdan, baroların bu konuda gösterdiği tepkiyi, yine söylemek istiyorum ki, siyasal boyutu ayrı bir konu, insanın hukuk devletini savunması için sağcı ya da solcu olması gerekmiyor. Ben sosyal demokrat bir adamım. İnanıyorum ki, bu konuda sağcısı, solcusu fark etmiyor, bütün meslektaşlarım, hukuku savunmak konusunda meseleye siyaseten değil, hukukçu olarak bakıyorlar ve yargı bağımsızlığı sadece hakim, savcının edindiği bir imtiyaz değil, yargının olması gereken yerde durmasıdır.

O bakımdan, avukatların tutuklanmalarına tepki gösterilmiyor, avukatların telefonlarının dinlenmesine tepki gösterilmiyor da, neden hakim, savcı dinlenince bu kadar tepki ortaya çıktı denilmesi çok doğru değil. Evet, hukukun bir parçası olarak avukatların dinlenmesine de Türkiye Barolar Birliğimiz, bizler hep beraber karşı çıkıyorduk aslında. Lokal düzeyde buna ilişkin açıklamalarımız vardı, ama gelinen son aşama, artık sınır tükendi, duvara dayandık. Bu da yargının dinlenmesi, Yargıtay'ın dinlenmesiyle ortaya çıktığı için, daha bir üst boyut kazandı. Bu bakımdan güncelleşmesi önemlidir.

Baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin benim bildiğim süreç boyunca her zaman darbelere, darbecilere karşı durduğunu biliyoruz. Birisinin provakatif amaçlı bir pankart asma-sının hiçbir önemi yok. Olan olumlu, son derece demokratik olmaya çalışan, demokratik duruşu göstermeye özen gösteren bir tepkinin iki dakikalık bir pankart asımıyla gölgelenmesine müsaade etmemeliyiz.

Türkiye Barolar Birliği 1980 darbesine de karşı çıktı, sayın Başkan, önceki başkanımız Atilla Sav, bizim üniversite yıllarımızda da özenle takip ettiğimiz bir aydın, bir hukukçu olarak tepki gösteriyordu darbecilere. Ondan sonraki süreçte de darbecilere karşı çıkıldı, yan hiçbir hukukçu darbelerle yan yana durmaz zaten. Hukukun olması, hukuk devletinin olması darbelerle karşı çıkmak için yeter.

AZİZ
ERBEK'İN
KONUŞMASI

Onun dışında, teker teker şahısların duruşları çok önemli değil. Darbenin ya da bir davanın avukatı oluyorum, olmak sözünün edilmesi, bunlar çok detayda, arızı şeyler diye düşünüyorum. Biz yargı bağımsızlığı derken, Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'nun oluşumundan başlayarak, yerel mahkemelerdeki hakimlerin bağımsız durmasını temine kadar her alanı kastediyoruz, yani sadece telefon dinlemeleri meselesi değil, telefon dinlemeleri yargı bağımsızlığını yok eden, ortadan kaldıran önemli bir gösterge olduğu için biz bugün bu şekilde tepkimizi koyuyoruz, ama bütününde yargı bağımsızlığını yok eden başka başka şeyler var ki, onları da gündeme getirip ben de, biz de Adana Barosu olarak Ankara'da bir etkinlik, bir yürüyüş yapılması gerektiği kanaatindeyim.

Bu Güneydoğu'muzda, Doğu'muzda çokça karşılaşılan o faili meçhullerin, İstanbul'da karşılaştığımız faili meçhullerin, çetelerin, hukuk dışına çıkmış oluşumların da karşısında tepki koymak anlamına gelecektir. Yargının demokratik ve çağdaş ilkelerle yürüdüğü yerlerde, çete de olmaz, darbe de olmaz.

Bir de demin söyledim mi bilmiyorum, Ankara'da yürüyüş yapmanın dışında, Güneydoğu sorunu veya demokratik açılımla ilgili kapsamlı, herkesin bildiğini söyleyeceği geniş boyutlu bir toplantı yapalım. Bu toplantı iki gün sürsün, üç gün sürsün. Zira şu hassasiyeti daha önceki toplantılarda da gördüm değerli başkanlarım: Güneydoğu'muzdan gelen meslektaşlarımız, hukukçu arkadaşlarımız, baro başkanlarımız bu konuyu haklı olarak irdeliyorlardı. Belli ki yaşanan çok sıkıntı verici şeyler var. O bakımdan bunu da hep beraber paylaşalım, paylaşmak için de böyle bir toplantı yapılmasını Birliğimizden talep ediyorum. Bu vesileyle beni dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum. Bütün barolarımıza başarılar diliyorum. Bu yürüyüş konusundaki düşüncemin de dikate alınmasını özenle bekliyorum.

Av. Berra BESLER: Çok teşekkür ederiz, sayın Aziz Başkan. Efendim, sırada Diyarbakır, Balıkesir, Muş ve Batman barolarımız var. Ancak bir fıslıtı gazetesi dolaştı. Değerli ar-

ON SEKİZİNCİ BARÖ BAŞKANLARI TOPLANTISI

kadaşlarımız bir çay ve sigara molası talep ediyorlarmış. Eğer arzu ediyorsanız bunu yapabiliriz, hayır devam edelim diyorsanız devam edebiliriz.

AZİZ
ERBEK'İN
KONUŞMASI

Efendim, vaktimiz daha var, akşama kadar buradayız. 10 dakika diyorsanız, 10 dakika içinde bu istekleriniz tabii ki memnuniyetle zaten yerini buluyor, ama 10 dakikadan fazla Gazanfer izin yok. 10 dakika sonra buradasınız, teşekkür ederim.

On Sekizinci
Baro Başkanları Toplantısı

Üçüncü Oturum

Oturum Başkanı
Av. Berra Besler
(Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı)

Av. Berra BESLER: Sayın başkanlarım, bir kısa moladan sonra devam ediyoruz. Zannediyorum Aziz Başkanımızı dinledik. Sırada Diyarbakır Barosu'nun sayın Başkanı Emin Aktar, buyurun efendim.

BERRA
BESLER'İN
KONUŞMASI

Av. Emin AKTAR (Diyarbakır Barosu Başkanı): Teşekkür ediyorum. Sayın Başkanvekilim ve Yönetim Kurulu üyeleri, değerli baro başkanı arkadaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

EMİN
AKTAR'IN
KONUŞMASI

Gündüz, yani sabah biraz geç geldim, ama dinlediğim konuşmalardan evet, biraz irkildim işin doğrusu. Şunu fark ettim: Biz düşüncede farklı düşünebiliriz, ama öyle bir şey gördüm ki, biz duyguda farklılaşıyoruz. Bu çok tehlikeli. Kürtlerle Türkler bin yıldan beri, Malazgirt'ten beri birlikte yaşıyorlar. Malazgirt'te Bizans'a karşı 30.000 Kürt savaşçı Türklerle birlikte omuz omuza çarpışmış ve Türklerin Anadolu'ya geçişinin kapısını aralamış. Çaldıran'da birlikte olmuşlar, Çanakkale'de birlikte olmuşlar, Kurtuluş Savaşı'nda birlikte olmuşlar ve hep etle tırnak gibiyiz denilmiş.

İşin doğrusu, belki etle tırnak tanımı bana çok uygun gelmiyor, çünkü ben bir Kürt olarak bundan şunu anlıyorum: Hep tırnak olduğumuzu düşündüm. Uzadıkça atıldık. Bura-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EMİN
AKTAR'IN
KONUŞMASI

da baro başkanlığı yapan bütün arkadaşlarım, bu ülkenin seçkin hukukçularıdır ve bu ülkenin temel problemleri konusunda kafa yorurlar. Ben bir yıldır baro başkanlığı, 23 yıldır da avukatlık yapıyorum. Baroculuğum yok mu, var. Evet, 10 yıl da baro yönetim kurulu üyeliği yaptım. Ben seçildiğim günden sonra bütün baro başkanlarımızla çok uygun bir dil, uygun bir üslup oluşturmayı tercih ettim. Benden önceki dönemde hiç ilişkinin olmadığı barolarla ilişki geliştirmeye çalıştım. İstanbul Barosu Başkanımız buradaysa eğer, 23 Nisan günü beni aradı, "Biz bir bildiri hazırladık akademisyenlerle, imzalar mısınız?" dedi. Ben bildiriye görürsem, ona göre kendilerine döneceğimi söyledim. Bu bildirin altına imza attık. Sanırım 60 civarında baro imza attı. Bir kısım baro başkanlarımız da kendilerine ulaşılmadığını, ulaşırlarsa kendilerinin de imza atacaklarını söylediler.

Hiçbir beis görmedik, yani İstanbul Barosu'nun öncülüğünde böyle bir çalışmanın başlatılmış olmasından dolayı bir rahatsızlık da duymadım, ama sonra duydum ki, üç gün peş peşe üç ayrı gazetede ilan edilmiş. Kalkıp İstanbul Barosu Başkanımızı aradım. Dedim ki, "Bizim de ismimiz var, bu ilan bizim adımıza da yapılmış. Bu ilanın finansmanı ne şekilde sağlandı bilmiyorum, ama bizim payımıza düşen neyse onu ödemeye hazırız." dedim. Bunu söylerken doğrusu tabii ödeme amacıyla söylememiştim, çünkü bize sorulmadan, rızamız alınmadan üç ayrı gazetede ilan edilmişti. Nezaketten bizim rızamızın alınması gerekiyordu.

Sabahki konuşmada Muammer bey dedi ki, bütün baro başkanlarımızı paylaştık kendi aramızda. Evet, İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı beni ayın 13'ünde aradı. Ben çağrı metnini görmem gerektiğini söyledim. Görünce döneceğimi söyledim kendilerine. Pazartesi sabah Muammer Beyin özel kalem müdürü, altını çizerek söylüyorum, özel kalem müdürü beni aradı, cep telefonumdan. "Ben İstanbul Barosu'ndan arıyorum." dedi. "Ayın 18'indeki yürüyüşe ve gazeteye verilecek ilanda isminizin olup olmayacağını öğrenmek istiyorum." dedi. Kendini tanıtmadan, sadece İstanbul Barosu'ndan arıyorum dedi. Ben

"Hanımefendi sizin sıfatınız ne?" diye sordum, "Özel Kalem Müdürüyüm." dedi. Ben sekreterime ve özel kalem müdürüme başkanınızı aratmıyorum dedim. Özür dileyerek kapattı. Beş dakika sonra da kendi sekreterimden, baronun yazı işleri müdürünü ya da ilgili müdürü arayarak metne imza atmayacağımızı ve yürüyüşe de katılmayacağımızı iletmesini istedim.

İletişimin tespiti ve kayda alınmasına ilişkin kaygılar hepimizin kaygıları. Benim şu anda 7 aydan beri iki tane üyem, Diyarbakır Barosu üyesi tutuklu, mesleki faaliyetleri nedeniyle. Kabul edersiniz, etmezsiniz, ama siz avukatı temsil ettiği kişiyle özdeşleştirdiğiniz yerde hukukçu olmaktan çıkarsınız ve o arkadaşlarımız buna maruz kaldılar. 7 aydır haklarında dava açılmadı, Nisan ayından beri bu arkadaşlarımız tutuklu. Bizim dışımızda da sanırım açıklama yapan, tepki gösteren başka baro da yoktu, kimse de sormadı bugüne kadar.

Bunu yadırgamıyorum, yani artık neredeyse karuksar hale geldik. Hep böyle bir yalnızlık hissettik, yani kendi başımıza hissettik ve bu nedenle de aslında bölgedeki barolar olarak biz kendi aramızda bir dayanışma oluşturmaya başladık. Hukukçuların çifte standardı olmaz, tek standardı olur ve biz avukatların devleti savunmak gibi bir yükümlülüğü yoktur. Biz bireyi savunuruz, bireyin haklarını savunuruz ve bunu savunurken de zorlarız, devleti de rahatsız ederiz, kurumları da rahatsız ederiz. Onları hukuk içinde hukuka uygun davranmaya zorlarız, bu bizim görevimiz. Bizim devleti ya da devletin belli kurumlarını savunma refleksi içinde davranmak gibi bir yükümlülüğümüz yok. Bunu yaptığımızda, rahatsızlık orada başlar.

Neden ayyuka çıktı deniliyor. Yargı mensubü bir kısım hakim, savcılar dinleniyor. Çoban Mehmet efendi dinleniyorsa, o da dinlenecek, eğer böyleyse. Ya bu işe bir düzen getirilmesine ilişkin bir talepte bulunmamız gerekiyor, ya da neden A şahsı ya da B şahsı dinlendiğinde tepki gösteriyoruz da başka şahıs dinlendiğinde tepki göstermiyoruz, bunu sorgulamamız gerekiyor.

EMİN
AKTAR'IN
KONUŞMASI

Evet, bizim telefonlarımız dinleniyoruz, bunun da farkındayız, çok da tepki vermiyoruz ve düşündüklerimizin arkasında duruyoruz. Evet, doğru, ama benim özel yaşamıma ilişkin görüşmelerimin de başkaları tarafından dinleniyor olması, çok fazlasıyla rahatsız ediyor. Burada söylediklerimin dinleniyor olması beni rahatsız etmez, ama bir arkadaşımın yaptığım çok özel bir sohbetin, özel bir görüşmenin dinleniyor olması ve bunun kayda alınıp, belki bir süre sonra başka bir dosyaya konulması, bu temel insan hakkının ihlalidir. Buna karşı durmak gerekiyor.

O zaman ne yapmak gerekiyor? Bence Barolar Birliği'nin öncülüğünde, bir ikili görüntü vermeksizin, 78 baroyu, 70.000 avukatı temsil ediyorsa Türkiye Barolar Birliği'nin öncülüğünde buna ilişkin bir çalışma yapılmalı. Mevzuata ilişkin ne tür sıkıntılar var, hani 135. madde makul şüphe sebebi başka delillerle kanıtlanma olanağı yoksa çok sınırlamış bunu. Ama bunun dışında, Jandarma Teşkilat Kanunu'nda, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nda ayrı düzenlemeler var ve mutlak biçimde bunun kanunla düzenlenmesi ve sınırlarının mutlak biçimde çizilmesi gereğine vurgu yapan bir raporun hazırlanması, bunun Parlamento'ya sunulması, Parlamento'da grubu bulunan partilerin tümüne sunulması ve bu konuda bir kamuoyu yaratılmasının gerektiğine inanıyorum. Türkiye Barolar Birliği böyle bir çalışmayı yürütebilir. Bu çalışmayı bizimle de paylaşırsa, biz de katkılarımızı sunarız.

Diğer asıl mesele, yani ülke gündemini şu anda işgal eden demokratik açılım, Kürt açılımı, ne dersiniz deyin, ben şunu gördüm: Bir Kürt meselesi yoktur, Muammer bey dedi. Evet, yokmuş, ben de onu anladım aslında. Bir Türk meselesi çıktı ortaya, yani Türklerin önemli bir kısmının bu ülkede kanayan temel bir sorun konusundaki bir algı ve teşhis problemi olduğunu fark ettim. Biz sorunlarımızın teşhisinde ve algılanmasında ortak bir anlayışı geliştirmesek, ayrışırız zaten arkadaşlar, bölünürüz o zaman.

Şunu görmüyor muyuz? Bakın, son iki seçimdeki tabloya bakın, haritaya bakın. Gidin Seçim Kurulu, ya da herhangi bi-

rinin, açın 2009 Mart ayında yapılan yerel seçim sonuçlarına ilişkin renk tablosunu görün. Bu beni rahatsız ediyor, beni ürkütüyor. Ben bu ülkede, sizlerle birlikte yaşamak istiyorum, ama yaşarken farklılığımla birlikte yaşamak istiyorum. Bunu derinleştirdiğimizde, bu kaçınılmaz olacaktır. Yarın ben Ankara sokaklarında dolaşamaz, siz Diyarbakır'a gelemeyeceksiniz. Bu son derece tehlikelidir.

Bizim bu ayrışmadan yeni bir birlik oluşturmamız gerekiyor, bunun çabasını vermemiz gerekiyor. Bu hukukçu sorumluluğu, hem aydın sorumluluğudur, hem yurttaş olarak birbirimize karşı sorumluluğumuzdur. O zaman ne yapacağız, birbirimizi anlamaya çalışacağız, bir empati kurmaya çalışacağız. Sevgili Nuşirevan Elçi anlattı, Habur'da, evet, ben de oradaydım, Habur'da. Öyle bir talep geldi ve o süreçte olmam gerektiğine inandığım için gittim. İşin doğrusu, avukat olarak bulunmak gibi bir düşüncem yoktu baştan, ama tabloyu gördüğümde, müdafî olarak katılmamın daha yararlı olacağını düşündüm. Herkes eleştirdi, bizim meslek ilkelerimizin biri, çok açık biçimde, avukatın hukukla ilgisi olmayan açıklamalardan kaçınması gereğidir.

Soruyorum arkadaşlar, çadır mahkeme, yok mahkeme taşındı, yargı taşındı. Arkadaşlar ben şunu anlamıyorum, orada bir soruşturma yapıldı, kovuşturma yok. savcının, soruşturma merciinin adliye dışında ifade alamayacağına ilişkin bir hükmü hatırlamıyorum. Eğer varsa söyleyin arkadaşlar lütfen, yani CMK'da şu hüküm var, savcı adliye binası dışında kolluk biriminde ya da ayrı bir birimde ifade alamaz şeklinde bir düzenleme varsa bunu söyleyin. Tek problem ne? Tutuklama sevkinden 5 kişiye ilişkin Silopi Sulh Ceza Hakimi'nin 15 km.'lik mesafedeki yere gelmesi. Biz 15 km.'lik mesafeyi 1 saat 10 dakikada aldığımızı düşünüyoruz. Yürüyerek alırsın o mesafeyi, biz araçla aldık o mesafeyi.

Bu koşullarda şahısların oradan alınıp, Silopi Adliyesi'ne götürülmesinin fiziken olanağı yoktu. Biz işin diğer tarafında değiliz, yani işin gösteri, şov mu, ne dersiniz deyin ayrı bir tartışma, biz o tartışmanın içinde değiliz. Ben zaten çıkar-

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EMİN
AKTAR'IN
KONUŞMASI

ken, soran televizyonculara, gazetecilere aynı şeyi söyledim. Ne olacak bundan sonra, ben avukatım, işim bitti, ben evime gidiyorum dedim. İşin bu yanı beni ilgilendirmiyor, ama şunu görmek gerekiyor: Burada az önce bize dağıtıldı, Barolar Birliğinin 1999 yılında hazırladığı, daha önce okumuştum, Güneydoğu Raporu.

Burada can alıcı olan nokta, yani 17 tane, 20 tane, 29 tane isyanın olması değil, ama 1984'ten beri süren çalışmalara ilişkin bölge valilerinin verilerinden hareketle ne kadar insan yaşamını yitirmiş? 214'ü subay, 405'i astsubay, 2.980'i er ve erbaş, 183'ü polis, 1.165'i geçici köy korucusu olmak üzere 4.947 güvenlik görevlisi. Bunun yanında 498'i çocuk olmak üzere 4.372 vatandaşımız PKK saldırıları sonucu yaşamını yitirdi. Yine aynı süreç içinde 22.494'ü ölü, 602'si yaralı, 2.797'si sağ, 2.282'si kendi teslim olmak üzere toplam 28.880 örgüt mensubu.

30.000 kişinin ölümünden söz ediyor arkadaşlar. Bölgeden yaşamını yitiren insan sayısındaki vahameti görüyor musunuz? Ben bunu bir skorboard kaydı tutmak, sunmak amacıyla söylemedim burada ve bu saatten sonra insan olarak, hukukçu olarak hiçbir ölümü kaydetmek istemiyorum, vicdanen de, ahlaken de. Bu topraklar üzerinde şiddetin ebediyen yok olmasını arzuluyorum. Şiddetin hayatımızdan çıkmasını arzuluyorum ve bunu yaparken de, temel insan haklarından yararlanarak olmasını istiyorum bunların. Beraberinde istiyorum, ayrı olarak istemiyorum.

Evet, Hatay Barosu Başkanımız söyledi, Adana Barosu Başkanımız söyledi. Diğer arkadaşlar sanırım hemfikir. Bu sorunu ayrı bir toplantıda tartışalım. Benim bir önerim var: Biz Diyarbakır Barosu olarak, bu toplantının sorunların en yoğun yaşandığı yerde, Diyarbakır'da yapılmasını teklif ediyoruz. Eğer kabul ederseniz, ev sahipliği yapmaktan onur duyuyoruz.

İnanıyorum ki, iki gün, üç gün, kaç gün isterseniz, bunu karşılırsınız Diyarbakır Barosu olarak. Ben diğer bölgedeki baro başkanları arkadaşlarımdan da bunu rica ederim, onların da

katkılarını alırız, birlikte bir organizasyon yaparız. Seve seve bunu yaparız. O zaman birbirimizi daha iyi anlamış oluruz, yani sorun ne, kaynaklığı nereden geliyor. Kürt meselesi, içinde şiddet potansiyeli taşıyan bir mesele. Rapor bizim birliğin raporu, 17 tane isyandan söz ediyor, Cumhuriyet dönemi. Demek ki, sürekli biçimde tekrar eden ve şiddetle ortaya çıkan bir problem var ortada.

O zaman ne yapmak gerekiyor? Şiddetten kaynaklı bu sorunu çözmek gerekiyor. 1984'ten beri süren şiddet dalgası da bu sorunun sonucu. Siz sorunu çözmeksizin sonuçlarını ortadan kaldıramazsınız, ama bunu yaparken, elinde silah tutan, bu 1999 verileri, 22.494'ü ölü ele geçirildi deniliyor. Hala 5.000-7.000 arasında silahlı örgüt mensubu olduğu söyleniyor. Bu 1999'dan sonra bu çatışmalarda yaşamını yitiren insan sayısı dahil değildir. Bunlar düşünüldüğünde, 1984'ten bugüne kadar örgüt yaklaşık 35.000 silahlı mensuba sahiptir, ya da 40.000. Sizi temin ederim, eğer sürerse, yeniden katliamlar olacak ve bu eksilmeyecek. Siz sorunu çözerken, sorunun bir tarafını çözümsüz bırakamazsınız. Onu bırakırsanız olmaz.

Bizim, sevgili Nuşirevan Elçi, Van Barosu Başkanımız Ayhan Çabuk'la birlikte, Habur'da bulunuşumuzun altındaki temel etken de bu, yani hukukçu kimliğimizden çok, aydın ve yurttaş kimliğimizin gereğini yerine getirmeye çalıştık. O süreçte bulunmamız gerektiğini düşündük. Burada sizinle tartışamayacağım, belki özel toplantıda çok daha açık bir biçimde dile getireceğim, kimlere neler söylediğimiz, yani o görseli, karşılamayı organize eden kesimlere neler söylediğimizi, ne tür tepkiler verdiğimizizi, eğer Diyarbakır'da böyle bir toplantı gerçekleşirse ki, gerçekleşeceğini umuyorum, diliyorum, o toplantıda çok açık biçimde söyleyeceğim. Diyarbakır'da söyleyeceğim.

Bizim hiçbir çekincemiz yok. Sizi temin ederim ki, bölgedeki baro başkanı arkadaşlarımız, hiçbirinizin olmadığı kadar kendilerini özgür hissediyorlar. Herkese, her çevreye karşı. Düşüncelerini söylerken bir kaygı içinde değiller. Kimin ne

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EMİN
AKTAR'IN
KONUŞMASI

tepki vereceğine ilişkin bir kaygı içinde değilim, ama biz, ne olur artık bundan vazgeçelim. Biz farklı algılanmak istemiyoruz. Bu ülkenin özgür, kendi insanıyla demokratik haklarına sahip yurttaşları olarak birlikte yaşamak istiyoruz. Bu duyguda yaşanan kırılmanın, ayrışmanın tekrar bir birliğe dönüşmesinin tek yolu, tek çaresi bu. Bu topraklarda hepimizin ecdadının, atalarının kanı, emeği, çabası var. Eğer siz bizi dışlarsanız, o ayrışmayı, bölünmeyi siz yaratmış olursunuz. Bizim bu nedenle de yeni bir dil oluşturmamız kaçınılmazdır. Bu dili kendi aramızda önce oluşturalım.

Bu da şundan geçiyor: Belki biraz daha fazla bir araya gelirsek, birbirimizi dinlemeye tahammül gösterirsek, birbirimizin söylediğini daha iyi anlamaya çalışırsak, bunu açacağımızı düşünüyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Av. Berra BESLER: Efendim Diyarbakır Barosu Başkanı sayın Emin Aktar'a çok teşekkür ediyoruz. Koridorlarda da konuşuluyordu, kendileri de böyle bir toplantı daveti yaptılar. Çerçevesini, zamanını bildirdiğiniz vakit, arkadaşlarımız herhalde, katılmak isteyenler katılırlar. Önce, madem ev sahibisiniz zamanını, çerçevesini sizden bir öğrenelim, davetinize teşekkür ediyoruz.

Sırada Balıkesir Baromuzun sayın Başkanı Muzaffer Mavuk var, buyursunlar.

MUZAFFER
MAVUK'UN
KONUŞMASI

Av. Muzaffer MAVUK (Balıkesir Barosu Başkanı): Sayın Başkanvekilim, Yönetim Kurulu üyeleri, bu toplantı için teşekkür ederiz. Toplantıların sık olmasını her zaman talep ediyoruz. İnşallah bundan sonra devam eder. Yeni seçilen baro başkanı arkadaşlarımı kutluyorum, başarılı çalışmalar diliyorum.

Konuya girmeden önce, biz Diyarbakır Baro Başkanımızla trafikte kaybolduk, bir saat geç geldik. Gelişmeleri bilmi-

yoruz. Cemal Başkanımın televizyonlar huzurunda bir muhalif gibi, bence şov, bilinçli olarak yapılmış bir hareket. Yanlış, çok yanlış, bizler hiçbir zaman şova kaçmadan, hukukçu kimliğimizi üst kimlik gibi, her zaman hukukçu olduğumuzu unutmadan davranış içine girmemiz gerekir.

Ayrıca Diyarbakır Baro Başkanımızın düşüncelerine katılmıyorum... Niçin katılmıyorum? Etle tırnak falan, biz değiliz, biz biriz arkadaşlar. Et ve tırnak, yani gerçekten Doğu'daki meslektaşlarımız, baro başkanlarımız kendileri duygusal olarak bunu büyütüyorlar, bu ayrımcılığı. Bugüne kadar Cumhuriyet tarihinden sonra o kadar çok devlet başkanımız, başbakanımız, bakanlarımız var ki Doğu'dan gelme, Kürt, benim gördüğüm kadarıyla, ben Balıkesir'de yaşıyorum, İstanbul'da yıllarca kaldım, hiç de öyle Kürtsün, Türksün, şusun, busun diye bir ayrımcılık olmadı yani. Bunun biraz fazla abartıldığı düşüncesindeyim.

Diğer konu, bir sorun var gerçekten, ama çok abartılan bir sorun var bence. Biz sorunu içimizde çözmek zorundayız. Nuşirevan Başkan dedi, bazıları, birileri müdahale edecek, Timur da dedi, birileri çözmezse, Cumhurbaşkanı, başkaları çözer şeklinde. Biz Amerika'nın veya AB'nin dayattığı formüllerle hiçbir zaman bir sorunu çözemeyiz arkadaşlar. Bize formül getiren kişi kendi çıkarlarını ortaya koyacaktır. Mutlaka kendi menfaatini düşünecektir. Bu ne demektir? Hem Kürtlerin, hem Türklerin, Türkiye'nin kaybetmesidir, Türkiye'ye zarar vermedir. Böyle bir tartışma mutlaka olmalı, ben de önerecektim Diyarbakır'da veya başka bir yerde olsun diye. Diyarbakır'da mutlaka yapılmalı, bu toplantı.

Önümüze sunulan açılım bomboş... Sayın değerli baro başkanlarım da konuşulsun, konuşulsun, bizi dinlemiyorsunuz diyorlar, ama başta Diyarbakır Barosu Başkanım açıkladı, ama hiçbir içerik getirmedi. Getirilmiyor arkadaşlar. Tamam, konuşalım, tartışalım, açık, net söyleyelim. Ben federasyon istiyorum, ben ayrılık istiyorum, ben daha demokratik, ben sadece dilimi özgürce konuşmak istiyorum, düşün-

MUZAFFER
MAVUK'UN
KONUŞMASI

celerimi bir Kürt gibi Kürtçe açıklamak istiyorum. Ne istiyor, yani istenilen nedir?

Amerika'nın sunduğu programı uygulamak değil, AB'nin sunduğu önerileri yerine getirmek değil, kendimiz çözmek zorundayız. Kan dökülmesini hiçbirimiz istemiyoruz, isteyeni de ben düşünemiyorum içimizde, hiçbir baro başkanı, bir hukukçunun bu kanın devam etsin, asalım, keselim sonuna kadar dediğini düşünmüyorum. Mutlaka çözülmeli, ama kendi iç bünyemizde, bizim Diyarbakır'da yapacağımız toplantı gibi, gerçek Türkiye Cumhuriyeti'ne zarar vermeden, ülkenin birlik ve bütünlüğünü, Cumhuriyetimizin temel ilkelelerini çiğnemenin kan dökülmeyi kesebileceksek, küçücük katkımız da olsa, bizim bir insan olarak, bir hukukçu olarak mutlaka ona katkıda bulunma zorunluluğumuzun olduğunu düşünüyorum.

Bu nedenle sevindim bu toplantının olmasına. Bu konuyu içi boş olduğu için tartışmanın anlamı da yok. Önerilerimizi de, gerçekten öneriler geldiğinde değerlendirmek gerekir, ama esas çözüm bizdedir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olarak ancak biz çözeriz bunu. İktidarıyla, muhalefetiyle, hukukçusuyla, hepsiyle beraber olarak çözebiliriz ve kalıcı çözüm de böyle olur.

Bu konuyu geçtikten sonra fazla söz almayacağım, son zamanlara geldik, arkadaşların sabrını zorlamayalım. İstanbul'daki yürüyüş çok güzel oldu. Sayın Cemal Başkanın söylediği gibi 300-500 kişi değil, 5.000 kişiden aşağı değildi herhalde. Değişik yorumlamalar geldi, yok siyasilere de geldi. Arkadaş hukukçuysa, hangi partiden olursa olsun, yürüyeceğim diyorsa yürüyecektir. "Hadi arkadaş, sen partilisin, buraya yürüyüşe giremezsin." Kim kime diyebilir bunu? Kimin haddine, kimin yetkisi? Sen bir partilisin, milletvekilisin, sen benim yürüyüşüme katılamazsın diyebilir mi? Böyle eleştiriler sudan eleştiriler, yani Cemal Başkanım seçimlerde kalmış, hala seçim derdinde, nasıl kaybettim acaba diye. Gerçekten üzüldüm onun o tavırlarına. Kendisi de oradaydı, Muammer Baş-

kanımın dediği gibi, salonda baro başkanları ve temsilciler zaten vardı 100-200 kişi orada yemekte, dağıldıktan sonra.

İstanbul Barosu'nun yaptığı gibi, Türkiye Barolar Birliği, aslında daha da acele edip bir miting düzenlemeliydi, ama gecikmiş de değil. Kesinlikle bir eylem yapılmalı, hatta daha önce öneriler vardı, gerekirse, yürüyüş şeklinde, illerden beşer, onar avukat bulup, Ankara'ya yürüyüş şeklinde eylem de konulabilir, bunu da öneriyorum buradan.

Bu 27 Mayısçılık da olmaz, bizim hukukun üstünlüğünü savunmak konusundaki mücadelemiz ve hukuk savaşımız olur. Hiçbir yanlış değerlendirme de yapmaz, kazanımları da olacağı inancındayım.

Yargı bağımsızlığı, dokunulmazlıklar, telekulak konusunda arkadaşlarımızın hepsi çok detaya girdi, ben bu konuyu geçeyim, çünkü bazı arkadaşlar alırsan mikrofonu bırakmazsın yarım saat dediler. Erken bırakacağım onun için.

Ben Silopi'deki olayın seyyar mahkemelerle çözüleceği inancında değilim, özel yasalar çıkarılarak, burada yargı yıpratılmamalı. Özel yasa çıkararak, yasama çözüm bulmalı buna. Gerekli yasal düzenlemeleri yaparak, o şekilde bu açılımda bu geri dönüşlerde ve yapılan eylemler, ben inanıyorum baro başkanlarımız çok sıkıntı çektiler, bizlerin de kabul edemeyeceği, ben PKK'lıyım diyor, geliyor, pişmanım diyor, halk kahramanı gibi karşılıyorsun. El üzerinde gezdiriyorsun, tamam, onun da gururunu değerlendir, mahcup etme, ezme, ama bu şekilde olursa, bu ülke gerçekten çok daha tartışır, kabul edemez.

Geçen baro başkanları toplantısında, hakim, savcılara biraz fazla saldırdım, heyecanlıydım da. Haklıyım, hala da haklıyım. Arkadaşlar, o gün de söylediğim gibi, polis hangi telefonları getirirse, savcı hemen tamam diyor, hakime gönderiyor, hakim de tamam diyor, telefonlar dinleniyor. Bunun bir sınırlaması yapılmalı. Nedir? Sen savcısın kardeşim, bir delil iste ya. Hakim karar verirken sen de bir bak, niçin dinleyecek.

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MUZAFFER
MAVUK'UN
KONUŞMASI

Kuvvetli suç şüphesi var, nedir bu şüphe? Telefonda, her şey telefonla olmuyor kardeşim, bir örgüt kuruyorsan bir örgütün var, bir suç işliyorsan altyapısı var. İşlediğin suçlar var, bunları tespit et. En ufak bir delil topla, bir şey yap. Bir elinle ismini kapat; ondan sonra telefonları kapat, isimleri yaz, dediğimiz gibi kendilerinin dinlendiğine karar veriyorlar haberleri yok.

Bu nedenle, daha önce değerli başkanlarımın anlattığı gibi, yasal olarak hakim kararıyla dinlense bile, hukuk göz önüne alınarak yapılan bir dinleme değildir. Bu yasal değildir arkadaşlar, mahkeme kararı da olsa, hiçbir altyapı, delil toplamadan dinleme kararı veriliyorsa, bence burada hukuksuzluk var. Hukukun üstünlüğü burada çiğneniyor. Bu nedenle ben özellikle 1-1,5 aydır tüm hakim, savcılarımızı bulduğum bölgede eleştiriyorum, basın açıklaması yapıyorum, bizim yargının sözcüsü olduğumuzu söylüyorum. Bunu hepsi de kabul ediyorlar, ama bir gerçek var: Arkadaşımızın anlattığı gibi Başbakanlık kurmuştur orayı, başkanını atamıştır. Bu bilerek bir sindirme politikasıdır. Yanlı yargı yaratma politikasıdır. Arkadaşlar, düşünüyor musunuz siz, İstanbul Başsavcısı dinleniyor. Adana Başsavcısı'nun ne hissettiğini düşünüyorsunuz? *"Vay be, bu dinleniyorsa ben de dinlenirim. Zaten biliyorum da, ne suç işledim acaba, ne yapabilirim, yani bir şey yakalarlarsa?"* Bilinçli olarak bazı şeyler ortaya çıkıyor, bazen istemedikleri halde çıkıyor, ama istemedikleri de kendi lehlerine yarıyor siyasi iktidarın. Niçin, bütün hakim, savcılar korkuyor artık. Amaçları da bu. Neymiş, Zekeriya Öz başsavcıyı dinletmiş, savcının altında. Dinletir tabii, bunu da okursa, biz kendi kendimize korku imparatorluğunu yarattık, yarattırdılar. Bu şekilde yarattırdılar.

Sözlerimi burada noktalıyorum. Bütün baro başkanı arkadaşlarımı gördüğüm için çok sevindim, geldikleri için hepsine teşekkür ediyorum. Yönetim Kurulu'na da bu toplantıyı düzenledikleri için tekrar teşekkür ediyorum, iyi günler diliyorum.

Av. Berra BESLER: Biz de teşekkür ederiz efendim. Değerli başkanlarım, son konuşmacımız Muş Barosu Başkanı Sabahattin Göçmen var. Şırnak Başkanımız 19. sıradaydı, ama o daha önce konuştu ve hakkını kullandı zannediyorum. Evet, Muş Başkanımızı dinliyoruz. Buyurun.

Av. Sabahattin GÖÇMEN (Muş Barosu Başkanı): Saygıdeğer Türkiye Barolar Birliği Başkanvekilimize ve değerli baro başkanlarımıza selam ve saygılarımı sunuyorum. Tabii yeni seçilmiş bir başkan olarak belki daha objektif düşüncelerimiz olabilir.

SABAHATTİN
GÖÇMEN'İN
KONUŞMASI

Bizim seçimlerimizden belki bir örnek teşkil eder bizim konumuzun anlaşılması için de. Bizim baroda asker eşi bir avukat var. Ben de gittim, kendisinden oy istemeye. Dedim ki, *"Sizin oyunuzda talibiz. Biz daha iyi bir baro yönetimiyle, daha iyi çalışmalarla, daha mesleki sorunlarımızı çözme noktasında çalışmalarımız olacak, oyunuzu istiyoruz."* *"Sayın başkan adayı sizin acaba askerlerle ilişkileriniz nasıl olacak? Sizin ülkenin bütünlüğüyle ilgili düşünceleriniz nedir?"* dedi. Demek bir kaygı var ki, bu şekilde söylüyor.

Ben de dedim ki, *"20 yıl önce bana sorsaydın, bu konuda çok da öyle önemli şeyler söyleyemezdim, ama 20 yıl sonra, gerçekten bizim birlikte yaşamamızı yaşayarak öğrenmiş birisiyim. Bir söz olarak değil yani. Yaşayarak bunu öğrenmiş birisiyim. Bizim birlik ve beraberlik içinde yaşamamızın daha iyi olacağını kavramış birisiyim."* Bunu sloganik bir düzeyde söylemiyorum, bunu yaşayarak, bizim ne kadar birbirimize aidiyet bağlarımızın olduğunu, bir Filistin, Yahudi, İsrail sorunu gibi olmadığını, bizim çok iç içe geçtiğimizi, Türkiye'nin Milli Takımı diyelim ki, bir takımla oynadığı zaman onu tutabileceğimi, hatta o konuda coşku duyabileceğimi söyledim ve ikna oldu. Oyunu da diyelim ki verdi.

Sanki telekulak meselesiyle demokratik açılım karşı karşıyaymış gibi tartışırsak bu doğru bir yaklaşım olmaz. Biz hu-

SABAHATTİN
GÖÇMEN'İN
KONUŞMASI

kukun üstünlüğünü savunma olarak kendi merkezimize almış bir birliğiz, meslek olarak bir birliğiz. Bu konuda, örneğin İstanbul Barosu'nun ben bültenini okudum. Orada telekulak meselesiyle ilgili yönetmeliğin değişmesinde yürütme-yi durdurma kararı almış. Benim hoşuma gitti gerçekten de, dedim ki, bu olumlu bir yaklaşım, yani hukukun hak ihlaliyle ilgili bir durumuyla ilgili bir karşıt durum olmuş ve çalışması yapılmış, başarmış.

Nerede itirazlar başlıyor? Diyelim ki, toplumun geneli konusunda, toplumun genelini ilgilendiren bir konuda, İstanbul Barosu gibi büyük bir baro sessiz kaldığı zaman, hakikaten de itirazlarımız olur. Toplumun daha büyük bir hukuk ihlaliyle karşı karşıya olduğu, Anayasası'nı ilgilendiren, hukukun üstünlüğünü ilgilendiren, toplumun ekonomisini ilgilendiren bir durumla karşı karşıya kaldığımızda böylesi bir baronun, gerçekten bunu da merkezine alması gerektiğini belirtebiliriz. O yönde eleştirilerimizi sunabiliriz. Yoksa daha önce yapmış olduğu hak ihlaliyle ilgili, bir hukuk ihlaliyle ilgili çalışmalarını, hem de somut olarak yapmış ve başarmışsa takdir etmemiz gerekiyor.

Merkezimizde hukuk olduğu zaman, biz diyebilir miyiz ki, 1982 Anayasası'nı bilmiyorum hangi baro birliğine üye olan bir başkan veyahut da bir avukat savunabilir? Artık kırk yamalı bir bohçaya dönmüş, yani toplum gelişmiş. Tarihi biz geriye götüremeyiz ki, yani biz toplumu geriye götüremeyiz, toplum ileri gidiyor zaten. Biz istesek de istemesek de pozitif olarak ileriye doğru gideceğiz. 1982 Anayasası kırk yamalı bir bohçaya dönmüş ve bize giydirmeye çalışıyorlar. Biz de baro olarak, avukatlar olarak düşüncelerimiz olmayacak mı?

Düşüncelerimizin olması gerekiyor. Diyeceğiz ki: Evet, tamam; ama Kürt meselesini bırakmayalım ve yaklaşım meselesini bırakmayalım, ama bizim hukukun evrensel ölçülerine uygun bir Anayasamızın olması gerekiyor. Buna da bağlı olarak diyelim ki demokratik açılım süreci gelmişse, bunu şimdiki siyasi iktidar anlamında diyelim ki öncülüğü yapı-

lıyorsa, ama bizler de bir baro olarak, Türkiye Barolar Birliği olarak hukuksal anlamda, evrensel hukuk ölçülerine göre kendi düşüncelerimizi söylersek, kimse şunun adına, bunun adına konuştuğumuzu söyleyemez. Mesleğimiz adına, Türkiye Barolar Birliği adına konuştuğumuzu ifade ederiz.

Zaten Türkiye'de birçok anlamda, Çetin Altan'ın dediği gibi "*mesleksizler toplumu*", bizim mesleğimiz var Allah'a şükür. Mesleğimiz varsa, mesleğimiz de yasama, yürütme, yargı gibi bağımsızlığı çok önemli olan bir kurum adına konuşuyoruz. Bu kurum adına, bizim de gerçekten de çok somut ve topluma katkı sunabilecek düşüncelerimizi yazılı bir şekilde ilgili kurumlara veyahut da sunulan, yasa tasarılarına diyelim ki eklemek üzere dile getirebiliriz. Bakıyoruz ki bu konularda yetersiz kalabiliyoruz.

Örneğin, Adli Sicil Kanunu'yla ilgili diyelim ki yasa önerileri var. Türkiye Barolar Birliği bu konuda, hakikaten de hem diyelim ki demokratik açılıma da katkısı olabilir, ona yol gösterebilir, kendi düşüncelerini dile getirebilir, orada aktarabilir, yani adli sicille ilgili, diğer Tebligat Kanunu'yla ilgili, ne olabilir şeklinde kendi düşünce ve önerilerini sunabilir.

Bizler, bölgesel anlamda değil, düşüncelerimizi hakikaten de orada yaşadığımız için belki işin sıcaklığı var, bakıyorsunuz herkes kendi boyutuna göre görüyor. Hayır, evrensel ölçülere göre, hukuk ölçülerine göre hepimiz baktığımızda ortak buluşma noktamızı göreceğiz. Evrensel ölçülere göre Türkiye Cumhuriyetinin demokratik, hukuk, laik ve insan haklarına dayalı bir devlet olması noktasında Türkiye Barolar Birliği'nin katkısı olamaz mı? En büyük katkısı barolar, çünkü ben kendim şahsen, geçen Ankara Barosu'nun yapmış olduğu bir toplantı vardı, o toplantıda sanki hakim ve savcılık sınavında başarısız olmuş, veyahut da alınmamış kişiler avukat olur dedim ki hayır. Ben avukatlık daha özgür olduğu için, tercih ettiğim için avukat oldum. Ben avukatlığı tercih etmişim, niye? Çünkü bir memur değil, daha özgürdür, mesleğinde birçok kesimlerle daha fazla diyalog içindedir. Bu yönüyle evrensel hukuk ölçülerine, Türkiye Cumhuriyeti'nin bu

SABAHATTİN
GÖÇMEN'İN
KONUŞMASI

konuda aşama kat etmesinde daha büyük katkısı olacaktır. Bu yönüyle Türkiye Barolar Birliğine çok büyük iş düşmektedir.

Bunu küçük bir kategori içerisinde sıkıştırarak değil de, genel ölçüler içerisinde, toplumu hakikaten de ilgilendirecek, bir devinim yaratacak bir şekilde olabileceğini düşünmekteyim. Tabii ki bölgedeki bulunan, yani Muş Barosu, Ağrı Barosu, Hakkari Barosu, Diyarbakır Barosu, örneğin yaşıyorsun içinde. Bakıyorsun ki, hakikaten daha sıcak konular, insanların yaşamını ilgilendiren konular. Diğer barolar bu konuda ilgisiz olduğu zaman biz de ne oluyor, duygusal yaklaşımlarımız ortaya çıkabiliyor. Niçin bu sorunlar görülüyor, niçin bu konuda tepki verilmiyor noktasında haklı eleştirilerimiz olabiliyor.

Tabii teknik konulardır, yani işin özü, örneğin Silopi'de ne kadar hukuka uyulmuş, uyulmamış, hakikaten de ne kadar ölçülere uyulmuş, uyulmamış o ayrı bir konu, ama önemli olan orada diyorsun ki, Türkiye'nin yaşanabilir bir ortam olabilmesi için, demokratik olarak yönetilebilmesi için, hukukun üstünlüğünün merkezine alınabilmesi için bir ortamın yaratılmasında acaba biz hukukçuların ne katkısı olabilir? O konuda teknik hatalar olmuşsa eleştiriler yapılabilir, ama bizce işin özü toplumun temelini ilgilendiren, ekonomisinden siyasetine, bütün boyutlarını ilgilendiren bir sorun var, bu sorunun da çözümünü bizler hukukçu olarak mesleğimiz itibarıyla hukuk çerçevesinde düşünmeliyiz, ona göre katkılarımızı sunmalıyız ki bu konuda da önemli görevler üstlenebileceğimizi düşünüyoruz ve o konuda yapılacak bir toplantının daha geniş ve teferruatlı bir şekilde ele alınarak, hukuk çerçevesinde öneri ve görüşlerini sunduğumuz zaman, Türkiye Barolar Birliği'nin büyük bir öncülük yapacağına inanıyoruz o konuda. Selam ve saygılarımı sunuyorum.

Av. Berra BESLER: Değerli Başkanım, sizi iki defa tebrik ediyorum. Bir kere bu güzel konuşmanız için ve bir de yeni başkanlık döneminiz için. Çok teşekkür ediyorum.

Av. Muzaffer MAVUK (Balıkesir Barosu Başkanı): Başkanım, bir sonuç bildirisi hazırlanması iyi olur diye düşünüyorum. Her konuya değinmek zorunda değiliz. Hukukun üstünlüğü ve dinlemeler konusunda bir sonuç bildirisi...

Av. Berra BESLER: Muzaffer Başkanım, sabahleyin konuşuldu o ve bugün için bu sadece bir çalışma toplantısı şeklinde olsun diye sayın başkanlarımız karar verdi. Sizin olmadığınız...

Av. Muzaffer MAVUK: Efendim, ben de buradaydım, ama öyle bir karar da verilmedi. Ortada, muallak kaldı, hazırlansın hazırlanmasın. Ben bu tür toplantıların sonucunda mutlaka uzlaşılacak belli konularda, hukuksal konularda açıklama yapılmasının uygun olacağı düşüncesindeyim.

Av. Berra BESLER: Genel görüşün bu şekilde olduğunu ben hatırlıyorum. Değerli başkanlar, bugün toplantımız içinde söz almak isteyen başkanlarımızın konuşmaları bitti. Ancak, İstanbul Barosu Başkanının ikinci bir defa cevap niteliğinde olmak üzere kısa bir söz almak isteği var. Fazla uzun olmamak kaydıyla, Sayın Başkana bir-iki dakikalık bir söz hakkı tanıyalım ve kendisini de dinledikten sonra devam edeceğiz. Buyurun.

Av. Muammer AYDIN: Teşekkür ediyorum.

Bu bir ayrıcalık değil, bazı arkadaşlarımla verdiğim cevaplar var. O cevaplara en azından en azından bir cevap verme niteliğini taşıyor. Aslında, Yalova Baro Başkanımız dışarıdaydıysa, burada olmasını tercih ederdim, zannediyorum ayrıldı. Gıyabında da olsa söylemek durumundayım.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Ben bir insanın içinde olduğu şeyi bu kadar kötölemesini anlayabilmek ve kabul edebilmenin mümkün olduğunu düşünüyorum. Bizzat kendisi bu işin içerisindeydi. Bu olaydan geçtiğimiz hafta sonu, Pazar günü "Marmara Bölgesi Baro Başkanları Toplantısı"nı biz Tekirdağ'da yaptık ve kendisi de oradaydı. Bütün her şey konuşuldu. Bizzat geldi, içinde yer aldı.

Sonra 300-500 gibi bir sayı vererek, bunu böyle küçülterek, acaba ne yapmak istiyor ben anlayamadım ya görüldüğün gibi olacaksın ya da olduğun gibi görüneceksin. Bundan farklı bir şey yapmak mümkün değil. Ayrıca, İstanbul Barosu tarihi boyunca hiçbir zaman bir başkasının rolünü çalmamıştır, çalmaz da, hele Türkiye Barolar Birliği gibi 40 yıldır demokratik olarak avukatların sesini duyuran bir Birliğin rolünü üstlenmek gibi bir rolümüz hiçbir zaman olmaz.

Biz İstanbul Barosu'nun duyarlılıklarını seslendirdik ve Türkiye Barolar Birliği'nde de doğruları söylemeye geldiği zaman, eleştirimizi de yaptık, yanlarında da yer aldık; bundan sonra da aynı tavrı göstereceğimizden herkes emin olsun. Bu kurumlar bizim kurumlarımız arkadaşlar; bu ülke bizim ülkemiz. Türkiye Barolar Birliği bizim vesayet organımız değil, ama temsil organımız. Eğer, biz onun yanında yer almazsak, eğer biz yaptıklarımızın arkasında durmazsak, zaten ne bizden bir şey olur ne de bu ülkeden.

Şırnak Barosu Başkanına açıklamaları için teşekkür ediyorum. Bana da bunları yazıp gönderdi. Sadece bana mahsus olmak üzere bir basın açıklaması var. Ben de birçok şeyi oradan öğrendim. Ama tercih ederdim ki, Şırnak'ta, Diyarbakır'da ya da diğerleri de buraya giderken, en azından bizi de arasaydılar; başkanlarım buyurun, gelin deseydiler. Biz de orada olsaydık, özgürlüklerin ve insan haklarının yanında olsaydık, nasıl yapıldığını biz de görseydik, biz de katkı verseydik. Ama siz de bunu yapmadınız. Yani, keşke yapseydiniz.

Av. Nuşirevan ELÇİ: Tüm başkanları da yanımızda görmekten sevinirdik yani. Sadece her olayda değil, her olayda, her sıkıntıda tüm meslektaşlarımızı, başkanları yanımızda görmek isteriz. Oldukları zaman da sevininiz. Ama maalesef, yargılandığımız dönemlerde bile kimseyi yanımızda göremiyoruz.

Av. Muammer AYDIN: Ben şu anda İstanbul Barosu'nu temsil eden ki, biliyorsunuz Avukatlık Kanunu'na göre tüzel kişiliği gerçek kişi olarak baro başkanları temsil ediyor. Ben kendi dönemimle ilgili söylüyorum. Benden önceki dönemlerde de herkes bilir ki, İstanbul Barosu'nda daima demokrasi ve hukuk devleti savunulmuştur, kişi değil.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

O nedenle; ben de aynı düsturla hareket ettiğimden emin olunuz. Dolayısıyla, buradaki söylemlerin böyle hep "biz, biz, biz..." diye gelmesinden son derece rahatsızım. Siz biz varsa, zaten bizim bir araya gelmemiz mümkün değil. Hepimiz varsa, bir araya gelmemiz daha kolay, daha mümkün. Ama dikkat edin, Doğu ve Güneydoğu baro başkanlarımız söz aldıklarında hep "biz" diyorlar. Sanki gerçekten sizin dışınızda olanlar da burada "biz" diye konuşuyormuş gibi. Hayır, sizler "biz" diye konuşuyorsunuz. Rica ediyorum, bunu hepimiz yaparsak, daha kolay birbirimizi anlarız ve daha kolay bunu çözeriz. Bunu özellikle istirham ediyorum.

Yaptığımız öneriyle ilgili olarak "27 Mayısın yarım bıraktığımızı tamamlamış oluruz" dediniz.

Sevgili Başkanım, değerli başkanlarım; 27 Mayıs bu ülkede farklı bir şeydir. Sonucu yanlıştı, yani bir başbakanın ve onunla beraber görev yapanların idam edilmesi bu ülkenin geleceğiyle yüzleşmemesi bakımından bir yanlıştı. Bu benim değerlendirmem. Ama 27 Mayıs farklı bir yapılanmaydı. 27 Mayıs ne sonrasında gelen askeri darbeler gibi ne de birçok hukuka aykırı işlemler gibi onlarla özdeşleştirilemez. Hele ki, bir demokratik tepkimizi dile getirmek adına yaptığımız öne-

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

rinin 27 Mayıs gibi bir sonuç doğuracağını düşünebilmeyi bir hukukçu olarak ne kabul edebilirim ne de hiç kimseye yakıştırabilirim.

Dolayısıyla, bunun 27 Mayıs'la özdeşleşmesi mümkün değil. Tekrar dikkat çekerek söylüyorum. Bu ülkede ne bugün olmaya ve gerçekleştirilmeye çalışıldığı gibi sivil darbelerine izin veririz ne de birilerinin askeri darbe yapmasına geçit veririz. Gerçekten söylüyorum, hepimiz demediğimiz müddetçe, hepimiz için tehlike kapıda; bu ülke için tehlike kapıda. Zaten, emperyalizm ve Avrupa Birliği'nin Türkiye'yle ilgili geliştirdikleri yeterli. Bunun için bizim oraya destek vermemize ihtiyaç yok.

Irak örneğin yanı başımızda, benzer bir sürü örnek dünyada yaşandı. Bu adamlar bu anlayışla dünyanın neresine demokrasi getirdiler; neresine özgürlük getirdiler? Bugüne kadar girdikleri hiçbir yerden kan ve gözyaşı, ölüm eksik olmadı. Irak'ta 1 milyonun üstünde insan öldü; hala ölüyor. Bugün oradan kendilerini nasıl kurtaracaklarının hesabını yapıyorlar. Afganistan'da olduğu gibi, Vietnam'da yaşadıkları gibi. Çünkü, Ortadoğu petrollerinin üstüne oturmak için, "Büyük Ortadoğu Projesi"ni hayata geçirmek için uğraşıyorlar, bunu hepimiz biliyoruz.

Onun yerli işbirlikçileri de bugün buna hizmet ederlerse, inanıyorum ki gerçekten bu ülkede sıkıntı yaşarsınız. Ben çok net biliyorum, hukukçular doğruyu seslendirirler ve doğru yaparlar. Yaparken, inandığımız doğruları gerçekten bilerek ve herkese anlatabilerek yaparsak, sonucu doğru olur; herkes için doğru olur. Sadece senin veya benim için değil, bu ülke için doğru olur. Onun için objektif olmakta fayda var.

Kesinlikle iddia ediyorum, önerimin altında bir kalkışma yok; önerimin altında sadece demokratik olarak Amasya Baro Başkanının da ifade ettiği gibi, bu sürece katılmayan hakim ve savcılar bu sürece katmak var. Siz ne kadar şikayet ediyorsanız, ben de o kadar şikayet ediyorum. Aslında, belki farkında değilsiniz. Yaşadıklarımızın hepsi ortak.

İstanbul'da, İzmir'de, Ankara'da ya da bir başka baronun tüyesi avukat bir fiili saldırıya maruz kaldığında ya da silahlı bir saldırıya maruz kaldığında, yaralandığında ya da öldüğünde, kaç barodan tepki geldi? Sadece, Doğu ve Güneydoğu'yu kastetmiyorum. Birçok baro sessiz kaldı. Oysa en masum olayı dahi 78 baronun mutlaka kınaması gerekiyor.

Geçen gün Batman Barosu sayın Başkanım bir basın bildirisi gönderdi. Kendisini telefonda aradığımda da söyledim. "*Burada yazdıklarınızın altına imza atıyorum*" dedim. Tamamına, çünkü meslektaşlarımın orada yaşadıkları olaylara ilişkindi. Hukuk dışılıklara ve fiili saldırılara karşı. Dün de atıyorum, bugün de atıyorum, bugün de atıyorum, yarın da atacağım.

O nedenle; birlikte hareket edersek, bu işi çözeriz. Eğer, birlikte olmazsak, bu işi çözemeyiz, mümkün değil. Hem yargıyı, hem de ülkeyi bunların ikisi birbiriyle de çok ilintilidir. Aksi takdirde, gerçekten hepimiz bu işten yara alırız.

Bir de söylediğiniz bir şeye kesinlikle katılmıyorum. "*Kürtler isteseydi, Sevr'den sonra devlet kurardı*" diye. Bir sefer Sevr'deki azınlıklar dini azınlıklardır. Bu çok açık ve nettir, halbuki Avrupa Birliği'nin bugün dayatmaya çalıştığı azınlıklar maalesef bu ülkedeki her türlü etnik kökenden gelen vatandaşındır. İkisi arasında önemli bir fark var.

O nedenle; Sevr'le bugünü karıştırmamak gerekiyor. O gün Sevr'de yapamadıklarını bugün yapmaya çalışan zihniyeti de herkesin görmesini özellikle altını çizerek söylüyorum. Dinlemek istemem, ben de karşıyım, ben dinlediğimden kesinlikle eminim; ama benim yaptıklarım bir baro başkanının demokratik, özgür bir hukukçunun duruşudur. Ben bunu seslendirdiğine inanıyorum. Tepki görsem de, birileri eleştirse de, onları da çok seklilik olarak algılıyorum. Ama yaptıklarımın doğru olduğundan sonuna kadar inanıyorum ve ne senin, ne benim ne de hiçbir hukukçunun, hiçbir vatandaşımın hukuk dışı, Anayasa'nın 20 ve 22. maddelerinde-

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

ki hakları ihlal edilerek, dinlenmesini özel hayatına saldırılmasına hiç kimse seyirci kalamaz, bu kabul edilemez.

Diyarbakır Baro Başkanına şunu söylemek istiyorum: Biz geçtiğimiz hafta Perşembe-Cuma günü aldığımız karar doğrultusunda, bütün baro başkanlarımızı aynı gün aramak istedik. 77 baroyu bir Başkan olarak aynı günde bitirebilmem mümkün değil ki... Buna rağmen, üç gün aramamıza rağmen, yine dört ya da beş baroya ulaşamadık; mesai saatleri içinde dahi ulaşamadık. Dolayısıyla, bu başta da açıklama yapmıştım, kendisi gelmemiştii zannediyorum. Hiçbir zaman bir nezaketsizlik değildir. Tersine, gönderdiğimiz yazıların altına dikkat ederseniz, bütün barolara aynısını rica ettim. "Lütfen, Pazartesi günü 12'ye kadar bize dönünüz, olumlu ya da olumsuz" dedik, ama dönmeyen baro başkanlarımız oldu.

O nedenle; aynı doğrultuda Pazartesi günü de hem bir taraftan duruşmalarım vardı, hem de baroya gelmemiştim henüz. Bulduğum yerden de herkesi arama şansına sahip değildim. Ne yönetim kurulundan ne de baro başkan yardımcım henüz baroya gelmemişti. Sabah saat 10 civarındaydı ya da 10:30-11:00 dolayısıyla, baro başkanlarımdan dönüşü alabilmek için 12'de gazeteye göndereceğimiz için, mümkün olduğu kadar dönüşü almak adına arandım. Bu hiçbir zaman, hiçbir baroya ya da başkanına kişisel ya da kurumsal nezaketsizlik değildir. Eğer, öyle algılanıyorsa, bundan üzüntü duyarım. Ama bir üzüntü duyduğum da, ben sorumluluğumu yerine getirmek için yaparken, lütfen siz de sorumluluklarınızı yerine götürün. Zamanında dönün, en azından olumsuz dönün, olumlu dönmeyecekseniz dahi, bir daha, bir daha aramaya fırsat vermeden dönün, ricam bu, çok zor bir şey değil.

Biz sizi zorla buraya katmak istemiyoruz, ama "bizim haberimiz yok" diyen bir sürü baro başkanım oldu, Cuma günü göndermemize rağmen. Çünkü barosuna uğrayamamıştı, çünkü dışarıda işleri vardı; çünkü toplantıdaydı, çünkü duruşmadaydı. Biz Türkiye'nin 77 barosunun nerede olduğunu bilebilecek değiliz. O nedenle; buradan da bir başka mana çıkartılmasını kabul edebilmek mümkün değil.

Ben yaşananların ortak olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum; ama galiba bundan birçoğumuzun haberi yok.

Arkadaşlar; ben İstanbul'da ne yaşıyorsam, siz de Şırnak'ta, Diyarbakır'da, Amasya'da, Bartın'da, diğer yerlerde bunları yaşıyorsunuz. Siz ne yaşıyorsanız, biz de İstanbul'da aynısını yaşıyoruz. Bunun farkında değilsiniz, mesleki olarak, orada verilen kararlarla, burada verilen kararlar arasında çok büyük farklılık yok. Gerekli özenin gösterilmediğini çok net şekilde ifade ediyor.

O nedenle; bizi bırakır da bu mesleki dayanışmada hepimiz dersek, bence sonucu daha kolay alırız. Bir de hiç kimse'nin mesleki ya da bu ülke duyarlılığı noktasında ön kabullerle ve oç almalarla hareket etmesi doğru sonuç getirmeyecektir. Ne ben, Doğu ve Güneydoğu'daki ya da ülkemin diğer yerlerdeki insanımı, meslektaşımı farklı görüyorum, ne de bir başka baro başkanımı. Hepimiz kesinlikle ifade ediyorum, buradaki neyse, oradaki de aynıdır. Ben yıllarca Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ve bütün Anadolu'da yıllarca dolaşım.

Türkiye 67 vilayetken, 62 vilayeti gezdim. Doğu ve Güneydoğu'da insanların, hacze gittiğim insanların beni eve davet edip, evine götürüp, yemek yedirdiklerini biliyorum. Bismil'de borçlu kaldığım otelin sobasına evinden getirdiği odunlarla beni ısıtmaya çalıştığını biliyorum.

İstanbul'da birlikte çalıştığımız, babam esnaf olduğu için o çevredeki Kürt vatandaşlarımızın birbirleriyle, o çevredeki Ermeni'si, Rum'u, her türlü azınlıktan ya da bu ülkenin etnik yapısı içerisindeki genel anlamda Türk vatandaşları olarak birbirlerine verdikleri desteği ben çocukluğumdan yaşadım, hiç unutmadım.

Anadolu'da da bugün var; hala var. Ama eğer, "biz" demeye devam edilirse, bunun sadece körükleneceği ve ayrılıkçı bir söyleme dönüşeceğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

MUAMMER
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Şunu ben hiç duymadım. Eğer, gözümden ya da kulağımdan kaçtıysa hepinizde özür diliyorum. Doğu ve Güneydoğu'da barolar PKK'yı ve yaptıklarını, terörü kınadıklarını hiç ifade ettiler mi acaba; evet acaba bu ifade edildi mi? Eğer, bu ifade edilirse, inanın ki bu sorun çözülür; en azından sorunun çözülmesine katkı verir. Yine bugüne kadar Doğu ve Güneydoğu baroları tüm Türkiye'deki barolar gibi demokratik olmayan yasalarla ilgili önemli bir çalışma yaptılar mı ya da gelen yasa tasarılarıyla ilgili görüşlerini zamanında bildirdiler mi? Eğer, bunlar da yapılırsa, inanıyorum ki, sonuç değişir. Bunu hep beraber yapmamız gerekir.

Sonu olarak şunu söylüyorum: Siz-biz yok arkadaşlar. Ses çıkartın, bakın sonuç nasıl değişecek. Güneydoğu barolarıyla, Doğu barolarıyla bütün Türkiye'deki barolarla beraber ortak hareket ettiğimizde, inanıyorum ki, her türlü sorunu-muza çare bulmak mümkün olacaktır.

Ben İstanbul Barosu adına, kendi adıma söz veriyorum. Eğer, bu söylediğiniz çalışmaların içinde olmazsam, burada söylediklerimin arkasında olmazsam namerdim.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Oturum Başkanı: Teşekkür ederim.

Av. Nuşirevan ELÇİ: Efendim, bir iki söz söyleyeceğim var.

Sayın Başkanım; anladığım kadarıyla biraz yansıma yapıyor, hiç kusuruma bakmasın. Ötekileştiren sizlersiniz Sayın Başkanım. Tüm baroları davet ederken, Şırnak Barosunu aradınız mı?

Av. Muammer AYDIN: Evet, aradım.

Av. Nuşirevan ELÇİ: Hayır.

Av. Muammer AYDIN: Size ulaşamadım.

Av. Nuşirevan ELÇİ: Faks da gelmedi, şahsıma da telefon da gelmedi, Baronun hiçbir yerinden de gelmedi. Burada açık söyleyeyim de, imza da koymazdım, o ayrı bir olay. Onun dışında...

Av. Muammer AYDIN: Sevgili Başkan; sizi dört kez aradım.

Oturum Başkanı: Bir dakika, sevgili başkanlar. Bu toplantı müsaadenizle fevkalade güzel gidiyor.

Av. NUŞİREVAN ELÇİ: Efendim, bu bir şey değil, şimdi zaten o kısmı bitti.

Oturum Başkanı: Bir saniye bana müsaade edin.

Av. Nuşirevan ELÇİ: Onun dışında, biz bölge barolarının en büyük sıkıntısı ötekileştirmemizdir.

Oturum Başkanı: Ben sizi devam ettireceğim.

Av. Nuşirevan ELÇİ: Geçen kongrede "dinci bölücü" yakıştırmaları bize yapılan yakıştırmayı biz yapmadık. Yani, zaten en mustarip olduğumuz konulardan birisidir bu. Onun dışında, PKK terör örgütü mü, değil mi, biz Susurluk siyaset bilimcisi değiliz; o bizim işimiz de değil. Biz bağımsız bir yapı kurarak, yani hekeste kabul görececek bir konum yaratmaya çalışıyoruz.

Onun dışında, PKK terör örgütü mü, Ergenekon terör örgütü mü? Buna girersek, işi zora sürmekten başka bir yere varmayacak. Doğru mu değil mi?

Av. Muammer AYDIN: Doğru değil.

Av. Nuşirevan ELÇİ: PKK terör örgütü mü, değil mi; Ergenekon terör örgütü mü değil mi? Bu bizim işimiz değil. Biz siyaset bilimcisi değiliz; bir siyasetçi de değiliz, PKK'nın rakibi de, dostu da değiliz, içinde de değiliz. Bu üstümüze vazife olan bir durum değildir. Biz kavramı da Kürtçede de çok sık kullandığımız bir kavramdır, yani kendimizi ötekileştirmek

NUŞİREVAN
ELÇİ'NİN
KONUŞMASI

NUŞİREVAN
ELÇİ'NİN
KONUŞMASI

için değil ya da kendimizi farklı gördüğümüz için değil. Her zaman için şunu deriz. Biz ayrılmak istemiyoruz, istemememizin sebebi de bölünmesi Kürtlerin yararına değildir. Bu ülkeye Kürtler ve Türkler beraber tabii ki, öbür unsurlar da içinde; yani Çerkezi, Arapı, Arnavutu falan dışında tutmuyoruz, hepsi de içinde. Beraber kurulduğu için, nimetlerinden de beraber yararlanacak.

Rahmetli Musa Anter'in dediği gibi, "Akdeniz, Karadeniz'i sana vereceğim, Bursa'yı, İstanbul'u, İzmir'i sana vereceğim, Dicle'yi, Fırat'ı alacağım, yok öyle uyanıklık. Beraber kurtarmışsak, beraber yiyeceğiz, beraber yaşayacağız, ama eşit koşullarda." İnsanların onursuzlaştırıldığı, tüm haklarının elinden alındığı, siyasi kimliğinde, kültürel kimliğinde, hepsinin odaklaştığı bir şekilde de yaşamak istemiyoruz.

Bugün gelinen dünyada da zaten bunları konuşmak ayıptır. Gelişmiş ülkelerin hedeflerini görüyoruz, önüne koyduğu projeleri görüyoruz. Çağdaş bir ülkede oturup Türkiye Cumhuriyeti'nin iki asli halkı vardır ve bunlar hala bunları konuşuyor desek bizimle dalga geçerler. Bu çağda, 2009'da bunların konuşulması hepimizin özeleştirisi yapması gereken, hepimizin kusuru olan, eksikliği olan bir husustur.

Ben böyle değerlendiriyorum, herkese saygılarımı sunuyorum.

Oturum Başkanı: Teşekkür ediyorum sayın Başkanlar...

Av. Mehmet Emin AKTAR: Başkanım bir cümle söyleyeceğim.

Oturum Başkanı: Artık kimseye söz vermiyorum.

Av. Mehmet Emin AKTAR: Başkanım, bir cümle, bir yanlış anlaşılmayı düzeltmek açısından söyleyeceğim. Muammer beye cevap olsun diye söylemiyorum.

Oturum Başkanı: Karşılıklı cevap istemiyorum.

Av. Mehmet Emin AKTAR: Kendileri bu arada bir soru da yönelttiler, bu açıdan söylüyorum.

Birincisi; ben sekreterime ya da kalem müdürüne asla hiçbir baro başkanını aratmadım, bir tek bir meslektaşına şunu iletmesi için söylemişim. Alınganlık göstermişti bir arkadaşımız. Mail attım, mailine baksın sadece, bunu iletin demiştim. Doğrudan doğruya özel kalem müdürü beni aradı, müdürümü aramadı. Bu bilinsin, bunu söylüyorum.

İkincisi şu: Muammer bey şunu söylüyor. "Hiç kınadınız mı?" evet, kınadık, Diyarbakır Barosu olarak kınadık. Web sayfamıza bakarsanız, PKK'nın yaptığı eylemleri de kınadığımızla ilişkin açıklamalarımızı görürsünüz, Diyarbakır Barosu olarak söylüyorum, bunu görürsünüz.

Diğer bir husus; evet yasa değişikliğine ilişkin önerilerimiz oldu, geçmişte de oldu, ben 97 yılında Diyarbakır Barosu adına bir rapor hazırladım, bu raporu 97 yılından beri bunu yapıyoruz. 92-93 yıllarında da benzer çalışmalarımız oldu. Şu anda da bu süreçleri hazırladık. 5 Aralık'ta da bizim bölge barolarıyla bir ortak toplantımız var. Batman'da sanırım orada bir orak çalışmayı sunacağız, kamuoyunun bilgisine.

MEHMET
EMİN AKTAR'IN
KONUŞMASI

Oturum Başkanı: Çok teşekkür ederim.

Av. Osman ÇİMEN: Ben kesinlikle bir şey söylemeden buradan kalkmayacağım. Kesinlikle, ben Diyarbakır Bismil'de 91-92 yılında yaşadım. Diyarbakır Bismil'e gittiğimde, benim adım "TC"ydi. Ben Kuşadası'nda turnuvaya futbol takımımı götürdüm. Oraya gelen Şırnak Barosu aynen söylüyorum, Şırnak Barosu'ndaki arkadaşlarımız oraya turnuvaya geldiler ve aynı otelde kaldık. Ben oraya gittiğimde, "TC"ydim, ama ben onlara KC'sin ya da Kürtsün demedim. "Siz Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşlarıdır. Biz birlik içinde yaşıyoruz" dedim. Ben Diyarbakır'da gezemiyorum, ama benim Kürt vatandaşım, Kürt vatandaş demiyorum, Türkiye

OSMAN
ÇİMEN'İN
KONUŞMASI

vatandaşı, yani hepimiz Türkiye'nin bu tarafında istediğimiz gibi geziyoruz. Lütfen buna da dikkat çekelim.

Ben Şırnak'a gideceğim, Şırnak'ta ne kadar karşılanacağım, çok merak ediyorum.

Oturum Başkanı: Peki, sayın Başkanım...

Değerli başkanlarım; bugün hakikaten ben kendi adıma fevkalade yararlandığım ve çok da güzel bulduğum bir toplantıyı birlikte yaşadık.

Değerli başkanlar; hakikaten bütün dileğimiz Türkiye'de, ülkemizde, her şeyin hukuk çerçevesinde, hukuka uygun olarak gerçekleşmesidir. Sayın başkanlarımızın bugünkü toplantıda Türkiye Barolar Birliği'nden haklı beklentilerinin olduğu bir defa daha ortaya konulmuştur. Bunları gördük, Türkiye Barolar Birliği çalışmalarını elbette yapmalıdır, yapıyor ve yapmaya da devam edecektir.

Değerli başkanlarım; açılış konuşmamda da belirttiğim gibi, birtakım yasal düzenlemeler öneriyorsunuz, çok güzel. Ama bunları hep birlikte yapmalıyız. Bunlara ortak çözüm getirmeliyiz. Çünkü hukuk yolunda, hukuki düzenlemeler yolunda yapacağımız her türlü çalışma hepimizi alacaktır eder. Eğer, bunları birlikte yapabilirsek, hem kurtarılmasını daha kolay sağlarız, hem de ortak çözümleri daha geniş çapta yer vermiş oluruz.

O itibarla, barolarımıza, Türkiye Barolar Birliği'yle bu çalışmalarını dayanışma ve beraberlik içerisinde yaparsak, hem mesafe alınması daha kolaylaşır, hem de doğru olanı da budur diye düşünüyorum. Çünkü Türkiye Barolar Birliği olarak hem sıkıntılar ortaktır, koşullar ortaktır, çözümler de ortak olmalıdır diye düşünüyorum.

Değerli başkanlarım; bir de size kısaca bir de bilgi vererek, toplantıyı kapamak istiyorum. Biliyorsunuz, Türkiye Barolar Birliği'nin İnsan Hakları Merkezi var. İnsan Hakları

Merkezi çalışmalarına başladı ve aktivitelerini bire birer sizlere sunacak. Barolarımızdan bu merkez çalışmalarına elbette katkı beklediğimiz de ifade etmek istiyorum. Çünkü ne kadar katkı verirsiniz, çalışmalar o kadar daha zenginleşir diye düşünüyoruz.

Önümüzde 10 Aralık'ta İnsan Hakları Günü var ve Merkezimiz belirli aktivitelerle bu günü değerlendirecektir. Şu anda bana İnsan Hakları Merkezi'nden gelen nota göre gizli dinlemeye ilişkin 10 Aralık'ta bir toplantı yapılacak. Eğer barolarımız bu toplantılara duyarlılık gösterip, katılırlarsa etkisi de, verimi de fazla olur.

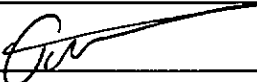

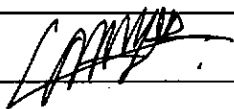
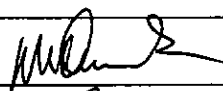
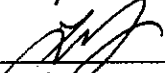
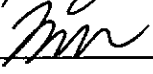

Ben hepinize bugün buraya geldiğiniz için, Türkiye Barolar Birliği adına tekrar tekrar teşekkür ediyorum ve çalışmalarımızın beraber olması halinde çok daha ileriye gideceğine inanarak, hepinizi teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

*On Sekizinci
Baro Başkanları Toplantısı*

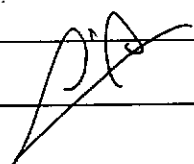
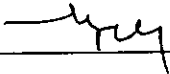
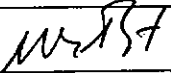
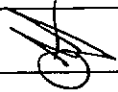
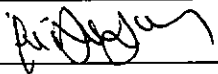

Katılımcılar Listesi

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

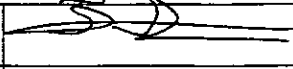
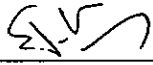
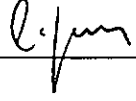
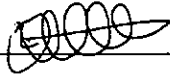
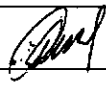
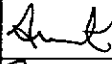
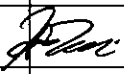

22 KASIM 2009 GÜNÜ YAPILAN
BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI KATILIM LİSTESİ

<u>BAROSU</u>	<u>BARO BAŞKANI</u>	<u>İMZA</u>
1. ADANA	AV.AZİZ ERBEK	
2. ADIYAMAN	AV.YUSUF YETİŞ	
3. AFYONKARAHİSAR	AV.CELAL MÜMTAZ AKINCI	
4. AĞRI	AV.TİMUR DEMİR	
5. AKSARAY	AV.ABDÜLKERİM YENİL	
6. AMASYA	AV.ADNAN HASİP YALÇIN	
7. ANKARA	AV.VEDAT AHSEN COŞAR	GELDİ
8. ANTALYA	AV.ZAFER KÖKEN	
9. ARTVİN	AV.İZZET VARAN	
10. AYDIN	AV.SÜMER GERMEN	
11. BALIKESİR	AV.MUZAFFER MAVUK	
12. BARTIN	AV.ŞEREF YILDIZ	
13. BATMAN	AV.YUSUF TANRISEVEN	
14. BİLECİK	AV.HALİME AYNUR	
15. BİNGÖL	AV.ERDAL AYDEMİR	
16. BİTLİS	AV.MEZHER YÜREK TEMSİLEN AV.TAMER KAHYAOĞLU	
17. BOLU	AV.GAZANFER GÜNLER	
18. BURDUR	AV. YUSUF ÇİFTÇİ	

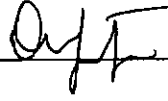

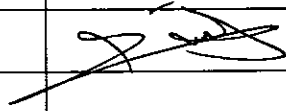
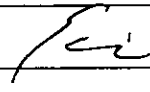

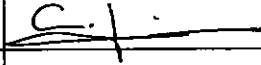
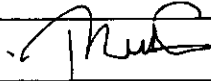
ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

19. BURSA	AV.ZEKİ KAHRAMAN	
20. ÇANAKKALE	AV.TÜLAY ÖMERCİOĞLU	
21. ÇANKIRI	AV.IDRİS ŞAHİN	
22. ÇORUM	AV.MAHMUT BAYATLI	
23. DENİZLİ	AV.ADİL DEMİR	
24. DİYARBAKIR	AV.MEHMET EMİN AKTAR	
25. DÜZCE	AV.ALİ DİLBER	GELİŞTİRİLMİŞ
26. EDİRNE	AV.FARUK SEZER	
27. ELAZIĞ	AV.RÜSTEM KADRİ SEPTİOĞLU	
28. ERZURUM	AV.NACİ TURAN	
29. ERZİNCAN	AV.CAN TEKİN	
30. ESKİŞEHİR	AV.YUSUF YILDIRIM	
31. GAZİANTEP	AV.AZİZ CANATAR BASK. YED. AV.METİN KARA	
32. GİRESUN	AV.GÜLTEKİN UZUNALIOĞLU	
33. GÜMÜŞHANE	AV.ALİ HAYDAR DERELİ	
34. HAKKARİ	AV.İSMAIL DURGUN	
35. HATAY	AV.SINAN AKGÖL	
36. İĞDIR	AV.MUSTAFA BULUŞ	
37. İSPARTA	AV.GAMZE BUDAK	
38. İSTANBUL	AV.MUAMMER AYDIN	m. A. 4

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

39. İZMİR	AV.ÖZDEMİR SÖKMEN	
40. KARABÜK	AV.FATMA ŞİRİN	
41. KARAMAN	AV.KERİM GÖKHAN ŞANCI	
42. KARS	AV.CEVDET UCUNGAN	
43. KASTAMONU	AV.MEHMET İHSAN DARENDE	
44. KAYSERİ	AV.ALİ AYDIN	
45. KIRKLARELİ	AV.GÖKSEL OKUMUŞ	
46. KIRIKKALE	AV.ETHEM DEMİRBAŞ	
47. KIRŞEHİR	AV.GÖKHAN MARAŞ	
48. KOCAELİ	AV.CUMHUR ARIKAN	
49. KONYA	AV.HASAN ÖZEN	
50. KÜTAHYA	AV.SABİT ÖZDOĞLAR	
51. K.MARAŞ	AV.İSMAIL KAHVECİ	
52. MALATYA	AV.SELAHATTİN SARIOĞLU	
53. MANİSA	AV.FADİL ÜNAL	
54. MARDİN	AV.AZAT YILDIRIM	
55. MERSİN	AV.H.HULKİ ÖZEL	
56. MUĞLA	AV.MUSTAFA İLKER GÜRKAN	
57. MUŞ	AV.SABAHATTİN GÖÇMEN	
58. NEVŞEHİR	AV.MUSTAFA NECMİ ÖNCÜL	

ON SEKİZİNCİ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

59. NİĞDE	AV.OSMAN ÇİMEN	
60. ORDU	AV.ATTILA ÖNAL	
61. OSMANİYE	AV.HÜSEYİN SEZGİN	
62. RİZE	AV. ATEŞ HATİNOĞLU	
63. SAKARYA	AV.VACİT ÖKTEM	
64. SAMSUN	AV.NECAT ANIL	
65. SİİRT	AV.M.ALI ÖZEL	
66. SİNOP	AV.ALI GALİP ERGÜL	
67. SİVAS	AV.ÜNAL YILMAZ	
68. Ş.URFA	AV.YAHYA DEMİRKOL	
69. ŞİRNAK	AV. NUŞİREVAN ELÇİ	
70. TEKİRDAĞ	AV.AHMET MÜSELLEM GÖRGÜN	
71. TOKAT	AV.FARUK BOSTANCI	
72. TRABZON	AV.MEHMET ŞENTÜRK	
73. TUNCELİ	AV.NAZİK DİZDAROĞLU	
74. UŞAK	AV.RIZA ALBAY	
75. VAN	AV.AYHAN ÇABUK	
76. YALOVA	AV.CEMAL İNCİ	
77. YOZGAT	AV.YUSUF BAŞER	
78. ZONGULDAK	AV.İBRAHİM KEREM ERTEM	

Barış Manço Caddesi 1366. Sokak No: 3 06520 Balgat / Ankara
Tel: (+90.312) 292 59 00 (Pbx) Faks: (+90.312) 286 55 65
web: www.barobirlik.org.tr • e-posta: yayin@barobirlik.org.tr